

ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน

ปริญาณิพนธ์
ของ
อธิกา อินนุพัฒน์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
พฤษภาคม 2549

ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน

ปริญาณิพนธ์
ของ
อธิตา อินนุพัฒน์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัย

พฤษภาคม 2549

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน

บทคัดย่อ

ของ

อริกา อินนุพัฒน์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

พฤษภาคม 2549

อริกา อินุพัฒน์. (2549). ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน. ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร. สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์, รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์.

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสามารถด้านการเขียน ของเด็กปฐมวัยที่เป็นผลมาจากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียนว่า พัฒนาการเขียนของเด็กปฐมวัยในช่วงการทดลองอยู่ในระดับขั้นใด และศึกษาว่าความสามารถด้านการเขียนแต่ละขั้นมีการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นในช่วงสัปดาห์ใด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนวัดบางปะกอก เขตราชบุรีบูรณะ สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่เลือกแบบเจาะจงเฉพาะนักเรียนที่มีคะแนนในการทดสอบการเขียนต่ำ จำนวน 15 คน ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 60 นาที รวม 24 วัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ชุดพัฒนาทักษะการเขียนและกฎเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric) ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น .82 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม เปรียบเทียบและทดสอบความแตกต่างของคะแนน โดยใช้ Friedman Test และ Wilcoxon Signed Ranks Test

ผลการศึกษาพบว่า

1. ระดับพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยในช่วงการทดลองเป็นดังนี้ สัปดาห์ก่อนการทดลองอยู่ในขั้นที่ 1 (วาดแทนเขียน)และขั้นที่ 2 (เขียนเส้นต่างๆ แทนเขียน) สัปดาห์ที่ 1 และ 2 อยู่ในขั้นที่ 1 (วาดแทนเขียน) และขั้นที่ 2 (เขียนเส้นต่างๆ แทนเขียน) สัปดาห์ที่ 3 และ 4 อยู่ในขั้นที่ 3 (เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์) สัปดาห์ที่ 5 อยู่ในขั้นที่ 4 (เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร) สัปดาห์ที่ 6 อยู่ในขั้นที่ 3 (เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์) สัปดาห์ที่ 7 อยู่ในขั้นที่ 4 (เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร) สัปดาห์ที่ 8 อยู่ในขั้นที่ 6 (เขียนโดยลอกเลียนแบบตัวอักษร)

2. ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยในแต่ละขั้นมีการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนี้ พัฒนาการเขียนขั้นที่ 1 มีการเปลี่ยนแปลงในสัปดาห์ที่ 3 - 4 พัฒนาการเขียนขั้นที่ 2 มีการเปลี่ยนแปลงสองช่วงคือสัปดาห์ที่ 3 - 4 และ สัปดาห์ที่ 4 - 5 พัฒนาการเขียนขั้นที่ 3 มีการเปลี่ยนแปลงสามช่วงคือสัปดาห์ก่อนการทดลอง-สัปดาห์ที่ 1 สัปดาห์ 4 - 5 และ สัปดาห์ที่ 7- 8 พัฒนาการเขียนขั้นที่ 4 มีการเปลี่ยนแปลงในสัปดาห์ที่ 7- 8 พัฒนาการเขียนขั้นที่ 5 มีการเปลี่ยนแปลงสามช่วงคือสัปดาห์ที่ 4 - 5 สัปดาห์ที่ 6-7 และสัปดาห์ที่ 7 - 8 พัฒนาการเขียนขั้นที่ 6 มีการเปลี่ยนแปลงสองช่วงคือสัปดาห์ที่ 1 - 2 และสัปดาห์ที่ 7 - 8 พัฒนาการเขียนขั้นที่ 7 มีการเปลี่ยนแปลงในสัปดาห์ที่ 7 - 8

WRITING ABILITIES OF PRESCHOOL CHILDREN USING
WRITING INSTRUCTIONAL PACKAGE

AN ABSTRACT
BY
ATIGA INNUPAT

Presented in Partial Fulfillment of Requirements
for the Master of Education Degree in Early Childhood Education
at Srinakarinwirot University
May 2006

Atiga Innupat. (2006). *Writing Abilities of Preschool Children Using Writing Instructional Package*. Master thesis, M.Ed. (Early Childhood Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Dr. Sirima Pinyoanuntapong, Assoc. Prof. Dr. Boonchird Pinyoanuntapong.

The purpose of this research was to investigate the levels of writing ability development of preschool children using writing instructional package, and to study periods of change of their writing abilities in each level. The samples were 15 first year kindergarten students of Wa tBangpakok School in Ratburana District, under the jurisdiction of Bangkok Metropolitan Administration, in 2nd semester of academic year 2005. They were selected by purposive sampling and with low scores in the writing test. The experiment was conducted for 24 days within 8 weeks, 3 days a week, and 60 minutes per day.

The tool used in research was writing instructional package with scoring rubric guidelines for writing abilities of preschool children and reliability of .82. The data were analyzed by using means, median, and mode. The score differences were compared and tested by Friedman Test and Wilcoxon Signed Test.

The results of study were as follows:

1. Regarding the levels of writing ability development of preschool children during the period of experiment, their abilities were at level 1 (drawing instead of writing) in the week before the experiment. During weeks 1 and 2, they were at level 1 (drawing instead of writing) and level 2 (drawing lines instead of writing). In weeks 3 and 4, they were at level 3 (writing to name the work with symbols), and at level 4 (writing by making signs like letters) in week 5. They were at level 3 (writing to name the work with symbols) in week 6, at level 4 (writing by making signs like letters) in week 7 and at level 6 (writing by imitating the letters) in week 8.

2. The writing abilities of preschool children in each level were increasingly changed with statistical significance at the level of .01. The writing development of level 1 was changed during weeks 3-4. The writing development of level 2 was changed during two periods of weeks 3-4 and 4-5. The writing development of level 3 was changed during three periods of the week before experiment-week 1, weeks 4-5, and 7-8. The writing development of level 4 was changed during weeks 7-8. The writing development of level 5 was changed during three periods of weeks 4-5, 5-6, and 7-8. The writing development of level 6 was changed during two periods of weeks 1-2 and 7-8. The writing development of level 7 was changed during weeks 7-8.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน

ของ
อธิกา อินนุพัฒน์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

วันที่.....เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2549

.....ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์)

.....กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ ดร.พัฒนา ชัชพงษ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตากรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร. สิริมา ภิญโญนันตพงษ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์ กรรมการที่ปรึกษา ปริญญานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เป็นอย่างดียิ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง ขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. กุลยา ตันติผลชีวะ อาจารย์ ดร. พัฒนา ชัชพงศ์ กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นคุณประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ประไพ แสงดา อาจารย์ไพบูรณ์ อุบันโน อาจารย์ชุตติการ เบญจพรวัฒนา อาจารย์สุนิสา จัยม่วงศรี ศึกษาพิเศษกัศรารัตน์ อุทัยพยัคฆ์ และศึกษาพิเศษกัศร อุดุลย์ ไบกุหลาบ ผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาให้คำแนะนำในการแก้ไขแผนการจัดกิจกรรม และเกณฑ์การประเมินทักษะการเขียนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ ประธานสายชั้นอนุบาล อาจารย์สุกัญญา ดอกพวง คณะครูอาจารย์ และนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนวัดบางปะกอก เขตราชบุรีบูรณะ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ที่ได้ให้ความกรุณาช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลมาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณท่านคณาจารย์ภาควิชาการศึกษาปฐมวัยทุกท่านที่ได้ให้ความเมตตา กรุณาประสิทธิประสาทวิชา อบรมสั่งสอน ถ่ายทอดความรู้ที่มีคุณค่ายิ่งแก่ผู้วิจัยจนทำให้ประสบความสำเร็จในการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสุวิทย์ คุณแม่อาลัย อินนุพัฒน์ คุณรุทร์ อินนุพัฒน์ และคุณพิเชษฐ์ ศรีอนันต์ ที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนผู้วิจัยด้วยดีตลอดมาจนทำให้ปริญญานิพนธ์สำเร็จได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่มีได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้กรุณาให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและเป็นกำลังใจ จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา และบูรพคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การอบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทความรู้และปลูกฝังคุณธรรมความดีให้กับ ผู้วิจัยตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณท่านด้วยความเคารพยิ่ง

อธิกา อินนุพัฒน์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	6
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนของเด็กปฐมวัย.....	8
ความหมายของการเขียนของเด็กปฐมวัย.....	8
ทฤษฎีพัฒนาการการเขียนของเด็กปฐมวัย.....	8
ความสำคัญของการเขียนของเด็กปฐมวัย.....	9
จุดมุ่งหมายของการเขียนของเด็กปฐมวัย.....	10
องค์ประกอบของการเขียนของเด็กปฐมวัย.....	11
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนของเด็กปฐมวัย.....	11
พัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก.....	13
ลักษณะและพัฒนาการการเขียนของเด็กปฐมวัย.....	16
การเตรียมความพร้อมในการเขียนของเด็กปฐมวัย.....	24
แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมการเขียนสำหรับเด็กปฐมวัย.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนของเด็กปฐมวัย.....	28
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดพัฒนาทักษะการเขียน.....	29
ความหมายของชุดพัฒนาทักษะการเขียน.....	29
ประวัติและความเป็นมาของชุดพัฒนาทักษะการเขียน.....	31
แนวคิดที่จะนำไปสู่การสร้างชุดพัฒนาทักษะการเขียน.....	31
องค์ประกอบของชุดพัฒนาทักษะการเขียน.....	32
ประเภทของชุดพัฒนาทักษะการเขียน.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2 (ต่อ)	คุณค่าของชุดพัฒนาทักษะการเขียน	38
	ลักษณะของชุดพัฒนาทักษะการเขียนที่ดี	38
	ชุดพัฒนาทักษะการเขียนสำหรับเด็กปฐมวัย	39
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดพัฒนาทักษะการเขียน	42
3	วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	45
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	45
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	45
	การสร้างและหาคุณภาพที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	46
	แบบแผนการดำเนินการทดลองและวิธีการดำเนินการทดลอง	51
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	54
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	88
	ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	88
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	88
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	88
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	89
	วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	92
	การวิเคราะห์ข้อมูล	92
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	92
	อภิปรายผล	93
	ข้อสังเกตได้จากการศึกษาค้นคว้า	96
	ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้า	97
	บรรณานุกรม	98

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	104
ภาคผนวก ก	105
ภาคผนวก ข	117
ภาคผนวก ค	124
ภาคผนวก ง	134
ประวัติย่อผู้วิจัย	140

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบแผนการทดลอง.....	52
2 การใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน.....	52
3 ค่าสถิติก่อนการทดลอง.....	57
4 ค่าสถิติสัปดาห์ที่ 1	59
5 ค่าสถิติสัปดาห์ที่ 2	61
6 ค่าสถิติสัปดาห์ที่ 3	63
7 ค่าสถิติสัปดาห์ที่ 4	65
8 ค่าสถิติสัปดาห์ที่ 5	67
9 ค่าสถิติสัปดาห์ที่ 6	69
10 ค่าสถิติสัปดาห์ที่ 7	71
11 ค่าสถิติสัปดาห์ที่ 8	73
12 สรุปผลการเปลี่ยนแปลงคะแนนความสามารถด้านการเขียนแต่ละด้านชั้นพัฒนาการ ในระยะเวลาแต่ละสัปดาห์.....	75
13 ชั้นพัฒนาการเขียนชั้นที่ 1	76
14 เปรียบเทียบรายสัปดาห์ของพัฒนาการด้านการเขียนชั้นที่ 1.....	77
15 ชั้นพัฒนาการการเขียนชั้นที่ 2	78
16 เปรียบเทียบรายสัปดาห์ของพัฒนาการด้านการเขียนชั้นที่ 2.....	79
17 ชั้นพัฒนาการการเขียนชั้นที่ 3	79
18 เปรียบเทียบรายสัปดาห์ของพัฒนาการด้านการเขียนชั้นที่ 3.....	80
19 ชั้นพัฒนาการการเขียนชั้นที่ 4	81
20 เปรียบเทียบรายสัปดาห์ของพัฒนาการด้านการเขียนชั้นที่ 4.....	82
21 ชั้นพัฒนาการการเขียนชั้นที่ 5	82
22 เปรียบเทียบรายสัปดาห์ของพัฒนาการด้านการเขียนชั้นที่ 5.....	83
23 ชั้นพัฒนาการการเขียนชั้นที่ 6	84
24 เปรียบเทียบรายสัปดาห์ของพัฒนาการด้านการเขียนชั้นที่ 6.....	85
25 ชั้นพัฒนาการการเขียนชั้นที่ 7	85
26 เปรียบเทียบรายสัปดาห์ของพัฒนาการด้านการเขียนชั้นที่ 7.....	86
27 สรุปผลคะแนน พัฒนาการเขียนในแต่ละด้านโดยเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลง ระหว่างช่วงสัปดาห์	87

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวความคิด	6
2 ลักษณะการเกิดขึ้นซ้ำ	17
3 ลักษณะการซ้ำในรูปแบบที่แตกต่างกัน	17
4 ลักษณะการมีมีโนทัศน์เครื่องหมาย	18
5 ลักษณะการยืดหยุ่น	19
6 ลักษณะการเรียงแถวและการจัดหน้า.....	19
7 การเขียนโดยผ่านการวาดรูป	20
8 การเขียนโดยผ่านการขีด ๆ เขียน ๆ	20
9 การเขียนโดยผ่านการทำตัวอักษรเหมือนแบบ	21
10 การเขียนโดยผ่านการคัดลอกจากหนังสือ	21
11 การเขียนโดยผ่านการคิดแบบของตนเองขึ้น.....	22
12 การเขียนโดยผ่านการสะกดตามแบบ	22
13 บัตรรูปร่างคนเพื่อให้เด็กเลียนแบบท่าทาง	26
14 คำสติดีก่อนการทดลอง	59
15 คำสติดิสัปดาห์ที่ 1	61
16 คำสติดิสัปดาห์ที่ 2	63
17 คำสติดิสัปดาห์ที่ 3	65
18 คำสติดิสัปดาห์ที่ 4	67
19 คำสติดิสัปดาห์ที่ 5	69
20 คำสติดิสัปดาห์ที่ 6	71
21 คำสติดิสัปดาห์ที่ 7	73
22 คำสติดิสัปดาห์ที่ 8	75
23 เปรียบเทียบขั้นพัฒนาด้านการเขียน ขั้นที่ 1	77
24 เปรียบเทียบขั้นพัฒนาด้านการเขียน ขั้นที่ 2	78
25 เปรียบเทียบขั้นพัฒนาด้านการเขียน ขั้นที่ 3	80
26 เปรียบเทียบขั้นพัฒนาด้านการเขียน ขั้นที่ 4	81
27 เปรียบเทียบขั้นพัฒนาด้านการเขียน ขั้นที่ 5	83
28 เปรียบเทียบขั้นพัฒนาด้านการเขียน ขั้นที่ 6.....	84
29 เปรียบเทียบขั้นพัฒนาด้านการเขียน ขั้นที่ 7	86

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้รากฐานของสังคมเพื่อเกิดการพัฒนาย่างยั่งยืนนั้นต้องมุ่งเน้นการเสริมสร้างคนไทยให้มีคุณภาพเป็นคนเก่ง คนดี โดยมีการพัฒนาคุณภาพในทุกมิติทั้งทางด้านสุขภาพ การศึกษา การเรียนรู้ และการพัฒนาทักษะฝีมือ ในด้านการศึกษา มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด ได้ทดลองปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจ สามารถแสวงหาและสร้างความรู้ด้วยตนเองที่นำไปสู่การรู้จักคิด วิเคราะห์ กลั่นกรองเลือกรับข้อมูลข่าวสารและวัฒนธรรมใหม่ๆ อย่างรู้เท่าทัน มีการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความหลากหลาย ยืดหยุ่น สามารถปรับให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นและสนับสนุนให้ครอบครัว ชุมชน องค์กร เอกชน และสถาบันทางศาสนามีบทบาทในการจัดการศึกษามากขึ้น (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545 – 2549) ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 เน้นการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ และในมาตรา 24 กล่าวว่า การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของเด็ก ผูกทักษะกระบวนการคิด เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ปลูกฝังคุณธรรม และจัดสิ่งแวดล้อมให้เกิดการเรียนรู้ ดังนั้น การศึกษาปฐมวัยที่จัดให้แก่เด็ก 6 ขวบแรก เป็นการจัดการศึกษาเพื่อการดูแล และสร้างเสริมเด็กให้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ด้วยการเรียนรู้ที่ถูกต้องชัดเจน (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2547 : 1) จึงยึดหลักการจัดการศึกษาที่มีการสร้างหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมที่เด็กมีอยู่ และประสบการณ์ใหม่ที่เด็กจะได้รับต้องมีความหมายกับตัวเด็ก ตามแนวคิดของทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบบูรณาการผ่านการเล่นให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่นโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าตามความสนใจและความต้องการของตนเอง ซึ่งสอดคล้องเหมาะสมกับวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการจัดประสบการณ์ที่หลากหลาย(กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2546) โดยหลักสูตรในระดับปฐมวัยของสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษาจัดทำขึ้นและกำหนดใช้ในสถานศึกษาของตนเอง เป็นการจัดการศึกษาที่ตรงกับความต้องการกับชุมชนและต้องการของผู้เรียน (สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. 2545 : 69)

การพัฒนาทางภาษาเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่เด็กต้องได้รับการส่งเสริม เพราะภาษาเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาสติปัญญา ความคิดต่างๆ จะถ่ายทอดมาทางภาษา การที่เด็กได้ใช้ภาษาในการสื่อความหมาย จะทำให้ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดรับรู้ถึงความรู้สึกและความต้องการของเด็ก (นภเนตร ธรรมบวร. 2544 : 116) กิจกรรมที่จัดให้กับเด็กปฐมวัยต้องเน้นให้เด็กได้พัฒนาประสาท

สัมผัสให้มากที่สุด กิจกรรมที่สอนควรกระตุ้นให้เด็กได้คิด และมีโอกาสจัดกระทำ (Manipulation) หรือลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งเปิดโอกาสให้เด็กได้สัมผัสและต้องสิ่งต่างๆ หรือเรียนรู้สิ่งต่างๆ โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ซึ่งวิธีการดังกล่าวจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ รอบตัว (เยาวพา เดชะคุปต์. 2542 : 67) การเรียนรู้ภาษาที่ดีเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้เมื่อโตขึ้น เด็กควรได้เรียนรู้การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนอย่างบูรณาการ ทักษะการเขียนเป็นเครื่องมือสื่อความหมายการถ่ายทอดความคิด ซึ่งการเรียนการสอนทุกวิชาต้องอาศัยการเขียนเป็นสื่อในการแสวงหาและการถ่ายทอดความรู้ เด็กที่ไม่มีความสามารถทางการเขียนจะไม่ประสบความสำเร็จด้านการเรียนที่ได้ ในการจัดการเรียนการสอนแบบเตรียมความพร้อมเด็กอายุ 3 – 6 ขวบ การเขียนเป็นทักษะทางภาษาที่ยาก เพราะต้องใช้ความคิด ประสบการณ์ และการมีเป้าหมาย เด็กปฐมวัยต้องเริ่มด้วยการฝึกเขียนจากการวาดภาพ เขียนอิสระ อาจใช้เส้นประได้ เด็กเริ่มเขียนโดยคิดมาจากแบบของตนเองจากการวาดภาพและสื่ออย่างอิสระ เด็กจะเขียนได้ต่อเมื่อกลไกสมองด้านการเรียนรู้ตัวอักษรสัญลักษณ์ทางภาษาตัวอักษรมีความพร้อมก่อน จากนั้นเด็กจึงถ่ายทอดคำหรืออักษรนั้นๆ ลงมาที่มือด้วยการลากเส้น (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2547 : 149 – 150)

การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนนั้น เป็นทักษะหนึ่ง que ควรให้เด็กได้รับการพัฒนาให้ เป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอนที่ถูกต้อง เนื่องจากทักษะการขีดเขียนเป็นขั้นตอนพัฒนาการที่สำคัญของ ขั้นพัฒนาการทางภาษาของเด็ก เพราะเด็กได้แสดงความคิดสะท้อนออกมาในรูปของการขีดเขียน จนถึงขั้นที่เขียนเป็นตัวหนังสือ การขีดเขียนจะเริ่มตั้งแต่ 18 เดือนขึ้นไป จนกระทั่ง 4 ปี หรือ 5 ปี แล้วแต่ความพร้อมของเด็ก โดยเริ่มจากการขีดเขียนแบบสะเปะสะปะ หรือขีดเขียนอย่างไม่มี ความหมาย เมื่ออายุถึงวัย 3 ขวบ เด็กจะเริ่มควบคุมร่องรอยการขีดเขียนได้ (สายฤดี วรกิจโกศาทร. 2533 : 31) ส่วนเด็กจะมีความสามารถด้านการเขียนดีหรือไม่นั้นความสามารถของกล้ามเนื้อมือ เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็น ฟอว์แมนและฟลีท (วรณี อยู่คง 2547 : 2 อ้างอิง จาก Forman and Fleet. 1980 : 3) กล่าวว่า พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็ก หมายถึง ความสามารถ ในการบังคับการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อมือ และนิ้วมือในการทำกิจกรรมต่างๆโดยสัมพันธ์กับการ ใช้สายตา ซึ่งสอดคล้องกับ มอริสัน (Morrison.1990 : 290) กล่าวว่า ความสำคัญของการใช้ กล้ามเนื้อมือขึ้นอยู่กับพัฒนาทางด้านกล้ามเนื้อและนิ้วมือ ซึ่งมีความสำคัญต่อการดำรง ชีวิตประจำวันของเด็ก และลัดดา นิลละมณี (2531 : 125) กล่าวว่าความสำคัญของการใช้กล้ามเนื้อ มือ คือ การฝึกทักษะทางประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะไปอ่านและ เขียนหนังสือต่อไป ซึ่งกิจกรรมจะเป็นเครื่องมือช่วยให้เด็กได้พัฒนาความพร้อมทางมือและตามาก ที่สุดเด็กจะเรียนรู้อย่างสนุกสนาน เด็กจะใช้มือในการหยิบจับวัสดุต่างๆ โดยเด็กจะเข้าใจวิธีการใช้นิ้ว จับดินสอได้อย่างถูกต้อง และมาเยสกี (Mayesky.1998 : 103 – 105) กล่าวว่า กล้ามเนื้อมือจะมีการ พัฒนามากที่สุดในช่วงอายุ 4-5 ขวบแตกต่างจากเด็กในระดับประถมศึกษา เนื่องจากวัยเด็กเล็กการ หยิบจับสิ่งใดยังไม่คล่องตัว กล้ามเนื้อมือต้องการสร้างเสริมความแข็งแรง สอดคล้องกับเกียรติวรรณ อมาตยกุล (2539 : 9) กล่าวว่า มือของคนเราคือรากฐานของสมองสำหรับผู้ที่ได้รับการบริหารมือมา ตั้งแต่เด็กๆ จะเป็นผู้ที่มีสมองดี มีความคิดฉับไว การฝึกฝนความคล่องแคล่วของการใช้กล้ามเนื้อ

มีความสัมพันธ์อย่างมากกับการเขียนของเด็ก และพัฒนา ชัชพงศ์ (2541 : 122) กล่าวว่า การพัฒนากล้ามเนื้อให้แข็งแรงเด็กก็พร้อมที่จะลากลีลามือ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการเขียนสำหรับเด็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ คอฟแมน ซาลมา และ คอฟแมน (Kaufman Zalma and Kaufman. 1978 : 885-888) พบว่า การพัฒนาความสามารถในการใช้นิ้วมือด้วยการวาดภาพระบายสี การ ฉีก ตัด ปะ การประดิษฐ์เศษวัสดุ และการปั้นนั้นจะนำไปสู่ความสามารถในด้านการเขียนได้ดียิ่งขึ้น และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 82) กล่าวถึงวิธีการส่งเสริมความสามารถของกล้ามเนื้อ คือ ทำได้โดยการฝึกฝนการทำงานโดยใช้นิ้วมือ และการประสานสัมพันธ์กันระหว่างมือกับตาโดยให้เด็กทำกิจกรรมต่างๆ ที่หลากหลาย ให้เด็กได้ฝึกฝนจากง่ายไปหายากตามความต้องการและความสนใจของเด็กเป็นรายบุคคล กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ การหยิบจับสิ่งของ การพับ ฉีก ตัด ปะกระดาษ การพิมพ์ภาพ การขยำ การร้อยลูกปัด การรูตชิป การติดกระดาษ

ดังนั้นผู้วิจัยได้นำแนวคิดดังกล่าวมาผลิตชุดพัฒนาทักษะการเขียน เพื่อช่วยพัฒนาทักษะการเขียนและส่งเสริมพัฒนากล้ามเนื้อนิ้วมือ การฝึกทักษะการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา รวมถึงเป็นแนวทางในการสอนและจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามสติปัญญาความสามารถ ความสนใจ ได้รับการสอนด้วยการใช้กิจกรรมการสอนแบบต่างๆ ซึ่งประกอบด้วยสื่อวัสดุ อุปกรณ์และกิจกรรมการสอนที่หลากหลาย โดยจัดในรูปแบบชุดพัฒนาทักษะการเขียน มีการบูรณาการให้เหมาะสมตามความสามารถของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยตนเอง ได้เรียนไปที่ละขั้นตอนตามความสามารถและความสนใจ ชุดพัฒนาทักษะการเขียน ซึ่งเป็นแผนการจัดกิจกรรมโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัย แผนการจัดกิจกรรมจะประกอบกิจกรรม 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน เป็นกิจกรรมที่พัฒนาการเขียนของเด็กให้เหมาะสมกับวัยและสอดคล้องกับพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยทั้ง 7 ชั้น สื่อการสอนที่อยู่ในกิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน เป็นสื่อการสอนที่มีลักษณะเป็นกระเป่าหิ้ว มีบานเปิดปิด กะทัดรัด สะดวกแก่การใช้งานและการเคลื่อนย้าย มีการจัดทำแบบฝึกเพื่อให้เด็กได้ฝึก มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเขียน ได้แก่ การจับคู่สิ่งๆ ที่เหมือนกัน การแยกแยะความแตกต่าง การลากเส้น การลากเส้นต่อจุด การลากเส้นตามรอย การเขียนเติมพยัญชนะ การเขียนตามแบบ และกิจกรรมที่ 2 กิจกรรมเสริมทักษะการเขียน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกล้ามเนื้อและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาเพื่อให้มีพัฒนาการด้านการเขียน สื่อการสอนในกิจกรรมเสริมทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัย คือการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่แล้วในชั้นเรียนมาจัดเป็นกิจกรรม ได้แก่ รูปภาพสัตว์ – สิ่งของ แผ่นไม้รูปเรขาคณิต แท่งไม้บล็อกรูปพยัญชนะ กระดาษแข็ง ลูกปัดสีต่างๆ แป้งโด เชือก ไหมพรม กาว กรรไกร กิจกรรมดังกล่าวจะนำไปสู่ความสามารถในการเขียนได้ดียิ่งขึ้น

จากความสำคัญและความจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างชุดพัฒนาทักษะการเขียน โดยมีแนวความคิดว่าชุดพัฒนาทักษะการเขียนของเด็กระดับปฐมวัยจะเป็นแนวทางสำหรับครูเพื่อ

การศึกษาค้นคว้าและนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนและพัฒนาต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย ที่เป็นผลมาจากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียนว่าจะได้ผลอย่างไร โดยกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนก่อนการทดลองและช่วงของการทดลองว่ามีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นใด
2. เพื่อศึกษาว่าความสามารถด้านการเขียนแต่ละขั้นมีการเปลี่ยนแปลงในระดับขั้นที่สูงขึ้นเมื่อใด

ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าพัฒนาทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัยได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียนจะเป็นแนวทางแก่ครู และผู้ทำงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำวิธีการนี้ไปใช้ฝึกพัฒนาทักษะการเขียนให้กับเด็กปฐมวัย เพื่อเด็กจะได้มีพื้นฐานที่ดีในการเขียนต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย – หญิง อายุระหว่าง 4 – 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนวัดบางปะกอก เขตราชบุรีบูรณะ สังกัดกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย – หญิง อายุระหว่าง 4 – 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนวัดบางปะกอก เขตราชบุรีบูรณะ สังกัดกรุงเทพมหานคร เลือกแบบเจาะจงเฉพาะนักเรียนที่มีคะแนนในการทดสอบพัฒนาการเขียนต่ำที่สุด จำนวน 15 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรจัดกระทำ ได้แก่ ชุดพัฒนาทักษะการเขียน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถด้านการเขียน

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1. เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กนักเรียนชายและนักเรียนหญิง อายุระหว่าง 4 – 5 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ของโรงเรียนวัดบางปะกอก เขตราชบุรีบูรณะ สังกัดกรุงเทพมหานคร

2. ชุดพัฒนาทักษะการเขียน หมายถึง แผนการจัดกิจกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัย แผนการจัดกิจกรรมจะกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา สื่อการสอน กิจกรรม (ขั้นนำ, ขั้นสอน, ขั้นสรุป) และการประเมินผล แผนการจัดกิจกรรมประกอบด้วยชุดพัฒนาทักษะ 24 ชุดในแต่ละชุดประกอบด้วยกิจกรรม 2 ลักษณะ คือ

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน เป็นกิจกรรมที่พัฒนาการเขียนของเด็กให้เหมาะสมกับวัยและสอดคล้องกับพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยทั้ง 7 ชั้น สื่อการสอนที่อยู่ในกิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน เป็นสื่อการสอนที่มีลักษณะเป็นกระดาษ มีบานเปิดปิด กะทัดรัด สะดวกแก่การใช้งานและการเคลื่อนย้าย มีการจัดทำแบบฝึกเพื่อให้เด็กได้ฝึก มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเขียน ได้แก่ การจับคู่สิ่งที่เหมือนกัน การแยกแยะความแตกต่าง การลากเส้น การลากเส้นต่อจุด การลากเส้นตามรอย การเขียนเติมพยัญชนะ การเขียนตามแบบ

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมเสริมทักษะการเขียน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกล้ามเนื้อมือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาเพื่อให้มีพัฒนาการด้านการเขียน สื่อการสอนในกิจกรรมเสริมทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัย คือการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่แล้วในชั้นเรียนมาจัดเป็นกิจกรรม ได้แก่ รูปภาพสัตว์ – สิ่งของ แผ่นไม้รูปเรขาคณิต แท่งไม้บล็อกรูปพยัญชนะ กระดาษแข็ง ลูกบิดสีต่างๆ แป้งโด เชือก ไม้พรม กาว กรรไกร

3. ความสามารถด้านการเขียน หมายถึง ความสามารถทางการแสดงออกในการเขียนที่มีการเปลี่ยนแปลงความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่แตกต่างไปจากเดิมและอยู่ในขั้นใดขั้นหนึ่งของความสามารถด้านการเขียนที่แบ่งเป็น 1 – 7 ชั้น ได้แก่

3.1 ชั้นวาดแทนเขียน หมายถึง วาดภาพอย่างเดียว ไม่เขียนสื่อความหมาย บอกความหมายของภาพที่วาดได้เหมาะสมและเชื่อมโยงเป็นเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

3.2 ชั้นเขียนต่างๆ แทนเขียน หมายถึง เขียนขีดเขียนจากซ้ายไปขวาได้บ่อยครั้ง บอกความหมายของสิ่งที่ขีดเขียนได้และเชื่อมโยงเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

3.3 ชั้นเขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ หมายถึง เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ และบอกความหมายของสิ่งที่เขียนได้พร้อมทั้งเล่าเรื่องได้สัมพันธ์กัน

3.4 ชั้นเขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร หมายถึง เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวหนังสือ บางตัวไม่คล้ายแต่เป็นรูปร่างที่เด็กคิดขึ้นเอง บอกความหมาย ได้เชื่อมโยงเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

3.5 ชั้นเขียนตัวอักษรที่รู้จักด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง หมายถึง เขียนคำที่เขียนได้ด้วยสลัที่ตัวอักษรเขียนตัวอักษรกลับ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนของเด็กปฐมวัย
 - 1.1 ความหมายของการเขียนของเด็กปฐมวัย
 - 1.2 ทฤษฎีพัฒนาการการเขียนของเด็กปฐมวัย
 - 1.3 ความสำคัญของการเขียนของเด็กปฐมวัย
 - 1.4 จุดมุ่งหมายของการเขียนของเด็กปฐมวัย
 - 1.5 องค์ประกอบของการเขียนของเด็กปฐมวัย
 - 1.6 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนของเด็กปฐมวัย
 - 1.7 พัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก
 - 1.8 ลักษณะและพัฒนาการการเขียนของเด็กปฐมวัย
 - 1.9 การเตรียมความพร้อมในการเขียนของเด็กปฐมวัย
 - 1.10 แนวทางส่งเสริมพฤติกรรมการเขียนสำหรับเด็กปฐมวัย
 - 1.11 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนของเด็กปฐมวัย
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดพัฒนาทักษะการเขียน
 - 2.1 ความหมายของชุดพัฒนาทักษะการเขียน
 - 2.2 ประวัติและความเป็นมาของชุดพัฒนาทักษะการเขียน
 - 2.3 แนวคิดที่จะนำไปสู่การสร้างชุดพัฒนาทักษะการเขียน
 - 2.4 องค์ประกอบของชุดพัฒนาทักษะการเขียน
 - 2.5 ประเภทของชุดพัฒนาทักษะการเขียน
 - 2.6 คุณค่าของชุดพัฒนาทักษะการเขียน
 - 2.7 ลักษณะของชุดพัฒนาทักษะการเขียนที่ดี
 - 2.8 ชุดพัฒนาทักษะการเขียน สำหรับเด็กปฐมวัย
 - 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดพัฒนาทักษะการเขียน

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนของเด็กปฐมวัย

1.1 ความหมายของการเขียนของเด็กปฐมวัย

การเขียนเป็นทักษะหนึ่งของการใช้ภาษา ที่ต้องได้รับการฝึกฝนจนชำนาญเพื่อที่จะสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดของตนให้ผู้อื่นเข้าใจ ได้มีผู้ให้ความหมายของการเขียนไว้มากมาย ดังนี้

เพ็ตตี (Petty. 1985 : 182) กล่าวว่า การเขียนเป็นทักษะทางภาษาที่มีความยุ่งยาก เพราะต้องใช้ความคิด ความรู้สึกประสบการณ์และความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละคน

จอห์น และแมรี (John; & Mary, 1995 : 232) ได้ให้ความหมายการเขียนในเด็กปฐมวัยว่าหมายถึง รอยขีดๆ เขียนๆ ซึ่งมีความหมายอาจจะเขียนเหมือนตัวอักษรจริงหรือไม่ก็ได้ การเขียนจะมีความก้าวหน้าเป็นขั้นๆ กระบวนการที่ใช้การเขียนมีความหมาย ผู้เขียนใช้การเขียนเป็นสื่อในการนำเสนอความคิด

เสาวนีย์ สิทธาบัณฑิต (2534 : 7) กล่าวว่า การเขียนเป็นการสื่อสารความรู้ ข้อเท็จจริง ความเข้าใจ จินตนาการ อารมณ์ และความคิดเห็นระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 156) ได้ให้ความหมายของคำว่า “เขียน” หมายถึงขีดให้เป็นตัวหนังสือ หรือเลข ขีดให้เป็นเส้นหรือรูปต่างๆ วาด แต่งหนังสือ

ราตี ทองสวัสดิ์ (2527 : 182) กล่าวว่า การเขียนของเด็กปฐมวัย คือ การจับปากกา หรือดินสอลากไปมาบนกระดาษ แล้วสามารถบอกได้ว่ารอยขีดเขียนนั้นคืออะไร และเชื่อมโยงเป็นเรื่องราวได้

สนิม ฉิมเล็ก (2540 : 180) กล่าวว่า การเขียนหมายถึงการที่มนุษย์ประสงค์ที่จะถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด และความในใจของตนเองออกมาให้ผู้อื่นได้ทราบ โดยขีดเขียนเป็นสัญลักษณ์แทนความรู้สึกนึกคิดและความในใจเหล่านี้

สรุปได้ว่า การเขียนในเด็กปฐมวัย หมายถึง การที่เด็กขีดเขียนถ่ายทอดเรื่องราวความคิดออกมาอย่างมีความหมาย เด็กสามารถบอกได้ว่าเขาเขียนอะไร การเขียนของเด็กอาจจะไม่สวยงาม หรือถูกต้องตามหลักการเขียนจริง แต่การเขียนของเด็กจะเป็นไปตามพัฒนาการและความสามารถเฉพาะของแต่ละคน

1.2 ทฤษฎีพัฒนาการเขียนของเด็กปฐมวัย (Theory of Writing Development)

ฮอลล์เดย์ (Morrow. 1993 : 237 - 239 ; citing Halliday. 1975. Learning how to mean: Exploration in the development of language) กล่าวว่า การพัฒนาภาษาของเด็กสามารถพัฒนาได้โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ทั้งนี้เพื่อที่แสดงความรู้สึก แลกเปลี่ยนความคิดและเข้าใจความหมายของคนในสังคม

ไวโกตสกี (Morrow.1993 : 239 ; citing Vygotsky. 1978. Mind in society : the development of psychological processes) กล่าวว่า เด็กพัฒนาภาษาเพื่อที่จะเข้าร่วมกิจกรรมใน

สังคม ฉะนั้นเด็กต้องเรียนรู้ที่จะเข้าใจใช้ และสร้างสัญลักษณ์ขึ้น นั่นคือ การสื่อภาษาโดยใช้สัญลักษณ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก กระบวนการพัฒนาสัญลักษณ์เด็กต้องเรียนรู้ที่จะฟัง พูด เขียน และอ่าน ซึ่งคือการพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน เด็กเริ่มเรียนรู้ภาษาตั้งแต่ทารกเรียนรู้ที่จะฟังเพื่อที่จะพูดหรือใช้กิริยาท่าทาง หรือการใช้สัญลักษณ์หรือการวาดรูป จนกระทั่งพัฒนามาเป็นการเขียนและการอ่าน

ไดสัน (Morrow. 993 : 293 ; citing Dysion. 1985. Individual differences in emerging writing) กล่าวว่า เด็กจะเรียนรู้ภาษาเพื่อที่จะเรียนรู้การรู้หนังสือ นั่นคือ เด็กต้องมีประสบการณ์เกี่ยวกับสัญลักษณ์และติดต่อในสังคมโดยใช้สัญลักษณ์แยกเป็นระยะได้ ดังนี้

1. พัฒนาการรู้หนังสือโดยผ่านพัฒนาการทางภาษา
2. พัฒนาการทางภาษาโดยผ่านการพัฒนาทางสัญลักษณ์
3. พัฒนาการทางสัญลักษณ์โดยผ่านพัฒนาการทางสังคม และการเข้าใจวัฒนธรรม

เด็กส่วนใหญ่จะมีการพัฒนาภาษาอย่างต่อเนื่อง โดยไม่มีช่องว่างระหว่างระยะใดระยะหนึ่ง และมีทิศทางของแต่ละคน พัฒนาการรู้หนังสือของเด็กเริ่มจากเรียนรู้ที่จะติดต่อกับคนอื่น ขั้นแรกคือ การพูดที่ไม่มี ความหมาย พัฒนามาสู่การพูดที่มีความหมาย พัฒนามาสู่การเล่นกับสัญลักษณ์ และในที่สุดคือ การเขียนระยะใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นจะมีพื้นฐานมาจากระยะก่อนๆ ทั้งนี้เพื่อที่จะหารูปแบบใหม่ในการติดต่อบรรดา

กล่าวโดยสรุปพัฒนาการเขียนของเป็นกระบวนการทางภาษาของเด็กที่มีการพัฒนาเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมในสังคม โดยเด็กจะสร้างรูปแบบการเขียนของตนเอง ต่อมาเด็กจะสามารถรู้จักตัวอักษร และท้ายที่สุดเด็กจะเข้าใจความหมายของคำจากการเขียนภายหลังจากนั้นในเวลาไม่นานเด็กจะสามารถรู้เกี่ยวกับคำที่เป็นสัญลักษณ์ที่แท้จริง

1.3 ความสำคัญของการเขียนของเด็กปฐมวัย

นกดล จันท์เพ็ญ (2531 : 9) ได้สรุปความสำคัญของการเขียนไว้ดังนี้

1. การเขียนเป็นการสื่อสารของมนุษย์
2. การเขียนเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้
3. การเขียนสามารถสร้างความสามัคคีในมนุษยชาติ
4. การเขียนเป็นเครื่องระบายออกทางอารมณ์ของมนุษย์

กรรณิการ์ พวงเกษม (2532 : 31) กล่าวว่า การเขียนเป็นวิธีการหนึ่งที่ได้แสดงออกเป็นพัฒนาการทางภาษาอีกด้านหนึ่งที่มีความสำคัญเช่นเดียวกับการพูด การเขียนเป็นเครื่องมือที่จะพัฒนาความมีเหตุผลในเด็ก เป็นการแสดงออกซึ่งสุนทรีย์และความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก เป็นทางที่จะระบายอารมณ์ เป็นการเพิ่มความเชื่อมั่นให้มีขึ้นในตนเอง ครูควรต้องแนะนำให้เด็กรู้จักเขียนโดยใช้ความคิด ใช้ประสบการณ์ ความพอใจ ตลอดจนทักษะทางภาษาในระดับของเด็กเอง

สรุปได้ว่า การเขียนของเด็กปฐมวัยมีความสำคัญ คือ เป็นวิธีการหนึ่งที่เด็กได้แสดงออก เป็นพัฒนาการทางภาษาอีกด้านหนึ่งที่มีความสำคัญเช่นเดียวกับการพูด การเขียนเป็นเครื่องมือที่จะพัฒนาความมีเหตุผลในเด็ก เป็นการแสดงออกซึ่งสุนทรียะและความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก เป็นทางที่จะระบายอารมณ์ เป็นการเพิ่มความเชื่อมั่นให้มากขึ้นในตนเอง

1.4 จุดมุ่งหมายของการเขียนของเด็กปฐมวัย

การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนนั้น ผู้เขียนย่อมต้องมีจุดมุ่งหมายไว้ในใจก่อนว่าจะเขียนเพื่อใคร เขียนทำไม และเขียนอย่างไร จึงจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้เป็นอย่างดี ซึ่งบุญยงค์ เกษเทศ (2524 : 6 - 7) ได้จำแนกจุดมุ่งหมายของการเขียนไว้ดังนี้

1. เพื่อเล่าเรื่อง เช่น เล่าเหตุการณ์ เล่าประสบการณ์
2. เพื่ออธิบายคำหรือความหมาย เช่น อธิบายคำที่มักเขียนผิด
3. เพื่อโฆษณาจูงใจ เช่น โฆษณาสินค้าต่างๆ
4. เพื่อปลุกใจ บทความปลุกใจ
5. เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือแนะนำ
6. เพื่อสร้างจินตนาการ เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย
7. เพื่อล้อเล่นเสียดสี เช่น เรื่องทำนองตลกแฝงแง่คิด
8. เพื่อประกาศ แจ้งความ เชิญชวน เช่น ประกาศของทางราชการ
9. เพื่อวิเคราะห์ เช่น การวิเคราะห์วรรณกรรม
10. เพื่อพิจารณา เช่น การวิจารณ์หนังสือ
11. เพื่อเป็นข่าว เช่น การเสนอข่าว

ผกาศรี เย็นบุตร (2526 : 95) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายในการเขียนแต่ละครั้งไว้ดังนี้

1. เพื่ออธิบาย เป็นการบอกเล่าให้ทราบต้องการให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความคิด ประสบการณ์ เช่น บทความ สารคดี ตำราวิชาการ ฯลฯ
2. เพื่อพรรณนาเป็นการบอกความรู้สึกให้ทราบต้องการให้ผู้อ่านทราบความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เช่น รู้สึกรัก โกรธ ฯลฯ เช่น เรียงความ นวนิยาย เรื่องสั้น ฯลฯ
3. เพื่อเปลี่ยนความคิด เปลี่ยนใจเปลี่ยนความรู้สึกของผู้อ่านตามที่ผู้เขียนต้องการ เช่น ชักชวนให้เห็นจริงหรือปฏิบัติตาม

หรรษา นิลวิเชียร (2535 : 232 - 234) กล่าวถึงการกำหนดจุดมุ่งหมายการเขียนในเด็กปฐมวัยไว้ว่าเด็กจะพัฒนาความสามารถในการเขียนจากชั้นง่าย ๆ ไปสู่ชั้นที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อแสดงออกถึงความประทับใจของตน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อแสดงความต้องการ หรือเพื่อเสนอสิ่งบันเทิง เด็กต้องการประสบการณ์การทำเครื่องหมายและการทดลองเขียนคำ เขียนประโยค เพื่อที่จะได้เกิดการค้นพบว่าเครื่องหมายเหล่านั้นมีความหมาย

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการเขียนของเด็กปฐมวัย เพื่อแสดงออกถึงความประทับใจ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และความคิดเห็น เพื่อเสนอสิ่งบันเทิง เพื่อแสดงความต้องการ

1.5 องค์ประกอบของการเขียนของเด็กปฐมวัย

สนิท จิมเล็ก (2540 : 181-182) และวรรณิ โสมประยูร (2537 : 142) กล่าวไว้ สอดคล้องกันว่า การเขียนมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ

1. ผู้เขียนหรือผู้ส่งสาร ผู้เขียนเป็นจุดกำเนิดที่ทำให้เกิดงานเขียนขึ้น ลักษณะต่างๆ ของผู้เขียน ที่ช่วยให้เกิดงานเขียนได้แก่ ความรู้ การแสดงความคิดเห็น ความสามารถในการใช้ภาษาลำดับความ ลักษณะท่าทางการเขียนที่ส่งผลไปถึงลายมือ และความมีมารยาทในการเขียน
2. ภาษา ภาษาที่ใช้ในการเขียนมี 3 ระดับ คือ ภาษาพูด ภาษากึ่งแบบแผน และภาษามีแบบแผนสามารถสอนผู้เรียนเขียนภาษาได้ทั้ง 3 ระดับ แต่ความสำคัญอยู่ที่การเลือกใช้ภาษาอย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ บุคคล จุดมุ่งหมาย สถานที่ เวลา และสถานการณ์สิ่งแวดล้อม
3. เครื่องมือ เครื่องมือที่ทำให้เกิดสาร คือ เครื่องเขียน เช่น ดินสอ ปากกา กระดาษ หรืออื่นๆ ที่ใช้แทนกันได้ และตัวอักษรที่อาจจะเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ลายมือ ถ้าลายมือสะอาดเรียบร้อย ถูกต้องและชัดเจนถือว่าเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ
4. ผู้อ่าน ผู้อ่านเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ผู้เขียนต้องคำนึงถึง เพราะเป้าหมายสำคัญของการเขียน คือ มุ่งให้ผู้อ่านเกิดการรับรู้และเข้าใจในสิ่งที่สื่อสารออกไป ดังนั้นผู้เขียนจึงจำเป็นต้องเลือกเนื้อหา ภาษา วิธีเขียน รูปแบบการเขียนให้เหมาะสม และสอดคล้องกับผู้อ่าน จึงจะทำให้การสื่อสารเกิดประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการเขียนของเด็กปฐมวัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเพื่อพัฒนาการเขียนให้กับเด็กอีก คือ ปัจจัยที่เกี่ยวกับด้านร่างกายของเด็ก เช่น อวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการเขียน ได้แก่ กล้ามเนื้อมือประสาทตา ความสัมพันธ์ระหว่างตากับกล้ามเนื้อมือ ปัจจัยเกี่ยวกับด้านสติปัญญาของเด็ก เช่น ความสามารถในการรับรู้และจำ ช่วงความสนใจ ความสามารถในการเชื่อมโยงความคิดและสัญลักษณ์ให้สัมพันธ์กัน ปัจจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก เช่น สภาพครอบครัว โรงเรียน ซึ่งประกอบไปด้วยครูที่เป็นต้นแบบในการเขียน หรือเทคนิควิธีการสอนเขียน เป็นต้น

1.6 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนของเด็กปฐมวัย

เนื่องจากการเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และความเข้าใจของตนเองออกมาเพื่อสื่อความหมายของตนให้ผู้อื่นเข้าใจ และเป็นเครื่องมือสำหรับพัฒนาความคิด สติปัญญา ตลอดจนเจตคติด้วย การเขียนจึงเป็นทักษะการแสดงออกที่สำคัญและสลับซับซ้อน วรรณิ โสมประยูร (2538 : 146 - 148) กล่าวว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนมีหลายประการ ดังนี้

1. อวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการเขียน การเขียนเป็นทักษะที่ต้องใช้อวัยวะของร่างกายหลายอย่างประกอบดังนี้

1.1 มือการพัฒนากล้ามเนื้อมือมีส่วนสำคัญในการเขียนเด็กบางคนไม่สามารถบังคับกล้ามเนื้อให้เขียนตัวอักษรได้ บางคนมือพิการก็ทำให้การเขียนไม่ถนัดหรือไม่สามารถเขียนได้เลย การเขียนต้องใช้มือเป็นประการสำคัญ ดังนั้นจึงต้องมีการฝึกกล้ามเนื้อมือด้วย

1.2 ตา การเขียนจำเป็นต้องใช้สายตาในการดูขณะเขียน สำหรับเด็กที่มีพัฒนาการทางอวัยวะตาไม่เจริญไปตามปกติ จะมองภาพกลับกันกับภาพจริง คือ มองตัวอักษรกลับหัว

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างตากับกล้ามเนื้อ การเขียนต้องอาศัยตามองเพื่อรับเข้าและใช้มือเขียนสิ่งที่มองเห็น นอกจากตายังมองสิ่งที่เขียนว่าเหมือนที่คิดไว้หรือไม่

2. สมอหรือสติปัญญา

เมื่อการเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และเป็นเครื่องมือสำหรับพัฒนาความคิดและสติปัญญาดังกล่าวข้างต้นแล้ว สมอก็จะปัจจัยหนึ่งที่เป็นต่อการเขียนอย่างยิ่ง เพราะถ้าสมอไม่คิดสิ่งใดแล้วก็ไม่มีความต้องการที่จะเขียนแสดงสิ่งนั้นออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจ นอกจากนี้สมอยังเกี่ยวข้องกับการเขียนในเรื่องต่างๆ อีก เช่น

2.1 ความสามารถในการรับรู้และจำสิ่งต่อไปนี้

- การสังเกตสิ่งที่เขียนว่ามีลักษณะอย่างไร
- การเห็นความสัมพันธ์ของเรื่องที่เขียน
- การลำดับความคิดเพื่อบรรยายเรื่อง
- การจำลักษณะตัวอักษร คำ ประโยค และข้อความ

2.2 ความสามารถในการแสดงออกที่ต่างกัน เนื่องจากความสามารถในการรับ และการถ่ายทอดของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน กล่าวคือ บางคนเขียนได้เร็ว แต่บางคนบังคับกล้ามเนื้อให้เขียนได้ไม่ดี

2.3 ช่วงความสนใจและความตั้งใจต่างกันเด็กที่มีช่วงความสนใจสั้นมักเขียนได้น้อยทำให้ทักษะการเขียนไม่ดีเท่าที่ควร และมีความตั้งใจเรียนน้อยลง

2.4 การเขียนมีความจำเป็นต้องโยงความคิดให้สัมพันธ์ และต่อเนื่องกันเพราะความคิดที่สัมพันธ์และต่อเนื่องกันนั้น จะเป็นสื่อให้เด็กสามารถเขียนเรื่องราวต่างๆ ให้ติดต่อสัมพันธ์กันได้มากขึ้น

3. สิ่งแวดล้อม

การเขียนเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการพูด ฟัง อ่านมาก่อน การเขียนจึงต้องอาศัยประสบการณ์พื้นฐานอื่นๆ ทั้งจากบ้าน โรงเรียน และสังคม ซึ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกันและมีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะการเขียนของเด็ก ดังนี้

3.1 สิ่งแวดล้อมทางบ้าน ได้แก่ ฐานะเศรษฐกิจและสังคม ความสัมพันธ์ในครอบครัวภาษาพูดที่บ้าน เชื้อชาติ จำนวนพี่น้องในครอบครัว และการอบรมเลี้ยงดู สิ่งแวดล้อมที่กล่าวมานี้ นับเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทางภาษาของเด็กมาก ทั้งนี้เพราะบ้านเป็นสิ่งแวดล้อมที่เด็กประสบก่อนและอยู่ใกล้ตัวมากที่สุด นอกจากนี้กระบวนการเรียนรู้ภาษาอย่างหนึ่ง ที่เด็กใช้เป็นอันดับแรกคือ การเอาอย่างและเลียนแบบ เมื่อบ้านมีอิทธิพลต่อการฟัง การพูด และการ

อ่าน ดังนั้น บ้านจึงเป็นอันดับแรกที่มีอิทธิพลต่อการเขียน เพราะเด็กยอมเขียนตามที่ตนพูดหรือเขียนตามที่ได้ฟังและอ่านมา

3.2 สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน โรงเรียนทำหน้าที่สร้างเสริม ปรับปรุง และแก้ไข พฤติกรรมต่าง ๆ ดังนั้นทักษะทางภาษาของเด็กซึ่งรวมทักษะการเขียนด้วยย่อมพัฒนาไปตาม สภาพแวดล้อม ซึ่งได้แก่ ตัวครูและเพื่อน ๆ ในด้านตัวครูเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อภาษาของเด็กมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเขียนของเด็กมักเริ่มต้นจากครู เช่น วิธีการเขียนของครูที่เป็นต้นแบบของการเขียนของเด็ก วิธีการสอนของครู เจตคติของครู และบรรยากาศการเรียนการสอน ครูได้จัดบรรยากาศให้เด็กมีอิสระในการคิด ย่อมช่วยให้เด็กสามารถเขียนอย่างสร้างสรรค์ได้ สมบูรณ์เต็มที่ ส่วนเพื่อนนั้นถือเป็นสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัวเด็กมาก เพราะในการเขียนเด็กจะซักถามเพื่อนหรือลอกการเขียนจากเพื่อน เป็นต้น

3.3 สิ่งแวดล้อมทางสังคมและชุมชน เด็ก ๆ ต้องเกี่ยวข้องกับสังคมและชุมชน ตลอดเวลาตั้งนั้นสภาพแวดล้อมทางชุมชนและสังคมย่อมมีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาเด็กในด้าน พฤติกรรม บุคลิกภาพ เจตคติ ทักษะทางภาษา และอื่น ๆ สำหรับทางด้านภาษาโดยเฉพาะการเขียน เด็กมักฟังและอ่านจากสื่อมวลชนด้วย เด็กจึงเขียนตามประสบการณ์ที่พบจากโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และเอกสารต่าง ๆ

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย

1. อวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการเขียน คือ ตา และกล้ามเนื้อมือที่ต้องมีความสัมพันธ์กัน
2. สมอหรือสติปัญญา ใช้คิด ลำดับความคิด หาความสัมพันธ์และจดจำในเรื่องที่จะเขียน เป็นต้น
3. สิ่งแวดล้อม ได้แก่ บ้าน โรงเรียน สังคมและชุมชนที่เด็กเกี่ยวข้อง

1.7 พัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก

ประเทิน มหาจันทร์ (2519 : 113) และทัศนีย์ สุภเมธี (2534 : 71) กล่าวสอดคล้องกันว่า การเขียนเป็นงานที่ยาก และสลับซับซ้อนยิ่งกว่าการอ่าน เพราะ ในการอ่านนั้นเด็กเพียงสังเกตความแตกต่างของตัวอักษรแล้วแปลความหมายของ ตัวอักษรนั้นๆ มีความสลับซับซ้อนยิ่งกว่าการอ่านหลายเท่า นั่นคือ ผู้เขียนต้องมีการประสานกันระหว่าง สมอ สายตา และมือเป็นอย่างดีจึงจะเขียนได้ ในการเขียนที่ไม่ใช่การคัดลอก เด็กต้องใช้สมอเรียงเรียงความคิดที่จะนำมาเขียน เมื่อลงมือเขียนเด็กต้องควบคุมกล้ามเนื้อมือให้ลากดินสอดตามที่ต้องการ สายตาก็ต้องพิจารณาว่าถูกต้องตามที่คิดไว้หรือไม่

พัชรี สวนแก้ว (2536: 68) กล่าวว่า การส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อเล็ก เป็นการสร้างความพร้อมในการเขียน เป็นการฝึกการทำงานประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา

มีนักศึกษามากกว่าหนึ่งท่าน (ดวงเดือน ศาสตราภรณ์. 2537 : 399 – 400 ; อ้างอิงจาก เวอร์เนอร์ และคณะ. 1980 ; กรมประชาสงเคราะห์. 2534 : 31 - 40 วิณี ชิตเชิดวงศ์. 2537 : 158 ; พรภาพรรณ เหลืองสุวรรณ และคณะ. 2537 : 220 – 224 ; ปิยลักษณ์ สิมะแสงยาภรณ์. 2534 : 32 - 40) กล่าวว่าพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก คือ ความสามารถในการใช้มือ และนิ้วมือในการทำกิจกรรมต่างๆ โดยสัมพันธ์กับการใช้ตา พัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย แบ่งตามอายุได้ดังนี้

วัย 2-3 ปี เด็กวัยนี้มีความสามารถดังนี้

- เรียงไม้ซ้อน 3 ชั้น เป็นสะพานได้
- แกะห่อของเล็กๆ ที่ผูกไว้หลวมๆ ได้
- หมุนลูกบิดประตูเพื่อเปิดประตูได้
- ป้อนอาหารตัวเองได้ดีขึ้น
- เริ่มหัดแต่งตัวเองแต่ยังไม่ดีนัก
- ตัดดินน้ำมันนุ่มๆ ด้วยมีดทาเนยหรือไม้บรรทัด
- ร้อยลูกปัดที่มีขนาด 1 นิ้ว
- ชอบฉีกกระดาษ เล่นกับนิ้วมือโดยมีเพลงประกอบ
- สามารถเขียนรูปร่างกลมบนกระดาษหรือบนพื้นทรายได้ตามแบบ
- สามารถจับกรรไกรได้
- เลียนแบบการขีดเส้น

วัย 3 - 4 ปี เป็นวัยที่เด็กเริ่มเข้าโรงเรียน เด็กวัยนี้มีความสามารถดังนี้

- ต่อแท่งไม้ลูกบาศก์ได้ 9-10 ก้อน
- วาดรูป Δ และ μ ลงในแผ่นไม้ตามมุมได้
- ใช้ค้อนตอกตะปูลงบนไม้ หรือ ตอกหมุดไม้ลงในช่องแบบ 5-6 ตัว
- หมุนเปิด-ปิด ฝาเกลียวที่มีขนาดใหญ่ 1 นิ้ว
- การวาดรูปรู้จักลงน้ำหนักเส้นที่ลากดีขึ้น เขียนรูปหัว และตัวหรืออาจจะส่วน

อื่นๆ ของร่างกาย

- รู้จักพับกระดาษ
- ไชลานของเล่นได้
- ร้อยลูกปัดขนาดเล็ก 1 นิ้ว ได้อย่างน้อย 5 เม็ด
- หยิบเข็มกลัดขนาดยาว 2 ซม. ได้โดยใช้นิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้
- คัดแยกวัตถุที่ไม่เหมือนกับของในกองออกได้
- รู้จักแต่งตัวใส่ ถอด เสื้อผ้าเองได้ ถอดถุงเท้ารองเท้าได้
- สามารถใช้กรรไกรตัดกระดาษเป็นเส้นยาวๆ เองได้
- บันดินน้ำมันเป็นเส้นยาว บั้นเป็นรูปวงกลม แล้วแผ่เป็นแผ่นกลม
- จับดินสอได้ถูกต้อง

- ลากเส้นเป็นรูปข้าวหลามตัด (Diamond)
- เลียนแบบเขียนเส้นต่างๆ ได้ เช่น $\uparrow \downarrow \rightarrow \leftarrow$
- เลียนแบบเขียนรูป X และรูปฟันปลา
- ระบายสีได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 ซม.

วัย 4 - 5 ปี เด็กจะมีความสามารถในการใช้ทักษะกล้ามเนื้อเล็ก ดังนี้

- เสียบคลิบกระดาษลงบนกระดาษ
- จับดินสอดด้วยนิ้วมือในท่าทางที่ถูกต้อง
- พับกระดาษซ้อนกัน 3 ทบได้ และใช้นิ้วรีดตามรอยพับ
- ประกอบภาพตัดต่อ 6-10 ชิ้น ลงในกรอบ
- มีความคล่องในการจับกรรไกร ตัดกระดาษเป็นรูป μ
- ปั้นดินน้ำมันเป็นรูปร่างหยาบๆ ที่ผู้อื่นไม่อาจเข้าใจความหมาย
- เขียนรูป หรือ Δ ตามแบบได้
- สามารถเขียนเส้น (เส้นตามรอยประ)
- วาดรูปแบบหยาบๆ ของสิ่งที่คุ้นเคย
- วาดลายเส้นเหมือนกับตัวแบบที่ให้
- วาดรูปคนที่ประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ ของร่างกาย
- วาดรูปบ้านแบบง่าย ๆ
- ระบายสีรูปทรงและแบบอิสระง่ายๆ ที่มีขนาดใหญ่ภายในขอบรูป
- สามารถพับนิ้วมือของตน เอาขึ้นหรือหกลงทีละนิ้ว
- สามารถกะขนาด รูปร่าง สิ่งของ รู้ว่าอะไรเล็กหรือใหญ่

วัย 5-6 ปี เด็กจะมีความสามารถในการใช้ทักษะกล้ามเนื้อเล็กได้ ดังนี้

- สามารถรับลูกบอลที่โยนมาจากระยะไกล 1 เมตร
- ใช้อุปกรณ์ต่างๆ ประกอบการเล่นดินน้ำมัน เช่น ขวด มีดพลาสติก ตัวพิมพ์

รูปต่างๆ

- กรอกน้ำ ทRAY ลงในภาชนะ และเทออกได้
- ไขและหมุนลูกบิดประตูด้วยกุญแจ
- เปิด-ปิดเข็มกลัดที่มีขนาดใหญ่
- ดัดกระดาษเม็ดเล็กๆ ของเส้นหรือชุด
- ร้อยด้ายขึ้น-ลง ผ่านรูที่เจาะบนกระดาษฝึกการเย็บ
- ต่อแท่งไม้เป็นรูปต่างๆ
- ประกอบภาพตัดต่อจำนวนไม่เกิน 12 ชิ้น เข้าด้วยกัน (ไม่มีกรอบ)
- ประกอบภาพตัดต่อ 16-20 ชิ้น เข้าด้วยกันลงในกรอบ
- ใช้กรรไกรได้คล่อง ตัดกระดาษตามรอยเป็นภาพต่างๆ ได้

- บันดินน้ำมันเป็นรูปร่างสิ่งของที่มีรายละเอียดสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ
- วาดรูปคนซึ่งมีรายละเอียดของส่วนต่างๆ และสวมเสื้อผ้า
- เขียนรูป Δ ตามคำสั่งโดยไม่มีแบบ
- ลอกแบบตัวพยัญชนะตามรอยประได้
- เขียนชื่อตัวเองได้
- ระบายภาพที่มีความละเอียดเล็ก โดยอยู่ในขอบเขต

กล่าวโดยสรุปได้ว่า พัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กมีความสัมพันธ์เป็นพื้นฐานของการเขียน สามารถส่งเสริมได้โดย การฝึกฝนการทำงานประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา โดยให้เด็กทำกิจกรรมต่างๆ ที่หลากหลาย ให้เด็กได้ฝึกฝนจากง่ายไปหายาก ตามความต้องการและความสามารถของเด็กเป็นรายบุคคลย่อมจะทำให้เกิดความพอใจและร่วมทำกิจกรรมด้วยความตั้งใจ กิจกรรมการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อเล็กที่สำคัญ ได้แก่ การหยิบจับสิ่งของ การพับ ฉีก ตัด ปะกระดาศ การพิมพ์ภาพ การขยำ การบีบ การต่อภาพ การร้อยลูกปัด การรูดซิป การติดกระดุม การวาดระบายสี การเล่นแท่งไม้บล็อก การสังเกตเพื่อแยกลักษณะต่างๆ ของสิ่งของ การแยกขนาด เป็นต้น

1.8 ลักษณะและพัฒนาการการเขียนของเด็กปฐมวัย

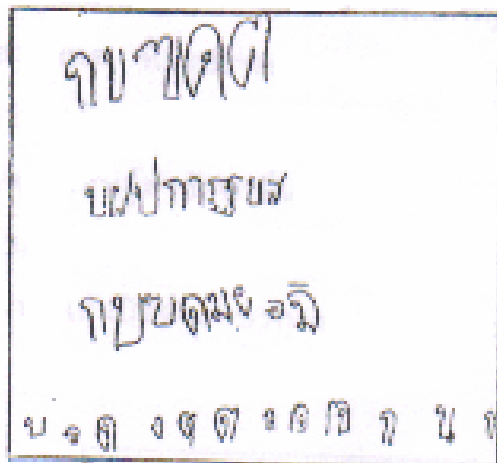
หรรษา นิลวิเชียร และพรรณรัตน์ เเงาธรรมสาร (หรรษา นิลวิเชียร. 2535 : 9 ; อ้างอิงจากหรรษา นิลวิเชียร และพรรณรัตน์ เเงาธรรมสาร. 2534. ลักษณะการเขียนที่ปรากฏในเด็ก) ได้ศึกษา ลักษณะการเขียนที่ปรากฏในเด็กปฐมวัย ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 และชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 193 คน มาวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์ที่เท็มเพลและคณะ (หรรษา นิลวิเชียร. 2535 : 28 ; อ้างอิงจาก เท็มเพลและคณะ.1982. The beginnings of writing) ได้ศึกษาไว้ซึ่งปรากฏผลสอดคล้องกับผลการศึกษาของเท็มเพลและคณะเป็นการเขียนด้วยตัวของตัวเอง ไม่มีการดูแบบอย่าง ไม่คำนึงถึงการเขียนให้ถูกต้องเหมือนแบบ และไม่ได้รับการสอนเขียนมาจากครูเลย ปรากฏผลดังต่อไปนี้

1. กฎการเกิดขึ้นซ้ำ (Recurring Principle) ลักษณะการเขียนของเด็กในขั้นนี้แสดงให้เห็นว่าเด็กสังเกตเห็นความแตกต่างระหว่างการเขียนกับการวาดภาพ เด็กจะสังเกตเห็นว่าการเขียนมีลักษณะการซ้ำๆ กันของเครื่องหมาย ซึ่งอาจประกอบด้วย เส้นโค้ง เส้นตรง และลักษณะเป็นแถวๆ ดังตัวอย่างในภาพประกอบ 2

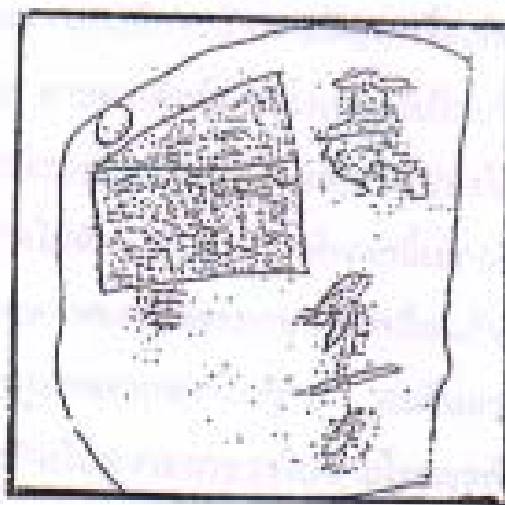
ภาพประกอบ 2 ลักษณะการเกิดขึ้นซ้ำ

2. กฎการซ้ำในรูปแบบที่แตกต่างกัน (Generative Principle) เป็นการค้นพบว่าการเขียนภาพประกอบด้วยตัวอักษรซึ่งมีรูปร่างต่างๆ กัน ถึงจะมีการซ้ำ แต่ก็ซ้ำในลักษณะการประกอบของเครื่องหมายที่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่าเด็กจะเขียนด้วยกลุ่มตัวอักษรไม่กี่ตัวก็ตาม ดังตัวอย่างภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 ลักษณะการซ้ำในรูปแบบที่แตกต่างกัน

3. มโนทัศน์เครื่องหมาย (Sign Concept) คือ การที่เด็กเรียนรู้ว่าเครื่องหมายใช้แทนบางสิ่งบางอย่างซึ่งไม่มีเหตุผลว่าทำไมตัวอักษรชนิดนั้นถึงใช้แทนความหมายนั้น ตัวอักษรเป็นเครื่องหมายที่แต่ละชาติแต่ละภาษาคิดกำหนดขึ้นมา และได้รับการสืบทอดต่อกันมาหลายชั่วอายุคน สิ่งนี้เองที่เป็นเครื่องหมายจำแนกความแตกต่างระหว่างการเขียนกับรูปภาพ เราเรียนรู้ตัวอักษรใช้แทนคำ และคำใช้แทนความหมายบางสิ่ง เด็กก็จะเกิดการเรียนรู้ว่า การเขียนก็คือการใช้เครื่องหมายเพื่อแสดงถึงบางสิ่ง ความเข้าใจของเด็กเช่นนี้ก็คือ เด็กมีมโนทัศน์เกี่ยวกับเครื่องหมายนั่นเอง ดังตัวอย่างในภาพประกอบ 4 ที่เด็กบอกว่าเขียนคำว่า ต้นไม้

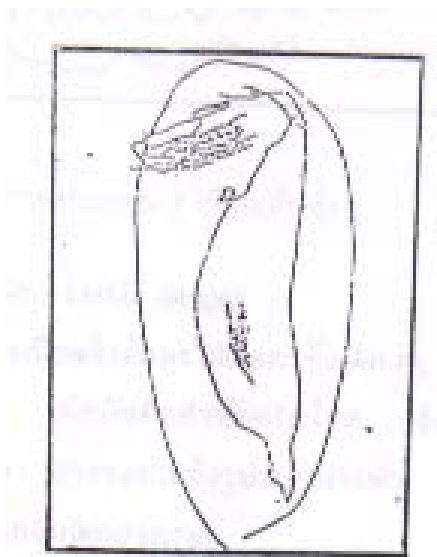

ภาพประกอบ 4 ลักษณะการมีมโนทัศน์เครื่องหมาย

4. กฎการยืดหยุ่น (Flexibility Principle) เด็กเรียนรู้ตัวอักษรจากครอบครัว จากโรงเรียนและสังคมการเขียนตัวอักษรนั้นจะมีข้อจำกัดเกี่ยวกับเครื่องหมายที่เป็นที่ตกลงกันในสังคม เช่น ภาษาไทยมีพยัญชนะ 44 ตัว มีเส้นพื้นฐานที่ประกอบกันเป็นตัวอักษร 13 เส้น ตัวอักษรประกอบด้วยเส้นหลายชนิดที่มีรูปร่างต่างๆ กัน ระหว่างที่เด็กเรียนรู้การทดลองเกี่ยวกับตัวอักษรนั้น เด็กจะค้นพบว่าตัวอักษรที่เด็กรู้อาจนำไปสู่การเขียนตัวอักษรตัวอื่น เช่น ก ฅ ฎ พ ฟ ดังนั้น บางครั้งเด็กก็เกิดคิดประดิษฐ์ตัวอักษรขึ้นมาใหม่ ซึ่งแตกต่างไปจากตัวอักษรที่มีอยู่หรือดัดแปลงตัวอักษรเดิมให้แตกต่างออกไปจากเดิม นั่นก็คือ เด็กค้นพบกฎการยืดหยุ่นนั่นเอง ดังตัวอย่างในภาพประกอบ 5

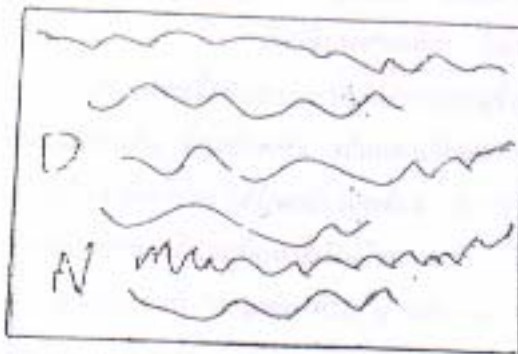
ซูลล์บาย (Morrow. 1993 : 24 ; citing Sulzby. 1985. Reading Research Quarterly) ได้ทำการศึกษาการเขียนของเด็กปฐมวัย จำนวน 24 คน พบว่าเด็กมีลักษณะการเขียนและพัฒนาการเขียนตามลำดับดังนี้

1. การเขียนโดยผ่านการวาดรูป (Writing via drawing) เด็กจะใช้การวาดรูปเป็นพื้นฐานของการเขียน ทั้งการวาดรูปและการเขียนจะไม่มีความสัมพันธ์กัน เด็กจะมองว่าการวาดรูปและการเขียนเป็นการติดต่อสื่อสารโดยเฉพาะ ดังตัวอย่างภาพประกอบ 7

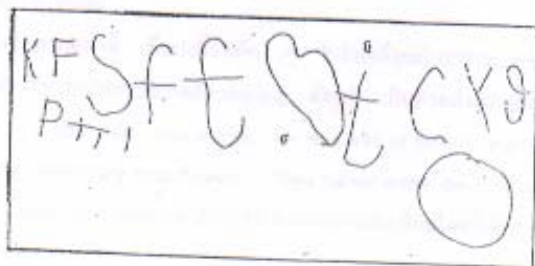
ภาพประกอบ 7 การเขียนโดยผ่านการวาดรูป

2. การเขียนโดยผ่านการขีดๆ เขียนๆ (Writing via scribing) เด็กจะขีดๆ เขียนๆ แต่จะไม่เหมือนการเขียน จะพบว่าเด็กขีดๆ เขียนๆ จากซ้ายไปขวาได้บ่อยครั้ง เด็กจะเคลื่อนดินสอดเหมือนที่ผู้ใหญ่ทำ และจะเขียนโดยทำให้เกิดเสียง การเขียนขั้นนี้จะเริ่มคล้ายการเขียนจริง ดังภาพประกอบ 8

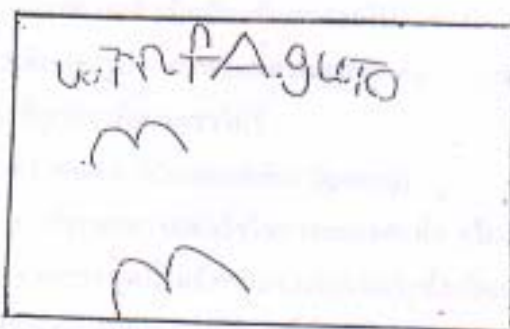
ภาพประกอบ 8 การเขียนโดยผ่านการขีดๆ เขียนๆ

3. การเขียนโดยผ่านการทำตัวอักษรเหมือนแบบ (Writing via letter-like forms) เมื่อมองดูผ่านๆ แล้วการเขียนขั้นนี้จะเหมือนตัวอักษรจริง แต่ดูใกล้ๆ จะเห็นว่าเด็กเขียนไม่สมบูรณ์เหมือนตัวอักษรจริงแต่เด็กคิดแบบการเขียนของตัวเองขึ้น ดังภาพประกอบ 9

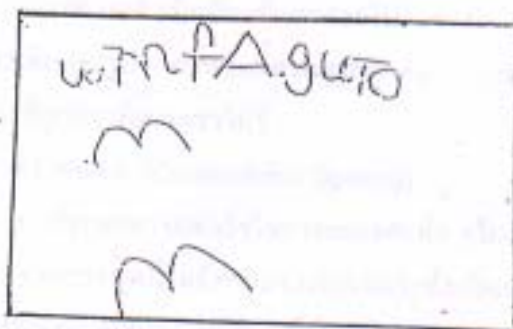
ภาพประกอบ 9 การเขียนโดยผ่านการทำตัวอักษรเหมือนแบบ

4. การเขียนโดยผ่านการคัดลอกจากหนังสือ (Writing via reproducing will earned units or letter strings) เด็กจะเขียนคัดลอกตัวอักษรเป็นชื่อตัวเอง การเขียนของเด็กแต่ละคนจะแตกต่างกันบางคนอาจจะเขียนตัวอักษรยาวๆ หรือคิดแบบการเขียนของตนเองขึ้น ดังภาพประกอบ 10

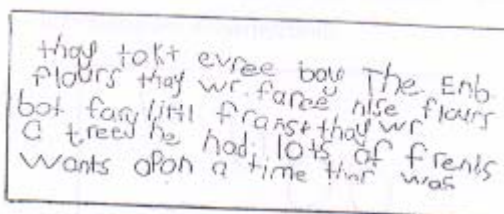
ภาพประกอบ 10 การเขียนโดยผ่านการคัดลอกจากหนังสือ

5. การเขียนโดยผ่านการคิดแบบของตนเองขึ้น (Writing via invented spelling) เด็กส่วนใหญ่จะคิดแบบการเขียนของตนเองขึ้นซึ่งจะแสดงความรู้สึกออกมา โดยไม่รู้ว่าสะกดจริงๆ ทำอย่างไร ในการเขียนคำๆ หนึ่ง ตัวอักษรตัวเดียวจะเป็นตัวแทนของพยางค์ของคำนั้นทั้งหมด และจะมีคำบางคำเกินมา ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกัน เด็กบางคนจะเขียนอย่างรอบคอบเหมือนการเขียนจริง จะมีคำเพียงเล็กน้อยที่คิดขึ้นเอง ดังภาพประกอบ 11

ภาพประกอบ 11 การเขียนโดยผ่านการคิดแบบของตนเองขึ้น

6. การเขียนโดยผ่านการสะกดตามแบบ (Writing via conventional spelling) ในขั้นนี้ เด็กจะเขียนเหมือนของผู้ใหญ่ ดังภาพประกอบ 12

ภาพประกอบ 12 การเขียนโดยผ่านการสะกดตามแบบ

การเขียนของเด็กแต่ละวัยมีความแตกต่างกัน เริ่มจากการลากเส้นที่ยังไม่มีความหมายไปจนถึงการลากเส้นที่มีความหมาย สร้างสัญลักษณ์ และสื่อความหมายได้ โลเวนเฟรด (สุภาพ กิตติสาร. 2530 : 26 ; อ้างอิงจาก Lovenfred. N.d.) ได้กล่าวถึงการพัฒนาการในการเขียนของเด็ก ดังนี้

1. เด็กในช่วง 2-4 ปี จะมีพัฒนาการในการเขียน โดยหยิบจับ ชีตเขียน อย่าง สะเปะสะปะ เพราะยังไม่สามารถบังคับมือได้ จนกระทั่งประสาทมือเริ่มสัมพันธ์กับการควบคุมสายตาในงานที่ทำได้ จะเริ่มเขียนลากเส้นที่สะเปะสะปะสู่เส้นโค้ง มีการวนซ้ำเส้นเดิม มีทั้งเส้นในแนวตั้งและเส้นแนวนอน และลากเป็นวงกลม จากนั้นเริ่มเล่าถึงการขีดเขียน เริ่มสนใจและสำรวจสิ่งต่างๆ รอบตัว สามารถแสดงออกมาในเส้นที่ตนขีดเขียน

2. เด็กวัย 4-7 ปี จะมีพัฒนาการในการเขียน โดยการขีดเขียนนั้นเริ่มมีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น เป็นการเริ่มต้นสื่อสารด้วยภาพ เด็กเริ่มสร้างแบบในการวาดของตนเองแบบแผนหรือสัญลักษณ์แรกๆ ที่เด็กทำขึ้นได้แก่ คน เพราะเป็นสิ่งที่ใกล้ตัวเด็กมากที่สุด

ทิสนา แชมมณี และคณะ (2536 : 76 - 77) ได้แบ่งพฤติกรรมการเขียนตามธรรมชาติของเด็กปฐมวัย ออกเป็น 7 ลักษณะดังนี้

1. วาดแทนเขียน เด็กสื่อการคิดโดยใช้การวาดแทนเขียน
2. ขีดเขียนแทนเขียน เด็กพยายามที่จะเขียนหนังสือแบบผู้ใหญ่ แต่การเขียนของเด็ก คือ การขีดเขียน ในระยะแรกเด็กอาจขีดเขียนไปทั่วหน้ากระดาษอย่างไม่มีระบบ ต่อมาเด็กรู้จักขีดเขียนจากซ้ายไปขวา สิ่งที่ขีดเขียนคล้ายตัวหนังสือมากกว่าภาพ
3. เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวหนังสือ เด็กพยายามเขียนตัวหนังสือบางตัวคล้ายตัวอักษรบางตัวก็ไม่คล้ายตัวอักษร แต่เป็นรูปร่างตัวอักษรที่เด็กคิดขึ้นเอง
4. เขียนตัวอักษรที่รู้จักด้วยและที่คิดขึ้นเอง เด็กอาจเขียนคำที่เขียนได้แล้ว เช่น ชื่อของตัวเองด้วยการสลับตัวอักษร หรืออาจเขียนตัวอักษรกลับ
5. คัดตัวอักษร เด็กอาจคัดลอกตัวอักษรที่เห็นอยู่รอบตัวหรือบอกข้อความที่ต้องการจะเขียนให้ผู้ใหญ่ช่วยเขียนให้แล้วจึงนำไปลอก บางครั้งอาจเป็นการลอกหมดทุกตัว บางครั้งอาจเป็นการลอกเฉพาะคำที่ต้องการไปผสมกับคำที่เขียนได้แล้ว
6. เขียนโดยคิดสะกดขึ้นเอง เด็กจะคิดวิธีการสะกดขึ้นเองเมื่อเขาไม่ทราบวิธีสะกดแบบผู้ใหญ่ เช่น เด็กเขียน ด ม แทนคำว่า ดอกไม้
7. เขียนสะกดคำใกล้เคียงหรือเหมือนกับวิธีสะกดของผู้ใหญ่ เช่น เขียนคำว่า “ขอบคุณคะ” โดยผสมพยัญชนะและสระตามเสียงของคำที่เขาพูดหรือได้ยิน

นิตยา ประพฤติกิจ (2539 : 178 - 179) ได้แบ่งพัฒนาการทางการเขียนของเด็กปฐมวัยตามวัย ได้ดังนี้

เด็ก 2 ขวบ ลากเส้นขยุกขยิก ลากเส้นตามรูปร่างกลมได้ จับดินสอหรือปากกา โดยใช้ทั้งมือจับและทั้งแขนขยับเขยื้อน จะขีดเขียนจนเต็มหน้ากระดาษ พอใจกับรอยขีดเขียนของตน

เด็ก 3 ขวบ ชอบเขียนตัวอักษรใดๆ ทุกหนทุกแห่ง ชอบวาดและระบายสี

เด็ก 4 ขวบ จดจำตัวอักษรบางตัวได้ รวมทั้งจำชื่อตัวเองได้ อาจเขียนชื่อตัวเองได้ หรือเขียนได้เป็นบางตัว ชอบวาดและระบายสี การวาดรูปคนวาดแค่เพียงเส้นตรงแนวตั้ง และร่างแบบหยาบๆ แต่วาดรูปร่างกลมและสี่เหลี่ยมได้

เด็ก 5 ขวบ เขียนชื่อตัวเองได้ การเขียนพยัญชนะ ตัวเลข อาจเขียนไม่เรียงลำดับ และบางทีเขียนกลับหัวก็มี สามารถเขียนตัวเลขได้แต่ตัวไม่เท่ากัน และมีขนาดพอดีๆ จับดินสอ ปากกา หรือพู่กันได้ดีขึ้น ชอบวาดและระบายสี สามารถวาดภาพที่ยากขึ้นได้ และภาพมีความสมบูรณ์มากขึ้น ชอบเลียนแบบ สามารถวาดรูปสี่เหลี่ยมและวงกลมเข้าด้วยกัน ชอบถามถึงตัวสะกดของคำ

อิลลิส (Ellis. 1994 : 277) กล่าวว่า กระบวนการเขียนของเด็ก ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนด้วยกัน คือ

1. ขั้นก่อนการเริ่มการเขียน (Prewriting) ขั้นนี้เป็นการเตรียมความพร้อมในการเขียน คิดเกี่ยวกับหัวข้อที่จะเขียน ครุสสังเกตได้จากสิ่งที่เด็กมักชอบพูดถึง
2. ขั้นร่าง (Drafting) ขั้นนี้มีความสำคัญมาก คือ การเปิดโอกาสให้เด็กพูดเกี่ยวกับสิ่งที่เขาคิดออกแบบที่จะเขียน และร่างงานเขียน

3. **ขั้นแก้ไข (Revising)** เป็นขั้นให้เวลาเด็กตัดสินใจแก้ไขงานเขียนของตน ครูอาจให้คำ แนะนำ โดยกระตุ้นให้เด็กได้คิดหลายแง่มุม

4. **ขั้นปรับปรุง (Editing)** เป็นขั้นสุดท้าย เด็กต้องอ่านทบทวน ตรวจสอบตรวจสอบ รูปแบบการเขียนเครื่องหมายต่างๆ และอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจงานเขียนยิ่งขึ้น

ราศี ทองสวัสดิ์ (2537 : 29) กล่าวว่า การสอนหนังสือในระดับปฐมวัยส่วนใหญ่ นั้นจะเป็นในลักษณะที่ครูเริ่ม สอนอ่าน-เขียนเร็ว แต่เด็กก็ได้เรียนรู้ไปด้วย การจะเรียนอ่าน-เขียน ได้ช้าหรือเร็ว ย่อมเป็นไปตามพัฒนาการของเด็ก

สรุปได้ว่า ลักษณะและพัฒนาการเขียนของเด็กปฐมวัย จะเริ่มจากการวาดรูปเพื่อสื่อ ความคิด พัฒนามาสู่การขีดๆ เขียนๆ การคิดแบบการเขียนของตัวเองขึ้น การคัดลอกตัวอักษรจาก แบบ เขียนโดยการคิดสะกดขึ้นมาเอง จนกระทั่งสามารถเขียนสะกดให้ถูกต้องตามแบบการเขียน จริง ซึ่งจะเหมือนการเขียนของผู้ใหญ่ กระบวนการเขียนของเด็กและผู้ใหญ่แตกต่างกันที่วุฒิภาวะ พัฒนาการและประสบการณ์

1.9 การเตรียมความพร้อมในการเขียนของเด็กปฐมวัย

ฮิลเดรith (Hildreath. 1950 : 327 - 330) ได้กล่าวถึงความพร้อมในการเขียนว่า การเขียน ต้องประกอบด้วยปัจจัย 2 อย่าง คือ วุฒิภาวะทางการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ และวุฒิภาวะการรับรู้ เด็กที่ยังไม่บรรลุวุฒิภาวะในด้านหนึ่งด้านใดก็ตาม การเขียนของเขาก็จะไม่ไ้ผล หนึ่งความพร้อม ของการประสานระหว่างสายตากับมือ นั้น มีความจำเป็นต่อการเขียนมาก

เบเกอร์ (Baker. 1988 : 192) ได้ให้ความคิดเห็นสนับสนุนเกี่ยวกับความพร้อมในการ เขียนโดยเน้นว่า ก่อนจะสอนเขียนผู้สอนควรพิจารณาถึงความพร้อมในด้านต่างๆ ของเด็ก เสียก่อน หากยังไม่พร้อมก็หาทางส่งเสริมโดยจัดประสบการณ์เบื้องต้นอันจะนำไปสู่การเขียนให้ เด็กๆ เมื่อเด็กมีความพร้อมทางสมองแล้ว สำหรับความพร้อมทางกล้ามเนื้อนั้นส่งเสริมได้โดยให้ เด็กได้ฝึกใช้มือในงานต่างๆ เช่น วาดเขียน ปั้น เย็บ ถัก และสาน เป็นต้น

ดาวสัน (Dawson. 1957 : 391 - 392) ได้กล่าวถึงความพร้อมไว้ว่า วุฒิภาวะของการ รับรู้ทางภาพเป็นปัจจัยสำคัญของความพร้อมทางการเขียน นั่นคือ เด็กพร้อมที่จะเขียนก็ต่อเมื่อ สามารถที่จะจำแนกภาพที่เขาเห็นได้ว่าเป็นภาพอะไร และการเขียนมิใช่จะเป็นเพียงกระบวนการของ การใช้แรงงานทางกล้ามเนื้อ หรือเป็นการตอบสนองของกิริยาสะท้อนขั้นต่ำเท่านั้น แต่เป็น กระบวนการแห่งการคิด เป็นกระบวนการที่ต้องใช้กิจกรรมของระบบประสาทส่วนกลางด้วย

ราศี ทองสวัสดิ์ (2527 : 182) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ในการเตรียมความพร้อมให้กับ เด็กปฐมวัยเกี่ยวกับการเขียน ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาทักษะในการแสดงออกทางความคิดของตน
2. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อละเอียด เช่น นิ้วมือ ให้สามารถจับดินสอ หรือสีเทียนไป ในทิศทางที่ต้องการ

3. เพื่อพัฒนาประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ซึ่งอาจฝึกด้วยเครื่องเล่นที่ต้องเล่นด้วยมือ เช่น การเล่นเกมตัดต่อ การเล่นไม้บล็อก เป็นต้น นอกจากนี้ก็อาจฝึกโดยให้ทำงานศิลปะ เช่น การปั้น การวาดภาพด้วยสีน้ำ การวาดภาพด้วยสีเทียน ฯลฯ

4. เพื่อพัฒนาการเคลื่อนสายตาจากซ้ายไปขวา ให้ทราบว่าสัญลักษณ์ของหนังสือไทยจะเริ่มอ่านเขียน จากซ้ายไปขวาในบรรทัดเดียวกัน เมื่อจบบรรทัดที่หนึ่งก็จะเลื่อนลงมาเขียนในบรรทัดที่สอง ต่อไป

5. เพื่อพัฒนาการสังเกตมาคิดหาเหตุผลใช้เป็นประโยชน์ในกิจกรรมศิลปะ

6. เพื่อฝึกกล้ามมือที่จะนำไปสู่การเขียนตัวอักษรที่ถูกต้อง ตามทิศทางที่ควรฝึก เมื่อเด็กมีความพร้อมดีแล้ว

สรุปได้ว่า การเตรียมความพร้อมในการเขียน เพื่อเป็นการฝึกประสบการณ์พื้นฐานที่จะนำเด็กไปสู่การเรียนรู้ภาษาตามระบอบของชั้นประถมศึกษาได้ง่ายขึ้น โดยไม่เร่งรัดให้เด็กเขียนเมื่อเด็กยังไม่มีความพร้อม แต่จะส่งเสริมพัฒนาการการเขียนตามวัยและความต้องการของเด็กอย่างค่อยเป็นค่อยไป ทั้งนี้จะทำให้เด็กรักการเรียนรู้ การเขียน ปัญหา การอ่าน-เขียน ในระดับประถมศึกษาหรือระดับที่สูงขึ้นจะลดน้อยลง

1.10 แนวทางส่งเสริมพฤติกรรมการเขียนสำหรับเด็กปฐมวัย

มอร์โรว์ (Morrow. 1993: 245) กล่าวว่า แนวทางส่งเสริมพฤติกรรมการเขียนให้กับเด็กปฐมวัย สามารถทำได้ ดังนี้

1. ควรจัดสิ่งแวดล้อมให้มีอุปกรณ์ที่หลากหลายสำหรับเด็กได้ฝึกเขียน
2. ควรจัดกิจกรรมที่สนุกสนานให้เด็กได้เข้าร่วมเพราะเด็กจะทำผลงานจากประสบการณ์ที่เขาพอใจ
3. เด็กจะสังเกตการเขียนของผู้ใหญ่เสมอทั้งขณะทำงาน และในเวลาว่าง เพราะฉะนั้นผู้ใหญ่ควรทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก
4. เด็กต้องการโอกาสและวัสดุอุปกรณ์ที่จะเขียนด้วยตัวเอง
5. บางครั้งเด็กต้องการความช่วยเหลือในการตัดสินใจที่จะเขียน อย่าปล่อยให้เด็กเขียนคนเดียว
6. เด็กจะให้ความหมายสิ่งที่เขาเขียนขึ้น เช่น ตัวหนังสือ คำ เป็นต้น
7. ในการเขียนของเด็กโดยมาก มักจะมีความหมายในการสื่อสาร ดังนั้นต้องให้ความสนใจ
8. เด็กควรได้รับการสนับสนุนในระยะยาวทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม อาจจะทำให้เขียนบันทึก เขียนการ์ด เขียนบัตรอวยพรในโอกาสต่างๆ เขียนคำ เขียนสัญลักษณ์ เขียนประกาศ เขียนเรื่องราว และเขียนหนังสือ เป็นต้น

9. ควรอ่านเรื่องราวที่หลากหลายให้เด็กฟัง เพราะอาจเป็นการจุดประกายความคิดของเด็ก

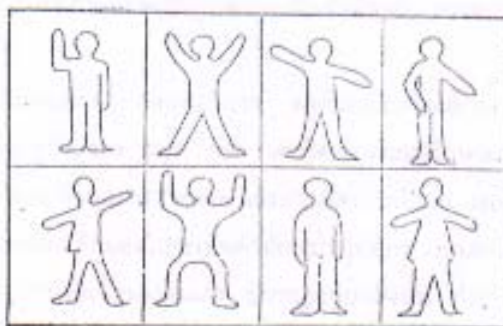
10. ควรหาโอกาสที่เหมาะสมในการสอนเด็กเขียน

11. ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้เขียนคำจากต้นแบบ

นิตยา ประพฤติกิจ (2539 : 174 - 175) ได้กล่าวถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมการเขียน ดังต่อไปนี้

1. การฝึกใช้กล้ามเนื้อเล็ก (Small Muscles) ได้แก่ การเล่นปักหมุดบนแผ่นบอร์ด การตัดต่อภาพ การร้อยลูกปัด การผูกเชือก การรูดซิป การวาดและระบายสี

2. การฝึกเคลื่อนไหวโดยใช้ส่วนของร่างกาย จะช่วยให้เด็กสังเกต ได้รู้สึกและเข้าใจคำว่า “สูง” “ต่ำ” และทิศทาง รู้จักรูปร่างและเส้น (เส้นตรง) การหมุนแขน (วงกลม) การยกขาขึ้นตรง หรือครูอาจให้เด็กเลียนแบบท่าทางตามรูปที่ครูชูให้ดู ซึ่งบัตรควรมีขนาดใหญ่พอสมควรและมีท่าทาง ดังภาพประกอบ 13

ภาพประกอบ 13 บัตรรูปร่างคนเพื่อให้เด็กเลียนแบบท่าทาง

3. การฝึกความเข้าใจเรื่อง “ซ้าย-ขวา” โดยครูบอกให้เด็กใช้อวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งเคลื่อนไหว การผูกกริบบิ้นหรือลูกกระดิ่งที่ข้อเท้าหรือมือของเด็ก

4. การเล่นเกมที่อาศัยการใช้นิ้วมือ เช่น การต่อบล็อกพลาสติกขนาดเล็กและขนาดกลาง การใช้แผ่นกระดานแม่เหล็ก

5. การเล่นเกม เช่น เกมปฏิบัติตามคำสั่ง การเล่นเกมที่ต้องอาศัยนิ้วมือ

6. การฝึกเรียงตัวพยัญชนะ ครูแจกซองให้เด็กแต่ละคนเพื่อสะสมตัวอักษรตามชื่อของตนเอง หรือแจกตัวเลขให้เรียงก็ได้ ถ้าโรงเรียนมีกระดานและตัวอักษรแม่เหล็กก็สามารถใช้ตัวอักษรหรือตัวเลขเรียงบนกระดานนี้ได้ นอกจากนี้ครูอาจใช้ตัวอักษรที่ทำด้วยไม้พลาสติกหรือกระดาษแข็ง เพื่อให้นักเรียนลากเส้นตามแบบ

7. การเรียกชื่อสิ่งของ ครูจัดสิ่งของให้เรียงจากซ้ายไปขวา หรือจากบนลงล่าง และเรียกให้เด็กชี้พร้อมทั้งบอกชื่อสิ่งของนั้นตามลำดับที่วาง

8. การวาดภาพ

- 8.1 ควรให้เด็กวาดภาพให้เสร็จ อย่างน้อยสักส่วนหนึ่งก็ยังดี
- 8.2 ให้เด็กลากเส้นตามรอยประ
- 8.3 ให้เด็กเขียนในอากาศ หรือใช้นิ้วจุ่มน้ำแล้วเขียนบนพื้นซีเมนต์
- 8.4 ให้ลากเส้นต่อภาพให้สมบูรณ์
- 8.5 การโยงเส้นจับคู่ เช่น ระหว่างแม่ลูก (ของสัตว์ชนิดต่างๆ) รองเท้าแบบ

ต่างๆ

9. การติดป้ายชื่อ นอกจากเด็กมีป้ายชื่อติดแล้ว ครูควรจัดทำป้ายชื่อนักเรียน เพื่อให้นักเรียนหยิบไปแขวนบนแผ่นกระดาษ ซึ่งครูเขียนชื่อศูนย์การเรียนต่างๆ เอาไว้ เด็กจะต้องตัดสินใจก่อนว่าจะเลือกเล่นศูนย์ใดแล้วจึงนำป้ายชื่อตนไปแขวนหรือถ้ามีป้าย “อาสาสมัครวันนี้” ก็ให้เด็กนำไปแขวนด้วย

10. ศิลปะ เช่น ให้เด็กละเลงสี แล้วใช้นิ้วเขียน (Finger Painting) ลงบนสีเรียบๆ นั้นหรือเขียนบนทราย การปะเศษกระดาษเป็นรูปต่างๆ เป็นตัวอักษร การขยักกระดาษ การสานกระดาษหรือไหมพรมเส้นโตๆ ก็ได้

นิตยา ประพตติกิจ กล่าวเสริมว่า ครูควรเขียนชื่อเด็กลงบนมุมซ้ายของแผ่นงานศิลปะ และเขียนชื่อของเด็ก เช่น ตู๋เก็บของ สมุด ฯลฯ เพื่อให้เด็กเรียนรู้ลักษณะอักษรแบบนี้หมายถึงชื่อของตน ครูควรนั่งข้างๆ เด็กและเขียนอย่างสวยงามและประณีต เพื่อเป็นแบบอย่างแก่เด็กไม่ควรนั่งตรงข้ามกับเด็กหรือนั่งเฉยๆ เพราะเมื่อเด็กมองไปจะเห็นตัวอักษรในอีกรูปแบบหนึ่ง เด็กๆ มีความภูมิใจที่เห็นผลงานของตนและต้องการเห็นชื่อของตนเองปรากฏอยู่บนสิ่งนั้น ถ้าเด็กยังเล็กและเขียนชื่อตัวเองไม่ได้ ครูควรเขียนให้และเขียนอย่างสวยงามด้วย ส่วนผู้ปกครองควรมีทัศนคติที่ดีต่อการเขียนของลูกไม่ว่าจะขยุกขยิกหรือไม่ก็ตาม เพราะนั่นคือพื้นฐานขั้นต้นของการเขียน จัดหากระดาษ ดินสอ ไม้ให้ลูกพร้อมเสมอ ให้ลูกวาดภาพ พ่อแม่เขียนคำบรรยายตามคำบอกเล่าของลูก ช่วยเหลือเมื่อลูกต้องการเขียนจดหมายขึ้นชมลูกเมื่อลูกต้องการขีดเขียน เขียนชื่อลูก (หรือคำอื่นๆ ที่ถูกสนใจ) ให้ลูกได้เห็น เป็นต้น

พีเตอร์สัน (Petersen. 1996 : 147) กล่าวว่า ครูควรเชิญชวนให้เด็กเขียนมากกว่าที่จะยื่นมือเข้าไปช่วยเขียน และควรจัดอุปกรณ์การเขียนให้เด็กสามารถหยิบใช้ได้ง่าย เช่น ในศูนย์การเรียน ควรเป็นศูนย์ที่มีชั้นวางหนังสือ มีกระดาษหลากหลายชนิดทั้งมีเส้นและไม่มีเส้นให้เด็กเลือกใช้ จัดเตรียมกรรไกร ปากกา ดินสอ และสีดินสอ อาจเตรียมซองจดหมาย การ์ดบัตรเชิญที่ใช้แล้ว และพจนานุกรมวางไว้ที่ชั้นหนังสือด้วย พื้นที่ที่ใช้เขียนควรเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับเด็ก เด็กสามารถที่จะพูดคุยและทำงานได้ มีโต๊ะ เก้าอี้สำหรับนั่งเขียนเหมาะสมและพอเพียงกับเด็ก ครูอาจอ่านเรื่องให้เด็กฟัง เพราะประสบการณ์ที่เด็กได้ฟังเด็กสามารถนำมาเขียนได้

บรีเวอร์ (Brewer. 1995 : 220) กล่าวถึงบทบาทครูในการส่งเสริมการเขียนว่า ครูจะต้องจัดสิ่งแวดล้อมที่เต็มไปด้วยภาษาเขียน เช่น หนังสือ นิตยสาร หนังสือพิมพ์รายวัน ป้ายจราจร ตัวหนังสือบนโทรทัศน์ ฉลากสิ่งของ ฯลฯ ครูควรกระตุ้นให้เด็กมีกล้าเสียงกล้าที่จะเขียน ครูไม่ควรให้

เกรตเด็กในการฝึกการเขียน ทั้งครูและผู้ปกครองให้กำลังใจเด็กที่จะคิดแบบการเขียนของตนเองขึ้น และเน้นความสำคัญของความหมายมากกว่าความถูกต้องของตัวสะกด

พูนสุข บุญยสวัสดิ์ (2532 : 53 - 54) กล่าวว่า ครูควรจัดห้องให้เด็กฝึกเขียนอยู่ในท่าเลที่เงียบสงบไม่มีเสียงอึกทึก หรือผู้คนพลุกพล่าน มีแสงสว่างพอเพียงไม่จ้าจนเกินไป และควรให้แสงสว่างเข้าทางซ้ายมือของเด็ก หรือจากทางด้านบนมิใช่ส่องทางด้านด้านขวาหรือตรงหน้าของเด็ก เพราะจะทำให้เกิดเงามืดบังการเขียนของเด็ก แต่ถ้าเด็กถนัดมือซ้ายควรให้แสงสว่างเข้าทางขวามือของเด็ก

สรุปได้ว่า แนวทางส่งเสริมพฤติกรรมการเขียนให้แก่เด็กปฐมวัย ทั้งครูและผู้ปกครอง ต้องร่วมมือกันในการจัดสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กให้ประกอบไปด้วยอุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเขียนอย่างหลากหลาย ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ควรคำนึงถึงบูรณาการทักษะการเขียนเข้าด้วย เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงในสิ่งแวดล้อมที่มีความหมายครูควรจัดให้เด็กมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น ได้มีโอกาสสำรวจ ค้นคว้า ทดลองเพื่อพัฒนาเด็กให้มีคุณสมบัติของการเป็นผู้ส่งสาร และรับสารอย่างมีประสิทธิภาพ ควรเป็นตัวอย่างการเขียนที่ดีให้กับเด็ก ให้แรงเสริมทางบวก พูดคุยซักถามถึงสิ่งที่เด็กเขียน ตอบคำถามเมื่อเด็กสงสัยและประการสำคัญ ควรเป็นนักสังเกตที่ดีว่าเด็กสนใจอะไร เพื่อที่จะเชิญชวนให้เด็กเขียนเกี่ยวกับสิ่งนั้น

1.11 เอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับการเขียนของเด็กปฐมวัย

ควินทานิลลา (Quintanilla. 1994) ได้ศึกษาการแสดงอาการยอมรับของครูต่องานเขียนของเด็ก โดยการให้การเสริมแรงในทางบวกด้วยคำพูดที่ไพเราะเป็นพิเศษ กับเด็กในกลุ่มทดลองและให้การเสริมแรงอย่างปกติในกลุ่มควบคุม ใช้เวลาในการศึกษา 10 สัปดาห์ โดยให้ทำกิจกรรมการเขียน สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการเสริมแรงในทางบวกมีพัฒนาการเขียนดีขึ้น และดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สซัม (Schum. 1995) ได้ศึกษาธรรมชาติในการเขียนของเด็กปฐมวัย อายุ 4-5 ปี จำนวน 14 คน ใช้เวลาในการศึกษา 9 เดือน ขณะอยู่บ้านและโรงเรียน โดยให้เด็กเขียนภาพร่วมกับครอบครัวครูและเพื่อนร่วมชั้น ซึ่งแบ่งการเขียนออกเป็น 2 แบบ คือ การเขียนที่เป็นทางการ เช่น การเขียนถึงครูประจำชั้น เขียนเกี่ยวกับหน้าที่ของตน เป็นต้น และการเขียนที่ไม่เป็นทางการ เช่น การเขียนสร้างสรรค์กับเพื่อนนอกเหนือหลักสูตร การเขียนสิ่งที่เด็กจินตนาการ เป็นต้นจากการศึกษาพบว่า การเขียนของเด็กทั้งที่บ้านและโรงเรียน จะสื่อความหมายแตกต่างกัน โดยการเขียนที่ไม่เป็นทางการเด็กจะมีความคิดสร้างสรรค์ในการสื่อสาร และสร้างผลงานอย่างประณีต ได้ดีกว่าการเขียนอย่างเป็นทางการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บลัด (Blood. 1996) ได้ศึกษาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย อายุ 3-5 ปี จำนวน 67 โรงเรียน โดยทดสอบพัฒนาการทางภาษา การรับรู้ การเขียน และมีการศึกษาระยะยาว มีผู้ปกครองของเด็กเข้าร่วม 56 คน จากการศึกษพบว่า การเรียนรู้ของเด็กขึ้นอยู่กับความสนใจ

ของเด็ก และเจตนาของผู้ปกครองในกระบวนการเรียนรู้ เพื่ออ่านออกเขียนได้ และการส่งเสริมให้เด็กเขียนชื่อตนเอง จะทำให้มีความสามารถในการเรียนรู้ การอ่านเขียนได้อย่างมีความหมาย เนื่องจากชื่อของเด็กจะถูกเรียกเป็นประจำวันและคำที่นึกภาพได้ หากเด็กสามารถเขียนชื่อตนเองได้ จะเป็นแนวทางในการขยายความสามารถในการรับรู้คำอื่นๆ ต่อไป

ประไพ แสงตา (2544) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมเสริมการเล่านิทานไม่จบเรื่อง ที่มีต่อความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียน ชาย - หญิง อายุระหว่าง 4 - 5 ปี จำนวน 15 คน

ผลการวิจัยพบว่า

ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยในแต่ละช่วงระยะเวลาการจัดกิจกรรมเสริมการเล่านิทานไม่จบเรื่อง มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นความสามารถด้านการเขียนสูงขึ้น

รัฐจวน ประโมจันย์ (2544) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมเสริมการเล่านิทานประกอบภาพ ที่มีต่อความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียน ชาย - หญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี จำนวน 10 คน

ผลการวิจัยพบว่า

เด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมและระหว่างการจัดกิจกรรมการเสริมการเล่านิทานประกอบภาพในแต่ละช่วงสัปดาห์ มีความสามารถด้านการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า ในการส่งเสริมและพัฒนาการเขียนให้กับเด็กปฐมวัยสามารถส่งเสริมและพัฒนาการเขียนได้ด้วยการจัดกิจกรรมการเขียนที่เปิดโอกาสให้เด็กเขียนสื่อสารความคิดออกมาตามความต้องการของเด็ก และเป็นไปตามพัฒนาการตามวัยให้เด็กเป็นผู้คิดเอง ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง นั่นคือการจัดกิจกรรมที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางและผู้ปกครองจะเป็นเพียงผู้คอยอำนวยความสะดวก จัดเตรียมอุปกรณ์ และให้การเสริมแรงกระตุ้นโดยการถามให้เด็กได้คิด ถือเป็นส่งเสริมการเขียนอย่างแท้จริง กิจกรรมหนึ่งที่ว่าจะส่งเสริมการเขียนให้แก่เด็กได้เป็นอย่างดี คือ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ เพราะเป็นกิจกรรมที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้เด็กได้ขีดเขียนด้วยตัวเองตามความต้องการครูจะคอยให้กำลังใจและอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้คำปรึกษา แนะนำเมื่อเด็กต้องการ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดพัฒนาทักษะการเขียน

2.1 ความหมายของชุดพัฒนาทักษะการเขียน

ชุดพัฒนาทักษะซึ่งเป็นชุดการสอนรูปแบบหนึ่งที่มีผู้ให้ความหมายไว้ว่า

ชุดการเรียนการสอนหรือชุดการสอน มาจากคำว่า Learning Package หรือ Instructional Package ซึ่งแต่เดิมเรียกว่า ชุดการสอนเพราะเป็น อุปกรณ์การสอนคณิตศาสตร์

ทบวงมหาวิทยาลัย (2524) โดยใช้คำว่า “ชุดการเรียนการสอน” แทนคำว่า “ชุดการเรียน” หรือ “ชุดการเรียน” ได้ให้เหตุผลว่า การเรียนรู้เป็นกิจกรรมของนักเรียนและการสอนเป็นกิจกรรมของครู กิจกรรมของครูและนักเรียนต้องเกิดคู่กัน และได้กล่าวถึงชุดการเรียนการสอนว่า เป็นสื่อสำเร็จรูปหรือแผนการสอนในเรื่องนั้น ซึ่งจะบอกถึงจุดประสงค์เนื้อหา การจัดกิจกรรมประสบการณ์ต่างๆ ในการเรียนการสอน กำหนดและจัดหาสื่อที่จะใช้กิจกรรม และประสบการณ์นั้นๆ รวมทั้งการประเมินผล

กูด (Good. 1973) ได้กล่าวถึงชุดการสอนว่า เป็นโปรแกรมทางการสอนที่ทุกอย่างจัดไว้โดยเฉพาะ ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการเรียนรู้ คู่มือเนื้อหา แบบทดสอบ และมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนไว้ครบถ้วน

วาสนา ชาวหา (2522) ได้กล่าวถึงชุดการเรียนการสอนว่า หมายถึง การวางแผนการเรียนการสอนโดยใช้สื่อต่างๆ ร่วมกัน (multi media approach) หรือ หมายถึงการใช้สื่อประสม (multi media) เพื่อสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้โดยจัดไว้เป็นชุดในลักษณะซองหรือกล่อง

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2522) ได้กล่าวถึงชุดการสอนว่า หมายถึง ระบบการนำสื่อผสมที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และประสบการณ์ ของแต่ละหน่วยมาช่วยในการเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนให้บรรลุจุดมุ่งหมาย

ลัดดา สุขปรีดี (2523) ได้กล่าว ชุดการเรียนการสอน คือการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อหลายชนิดรวมกัน หรือที่เรียกว่าระบบสื่อประสม (Multi media system) เพื่อสนองจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนที่ตั้งไว้ในเรื่องหนึ่ง และให้เกิดความสะดวกต่อการใช้ในการเรียนการสอน

เสาวนีย์ สีขาบบัณฑิต (2528) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อันประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เนื้อหา และวัสดุ อุปกรณ์ทั้งหลายไว้เป็นชุดๆ (จะใส่เป็นกล่อง หรือชุด หรือ ถุงหรือห่อก็ได้) เพื่อจัดกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้

สุกิจ ศรีพรหม (2541) ให้ความหมายของชุดการสอนว่า หมายถึง การนำสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์ของวิชามาใช้ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

จากความหมายที่ได้ข้างต้น พอที่จะได้ว่า ชุดพัฒนาทักษะการเขียน คือกิจกรรมการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่มีระบบการผลิตและมีการนำสื่อหลายๆ อย่างมารวมไว้ด้วยกัน โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหา หรือวัตถุประสงค์ในการเรียนใช้เป็นเครื่องมือสำหรับครู เพื่อช่วยในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.2 ประวัติและความเป็นมาของชุดพัฒนาทักษะการเขียน

ประวัติความเป็นมาของชุดการสอนในต่างประเทศ

การสร้างชุดการสอนเกิดขึ้นในโรงเรียนของสหรัฐอเมริกา ตั้งแต่ปี ค.ศ.1930 David Stanfield แห่งสถาน Institute for Studied in Education ได้คิดกล่องอเนกประสงค์ขึ้นใช้สำหรับนักเรียนในประเภทต่างๆ ที่สร้างขึ้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการสอน โดยใช้ประสบการณ์จากการเรียนรู้ในเรื่องการสอนสำเร็จรูป (Programmed Learning) โดยผลิตกล่องที่เขาเรียกว่า Thirties Box และพัฒนา Pereception Bug, Audiovisual Juke Box Eco Box กล่องการสอนนี้เขาเรียกว่า The 1930's Multi Media Kits ปรากฏว่า เป็นที่ชื่นชอบของเด็กถึงกับเรียกกล่องชุดสื่ออเนกประสงค์นี้ว่า กล่องพิเศษ ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ภายในสื่ออเนกประสงค์ดังกล่าวนี้ได้พัฒนามาเป็นชุดการสอนในที่สุด (หทัย ตันหยง. 2525 : 456)

ประวัติความเป็นมาของชุดการสอนในประเทศไทย

ระบบการผลิตชุดการสอนในประเทศไทยได้พัฒนาขึ้น เมื่อภาคต้นปีการศึกษา 2516 ภาคโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยชัยยงค์ พรหมวงศ์ ได้ทำการทดลองสอนในวิชา “เทคโนโลยีและการศึกษาร่วมสมัย” สำหรับบัณฑิตวิทยาลัยในปีการศึกษา 2517 และภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ได้มีการนำผลที่ได้จากการทดลอง ในครั้งนี้ไปใช้การฝึกอบรมคณาจารย์ระดับมหาวิทยาลัยหลายแห่ง กล่าวคือ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (6-10 กรกฎาคม 2517) คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (1-5 ตุลาคม 2517) คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (11-15 ตุลาคม 2517) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 2 ครั้ง และอื่นๆ อีกหลายแห่ง (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2523 : 123) จนกระทั่งปัจจุบันนี้ชุดการสอนได้กลายเป็นนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา และได้มีการผลิตตลอดจนใช้ชุดการสอนอย่างแพร่หลายในวงการการศึกษาของไทย

2.3 แนวคิดที่นำไปสู่การสร้างชุดพัฒนาทักษะการเขียน

ชุดการสอนเป็นนวัตกรรมใช้สื่อการสอนที่เริ่มมีบทบาทต่อการเรียนการสอนทุกระดับในปัจจุบันและอนาคตเพราะชุดการสอนเป็นนวัตกรรมที่เกิดจากแนวคิดใหม่ๆ ทางการศึกษาที่จะช่วยแก้ปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนรู้ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523 : 119 - 120) ได้กล่าวถึงแนวคิดที่จะนำไปสู่การสร้างชุดการสอนดังนี้

แนวคิดที่ 1 การประยุกต์ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล นักศึกษาได้นำเอาหลักจิตวิทยาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความต้องการ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นในกระบวนการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล วิธีการที่เหมาะสมที่สุดคือให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามสติปัญญาความสามารถและความสนใจ มีครูคอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสม

แนวคิดที่ 2 ความพยายามที่จะให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางเป็นแนวความคิดที่จะเปลี่ยนและการเรียนการสอน จากที่เคยยึดครูเป็นศูนย์กลาง มาเป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนด้วยการใช้แหล่งความรู้จากสื่อการสอนแบบต่างๆ ซึ่งประกอบด้วยวัสดุอุปกรณ์และวิธีการ โดยจัดในรูปของชุดการสอน ให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นผู้แนะนำช่วยเหลือเท่านั้น

แนวคิดที่ 3 การขยายตัวของแนวคิดทางโสตทัศนศึกษา การใช้โสตทัศนูปกรณ์ได้เปลี่ยนแปลงและขยายตัวออกไป มีการจัดแบบการใช้สื่ออย่างบูรณาการให้เหมาะสมเปลี่ยนจากการใช้สื่อเพื่อช่วยครูสอนมาเป็นเพื่อนนักเรียนเรียน

แนวคิดที่ 4 เน้นความสำคัญของสภาพแวดล้อมทางการศึกษาเป็นแนวทางพฤติกรรมศาสตร์ที่จะพยายามสร้างปฏิสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับสิ่งแวดล้อมขบวนการเรียนรู้จึงต้องนำกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มาใช้ เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน

แนวคิดที่ 5 การจัดสภาพการเรียนรู้โดยยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ เป็นการจัดระบบการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน

1. ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. ทราบดีว่าตัดสินใจ หรือการทำงานของตนเอง ถูกหรือผิดอย่างไร
3. มีการเสริมแรงทางบวกที่ทำให้นักเรียนภูมิใจที่ได้ทำถูกหรือคิดถูกอันจะทำให้พฤติกรรมนั้นซ้ำในอนาคต

4. ได้เรียนไปทีละขั้นตามความสามารถและความสนใจของนักเรียนเองการจัดสภาพการที่จะเอื้ออำนวยการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้นนี้จะมีเครื่องช่วยให้จุดมุ่งหมายปลายทางได้ โดยการจัดการสอนแบบโปรแกรมในรูปของกระบวนการและใช้ชุดการสอนเป็นเครื่องมือสำคัญ

2.4 องค์ประกอบของชุดพัฒนาทักษะการเขียน

คณะอนุกรรมการพัฒนาการสอนและผลิตวัสดุอุปกรณ์การสอนคณิตศาสตร์ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2524 : 251 – 252) ได้จัดองค์ประกอบต่างๆ ของชุดการเรียนการสอนไว้ดังต่อไปนี้

1. คำชี้แจง คำชี้แจงนี้มีไว้เพื่ออธิบายลักษณะของชุดการเรียนการสอน ข้อปฏิบัติในการใช้
2. หลักการและเหตุผล เป็นการบอกให้รู้ถึงความสำคัญและความจำเป็นในการที่จะต้องศึกษาเนื้อหา และเรื่องราวต่างๆ ของหัวข้อนั้นๆ สำหรับในวิชาคณิตศาสตร์ก็จะต้องระบุนิยามโนคติและเนื้อหาที่จะสอน
3. จุดประสงค์ของการเรียน สำหรับในวิชาจุดประสงค์นี้จะเขียนในรูปของจุดประสงค์ทั่วไป (General objective) หรือจุดประสงค์เฉพาะหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral objective) ก็ได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อหา และกิจกรรมต่างๆ เพราะบางกิจกรรมยากที่จะระบุพฤติกรรมที่คาดหวังก็เขียนอยู่ในรูปของจุดประสงค์ทั่วไป

4. พื้นความรู้เดิม การเรียนคณิตศาสตร์ผู้เรียนจำเป็นจะต้องอาศัยความรู้เดิมเพื่อเป็นฐานในการเรียนรู้เนื้อหาใหม่ ในหัวข้อนี้ต้องระบุว่าผู้เรียนต้องมีความรู้เรื่องใดมาก่อนและรู้แค่ไหนจึงจะมีความพร้อมพอที่จะศึกษาชุดการเรียนรู้การสอน ถ้าไม่พอต้องบอกให้ทราบว่า จะเฝ้าหาความรู้ นั้น ๆ ได้จากแหล่งใด โดยวิธีใด

5. การประเมินผลเบื้องต้น มีไว้เพื่อจุดประสงค์ 2 ประการคือ

5.1 เพื่อทดสอบดูว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานพอที่เรียนเนื้อหาในชุดการเรียนรู้การสอนนั้นหรือไม่ การทดสอบนี้จะทำได้โดยใช้แบบทดสอบ

5.2 เพื่อทดสอบดูว่าผู้เรียนมีความรู้ในเนื้อหาของชุดการเรียนรู้การสอนนั้นเพียงใด ถ้านักเรียนสามารถทำได้ตามเกณฑ์ของจุดประสงค์ของการสอนแล้วจำเป็นต้องศึกษาชุดการเรียนรู้การสอนนั้นการทดสอบนี้ทำได้โดยใช้แบบทดสอบรวมของชุดการเรียนรู้การสอนนั้น

6. สื่อการเรียนรู้การสอน ระบุสื่อทั้งหมดที่ใช้ในชุดการเรียนรู้การสอนถ้าเป็นตำราหรือเอกสารควรระบุชื่อผู้แต่ง แหล่งที่มา ถ้าเป็นเอกสารที่เรียบเรียงขึ้นเฉพาะชุดการเรียนรู้การสอนนี้ควรใส่รหัสหมายเลข ตามที่เห็นสมควร

7. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน องค์กรประกอบส่วนนี้นับว่าเป็นหัวใจของชุดการสอน เป็นส่วนที่จะบอกว่าครูจะต้องทำหน้าที่และมีบทบาทอย่างไร นักเรียนจะต้องทำอย่างไร ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์อะไร จะทำเมื่อไร ทำที่ไหน ทำอย่างไร ทำแค่ไหน

8. เวลาที่ใช้ กำหนดเวลาที่ใช้สำหรับการศึกษาค้นคว้าการเรียนรู้โดยประมาณ ทั้งนี้ให้ยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

9. การประเมินผล เพื่อเป็นการสำรวจว่าผู้เรียนมีความสามารถถึงจุดประสงค์หรือไม่เพียงใด การประเมินผลจะทำได้โดยใช้แบบทดสอบ โดยการสัมภาษณ์ และการสังเกต

10. การซ่อมเสริม เมื่อประเมินผลแล้วผู้เรียนยังสามารถไม่ครบตามเกณฑ์ที่วางไว้ในข้อ 9 ก็ต้องมีการซ่อมเสริม โดยระบุวิธีการของการซ่อมเสริมนั้น แล้วประเมินผลใหม่อีกครั้ง

ชม ภูมิภาค (2524 : 102 - 103) วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525 : 186 -188) กล่าวว่า องค์กรประกอบของชุดการสอน ประกอบด้วย

1. หัวเรื่อง คือ การแบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วย แต่ละหน่วยแบ่งออกเป็นส่วย่อย เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างลึกยิ่งขึ้น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดความคิดรวบยอดในการเรียนรู้

2. คู่มือการใช้ชุดการสอน เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ที่ใช้ชุดการสอนจะต้องศึกษาก่อนที่จะใช้ชุดการสอนจากคู่มือให้เข้าใจเป็นสิ่งแรก จะทำให้การใช้การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะคู่มือประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังต่อไปนี้

- คำชี้แจงเกี่ยวกับชุดการสอน เพื่อความสะดวกสำหรับผู้ที่จะนำชุดการสอนไปใช้จะต้องทำอะไรบ้าง

- สิ่งที่คุณครูต้องเตรียมการสอน ส่วนมากจะบอกถึงสิ่งที่ขนาดใหญ่เกินกว่าที่จะบรรจุในชุดการสอนได้ หรือสิ่งที่มีการเนาเปื้อย สิ่งเปราะ แตกง่าย หรือสิ่งที่ต้องใช้ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่มีราคาแพงที่ทางโรงเรียนเก็บไว้ที่ศูนย์วัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียน เป็นต้น

- บทบาทของนักเรียนจะเสนอแนะว่านักเรียนจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร

- การจัดชั้นเรียน ควรจัดในรูปแบบใด เพื่อความเหมาะสมของการเรียนรู้และร่วมกิจกรรมของชุดการสอนนั้นๆ

- แผนการสอนซึ่งประกอบด้วย

1) หัวเรื่อง กำหนดเวลาเรียน จำนวนผู้เรียน

2) เนื้อหา สาระควรเขียนสั้น ๆ กว้าง ๆ ถ้าต้องการรายละเอียดควรนำไปรวม

ไว้ในเอกสารประกอบการเรียน

3) ความคิดรวบยอดหรือหลักการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นจากเนื้อหาสาระ

4) จุดประสงค์การเรียนรู้ หมายถึง จุดประสงค์ทั่วไปและจุดประสงค์เชิง

พฤติกรรม

5) สื่อการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผล

แผนการสอนนี้เป็นแนวทางที่ครูจะทำการสอนได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนของการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

3. วัสดุประกอบการเรียน ได้แก่พวกสิ่งของหรือของมูลต่างๆ ที่จะทำให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า เช่น เอกสาร ตำรา บทคัดย่อ รูปภาพ แผนภูมิ วัสดุ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ควรมีอย่างสมบูรณ์อยู่ในชุดการสอนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

4. บัตรงาน สิ่งที่สำคัญสำหรับชุดการสอนแบบกลุ่ม บัตรงานนี้อาจเป็นกระดาษแข็งหรืออ่อนตามขนาดที่เหมาะสม กับวัยของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ

- ชื่อบัตร กลุ่ม หัวเรื่อง

- คำสั่งว่าจะให้ผู้เรียนปฏิบัติอะไรบ้าง

- กิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนของการเรียน

5. กิจกรรมสำรอง จำเป็นสำหรับชุดการสอนแบบกลุ่ม ซึ่งกิจกรรมสำรองนี้จะต้องเตรียมไว้สำหรับนักเรียนบางคน ที่ทำกิจกรรมเสร็จก่อนคนอื่นได้มีกิจกรรมอย่างอื่นทำ ผู้เรียนจะได้ทำกิจกรรมสำรองอันมีเนื้อหาสาระคล้ายกับสิ่งที่เคยเรียนมาแต่กิจกรรมนั้น อาจจะยากหรือมีความลึกซึ้งที่ยั่วต่อการเรียน

6. ขนาดรูปแบบของชุดการสอน ชุดการสอนที่ดีไม่ควรใหญ่และเล็กเกินไป เพื่อความสะดวกในการใช้และความสวยงามในการเก็บรักษา ควรมีขนาดไม่เกิน 11-15 นิ้ว ส่วนความหนาของชุดการสอนแล้วแต่ลักษณะของวิชาและสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ของแต่ละหน่วยวิชา

นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษาหลายท่านได้กำหนดองค์ประกอบของชุดการสอนไว้ดังนี้

1. หัวเรื่อง

2. แผนการสอน ซึ่งประกอบด้วย

- จุดประสงค์การเรียนรู้

- ความคิดรวบยอด

- สื่อการเรียนการสอน ได้แก่ แบบฝึก หรือใบงาน
- กิจกรรมการเรียนการสอน

3. การประเมินผล

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525 : 186 –189) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดการสอนว่า ชุดการสอนประกอบด้วยสิ่งสำคัญดังต่อไปนี้

1. หัวเรื่อง เป็นการแบ่งหน่วยออกเป็นส่วนย่อยเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ลึกซึ้งขึ้น
2. คู่มือการใช้ชุดการสอน เป็นสื่อจำเป็นสำหรับผู้ใช้ชุดการสอนก่อนที่จะใช้ชุดการสอนก่อนที่จะใช้ชุดการสอนต้องศึกษาคู่มือให้เข้าใจเป็นครั้งแรก คู่มือการใช้ชุดการสอนประกอบด้วยสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 2.1 คำชี้แจงเกี่ยวกับการใช้ชุดการสอนเพื่อสะดวกสำหรับผู้ที่จะนำไปใช้
- 2.2 สิ่งที่คุณต้องเตรียม ส่วนมากจะบอกถึงสิ่งที่มีขนาดใหญ่หรือสิ่งที่มีชีวิตมีการเนาเปื้อยหรือสิ่งที่จะใช้ร่วมกับคนอื่นซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่มีราคาแพงที่ทางโรงเรียนเก็บไว้ในศูนย์
- 2.3 บทบาทของนักเรียนมีข้อเสนอแนะว่านักเรียนจะต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนอย่างไร

2.4 การจัดชั้นเรียนสำหรับชุดการสอนแบบแบ่งกลุ่มต้องเขียนแผนผังประกอบด้วย

- 2.5 แผนการสอน ซึ่งประกอบด้วย
 - 2.5.1 หัวเรื่อง กำหนดเวลาเรียน
 - 2.5.2 เนื้อหาสาระควรเขียนสั้น ๆ กว้าง ๆ ถ้าต้องการรายละเอียดควรใส่ไว้ในเอกสารประกอบการเรียน

- 2.5.3 ความคิดรวบยอดหรือหลักการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นเนื้อหาสาระของข้อ 2
- 2.5.4 จุดประสงค์การเรียนรู้ หมายถึง จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 2.5.5 สื่อการเรียน
- 2.5.6 กิจกรรมการเรียน
- 2.5.7 แผนการสอน แผนการสอนนี้เป็นแนวทางสำหรับครูที่จะทำการสอนได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนการเรียน เพื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

3. วัสดุประกอบการเรียน ได้แก่ สิ่งของหรือข้อมูลต่างๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า เช่น เอกสาร ตำรา บทคัดย่อ รูปแบบ แผนภูมิ วัสดุ เป็นต้น

4. บัตรงาน เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชุดการสอนแบบกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วนคือ

- 4.1 ชื่อบัตร ชื่อกลุ่ม หัวเรื่อง
- 4.2 คำสั่งว่าจะให้ผู้เรียนปฏิบัติอย่างไร
- 4.3 กิจกรรม ผู้เรียนต้องปฏิบัติตามขั้นตอนของการเรียน

5. กิจกรรมสำรองจำเป็นสำหรับชุดการสอนแบบกลุ่ม ซึ่งจะต้องเตรียมไว้สำหรับนักเรียนบางคนหรือบางกลุ่มที่ทำกิจกรรมเสร็จก่อนคนอื่น ๆ จะได้มีกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนกว้างขวาง และลึกซึ้งไม่ให้เกิดความเบื่อหน่ายหรือก่อกำเนิดปัญหาทางวินัยในชั้นเรียน

6. ขนาดรูปแบบของชุดการสอน ชุดการสอนที่ดีไม่ควรใหญ่หรือเล็กเกินไป เพื่อความสะดวกในการใช้ การเก็บรักษา และความสวยงามควรมีขนาดไม่เกิน 11 นิ้ว คูณ 15 นิ้ว ส่วนความหมายของชุดการสอนแล้ว แต่ลักษณะของวิชาและสื่อการสอนที่ใช้ด้านหน้าและด้านหลังของกลุ่มควรเขียนข้อความให้เรียบร้อยเพื่อสะดวกในการเก็บรักษาและการนำไปใช้เช่น

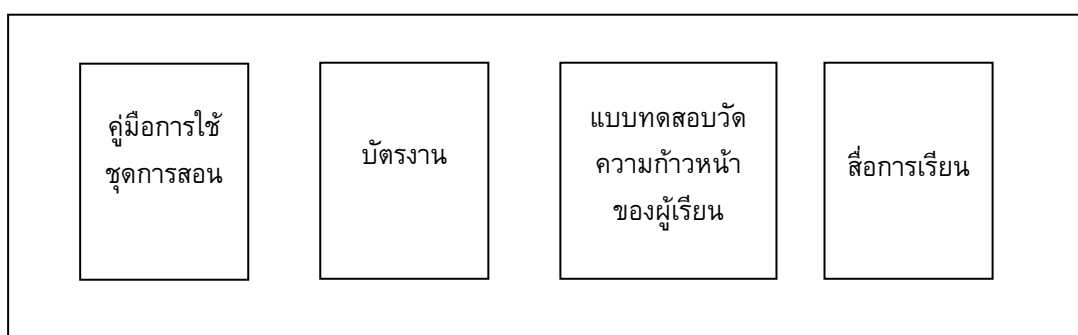
ชุดการสอนที่

วิชา

เรื่อง

ชั้น

บุญชม ศรีสะอาด (2528 : 169 – 170) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดการสอนว่าชุดการสอนมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ด้าน คือ

ภาพประกอบ 14 องค์ประกอบของชุดการสอน

1. คู่มือการใช้ชุดการสอน เป็นคู่มือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ใช้ชุดการสอนศึกษาและปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพอาจประกอบด้วย แผนการสอน สิ่งที่ต้องเตรียมก่อนสอน บทบาทของผู้เรียน และการจัดชั้นเรียนในการณ์ใช้กับกลุ่ม เช่น ศูนย์การเรียนรู้

2. บัตรงานเป็นบัตรที่มีคำสั่งว่าจะให้ผู้เรียนปฏิบัติอย่างไร โดยระบุกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนของการเรียน

3. แบบทดสอบวัดความก้าวหน้าของผู้เรียน เป็นแบบทดสอบที่ใช้สำหรับตรวจสอบว่าหลังจากการเรียนของชุดการเรียนจบแล้วผู้เรียนเกิดจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่

4. สื่อการเรียนต่างๆ เป็นสื่อสำหรับผู้เรียนได้ศึกษามีหลายชนิดประกอบกันอาจเป็นประเภทสิ่งพิมพ์ เช่น บทความ เนื้อหาเฉพาะเรื่อง จุลสาร บทเรียนโปรแกรมหรือประเภทโสตทัศนูปกรณ์ เช่น รูปภาพ แผนภูมิ เทปบันทึกเสียง สไลด์ขนาด 2 คูณ 2 นิ้ว เป็นต้น

2.5 ประเภทของชุดพัฒนาทักษะการเขียน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523 : 117 - 118) ได้จำแนกชุดการสอนตามลักษณะการใช้ ออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. ชุดการสอนประกอบคำบรรยาย เป็นชุดการสอนที่มุ่งช่วยขยายเนื้อหาวิชาและสาระการสอนแบบบรรยายให้ชัดเจนขึ้น ช่วยผู้สอนให้พูดน้อยลงให้สื่อการสอนทำหน้าที่แทนชุดการสอนแบบนี้ นิยมใช้กับการฝึกอบรม และการสอนในระดับอุดมศึกษาที่ยังถือว่าการสอนแบบบรรยายยังมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน

2. ชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรมเป็นชุดการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมกันเช่นในการสอนแบบศูนย์การเรียน การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์หรือกลุ่มกิจกรรม ชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรมจะประกอบด้วยชุดการสอนย่อยที่มีจำนวนเท่ากับศูนย์ที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วย ในแต่ละศูนย์มีสื่อการเรียนการสอนหรือบทเรียนครบชุด ผู้เรียนที่เรียนตามชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม อาจต้องการความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อย

3. ชุดการสอนแบบเอกัตภาพ หรือชุดการสอนรายบุคคล เป็นชุดการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง อาจจะเป็นการเรียนในโรงเรียนหรือที่บ้านผู้เรียนสามารถเรียนตามความสามารถ ความสนใจ และความพร้อมของผู้เรียน ชุดการสอนรายบุคคลนี้อาจออกมาในรูปของหน่วยการสอนย่อยหรือ โมดูล

4. ชุดการสอนทางไกลเป็นชุดการสอนที่ผู้สอนกับผู้เรียนจะอยู่ต่างถิ่นต่างเวลากันมุ่งให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเองโดยไม่ต้องมาเข้าชั้นเรียน ประกอบด้วยสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ รายการวิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และการสอนเริ่มตามศูนย์บริการการศึกษา

สุนันท์ สังข์อ่อง (2526 : 134) และ ชม ภูมิภาค (2526 : 101-102) ได้แบ่งประเภทของชุดการสอนตามลักษณะการนำไปใช้ออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ชุดการสอนประกอบคำบรรยาย เป็นชุดการสอนที่ผลิตขึ้นสำหรับครูใช้ประกอบคำบรรยาย ประกอบด้วยสื่อการสอนมากมายหลายชนิด

2. ชุดการสอนสำหรับประกอบกิจกรรมกลุ่ม เป็นชุดการสอนที่ผลิตขึ้นสำหรับนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย อาจใช้สำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนก็ได้ โดยในแต่ละศูนย์จัดให้มีชุดการสอนครบชุดตามจำนวนผู้เรียนในแต่ละศูนย์กิจกรรมนั้น ๆ

3. ชุดการสอนรายบุคคล เป็นชุดการสอนที่ผลิตขึ้นสำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองตามอัตราความสามารถของตน และประเมินความสามารถของตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531: 157) ได้แบ่งประเภทของ
ชุดการสอนไว้ดังนี้

- ชุดการสอนสำหรับครู
- ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้
- ชุดการสอนรายบุคคล

2.6 คุณค่าของชุดพัฒนาทักษะการเขียน

คุณค่าของชุดพัฒนาทักษะการเขียนซึ่งเป็นชุดการสอนเมื่อนำมาใช้ประโยชน์ดังนี้

1. ช่วยให้กระบวนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเพราะชุดการสอนผลิตขึ้นมาจากกลุ่มบุคคลที่มีความชำนาญหลายด้าน เป็นต้นว่าครูผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ นักโสตทัศนศึกษาได้ร่วมกันผลิตและมีการทดลองจนแน่ใจว่ามีผลดีจึงได้นำออกมาใช้ทั่วไป

2. ช่วยลดภาระของผู้สอน เมื่อมีชุดการสอนสำเร็จรูปแล้วผู้สอนจะดำเนินการสอนตามคำแนะนำที่บอกไว้ในชุดการสอนตามลำดับขั้น แต่ละขั้นจะมีอุปกรณ์กิจกรรมตลอดจนข้อแนะนำที่บอกไว้ให้พร้อมผู้สอนไม่จำเป็นต้องทำใหม่หรือทำเพื่อสามารถใช้ได้ทันที

3. ให้ความรู้ในแนวเดียวกันกับการสอนเดิม เมื่อมีผู้สอนหลายคนในวิชาเดียวกันก็อาจเกิดความแตกต่างกันในด้านประสิทธิภาพของการสอน การมีชุดการสอนจะตัดปัญหานี้ได้ทั้งหมดแม้ผู้เรียนจะมีจำนวนเท่าใดก็ช่วยแก้ปัญหาได้อย่างดี

4. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถตามความต้องการของตน อัตราการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล ชุดการสอนจะช่วยให้ทุกคนประสบความสำเร็จในการเรียนทั้งสิ้น

5. สร้างเสริมการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง ชุดการสอนจะแยกออกเป็นรายวิชาแต่ละวิชาจะมีหน่วยการสอนเรียงตามลำดับ เมื่อจบแต่ละหน่วยแล้วมีโอกาสติดตามหน่วยต่อไปได้ตามความต้องการของตนจะเรียนเท่าใดก็ได้ตามความสามารถของผู้เรียนนั้นๆ

6. มีส่วนประกอบต่างๆ ที่จะช่วยให้การเรียนได้เข้าใจง่ายด้วยตนเอง ด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์กิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผลได้ครบถ้วนองค์ประกอบของชุดการสอน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2527 : 138) กล่าวถึงคุณค่าของชุดการสอนมีดังนี้

1. ช่วยอำนวยความสะดวกในการสอนของครูทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ส่งเสริมการศึกษาเป็นรายบุคคล และความสนใจตามเวลาและโอกาสที่เอื้ออำนวยแก่ผู้เรียนซึ่งแตกต่างกัน อันเป็นการจัดการศึกษาที่ถูกต้อง

3. ช่วยขจัดปัญหาการขาดครู โดยชุดการสอนทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้โดยอาศัยความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อย ส่วนใหญ่จะเรียนด้วยตนเองและจะทำให้ครูคนหนึ่งสามารถสอนนักเรียนได้จำนวนมากขึ้น และมีเวลาที่จะช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนการสอนเป็นรายบุคคลได้มากขึ้น

4. ช่วยในการจัดการศึกษานอกระบบ เพราะชุดการสอนสามารถนำไปใช้ได้ทุกสถานที่ และทุกเวลา

2.7 ลักษณะของชุดพัฒนาทักษะการเขียนที่ดี

ลัดดา ศุขปรีดี (2524 : 67) กล่าวถึงลักษณะของชุดการสอนที่ดี ควรมีดังนี้

1. เป็นชุดการสอนที่เหมาะสมตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้มากที่สุด
2. เหมาะสมกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน
3. สื่อที่ใช้สามารถสร้างความสนใจของผู้เรียนได้ดี
4. มีคำแนะนำและวิธีใช้อย่างละเอียด ง่ายต่อการใช้
5. มีวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอนทั้งหมดที่กำหนดไว้ในบทเรียนอย่างครบถ้วน
6. ได้ทดสอบและปรับปรุงให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ
7. มีความคงทนต่อการเก็บรักษาและการหยิบใช้

ดังนั้นชุดพัฒนาทักษะการเขียนที่ดีควรมีลักษณะที่เรียนได้ง่าย เหมาะสมกับพื้นความรู้เดิมของผู้เรียนตรงตามหลักสูตร สื่อมีความน่าสนใจ ถูกต้องตามเนื้อหา มีวิธีการใช้อย่างละเอียด กิจกรรมสนุกสนาน และข้อสำคัญได้ผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพของชุดการสอนแล้ว

2.8 ชุดพัฒนาทักษะการเขียน สำหรับเด็กปฐมวัย

ชุดพัฒนาทักษะการเขียน เป็นแผนการจัดกิจกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัย แผนการจัดกิจกรรมจะกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา สื่อการสอน กิจกรรม (ขั้นนำ, ขั้นสอน, ขั้นสรุป) และการประเมินผล แผนการจัดกิจกรรมประกอบด้วยชุดพัฒนาทักษะ 24 ชุดในแต่ละชุดประกอบด้วยกิจกรรม 2 ลักษณะ คือ

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน เป็นกิจกรรมที่พัฒนาการเขียนของเด็กให้เหมาะสมกับวัยและสอดคล้องกับพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยทั้ง 7 ชั้น สื่อการสอนที่อยู่ในกิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน เป็นสื่อการสอนที่มีลักษณะเป็นกระเป๋าคู่ มีบานเปิดปิด กะทัดรัด สะดวกแก่การใช้งานและการเคลื่อนย้าย มีการจัดทำแบบฝึกเพื่อให้เด็กได้ฝึก มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเขียน ได้แก่ การจับคู่สิ่งที่มีเหมือนกัน การแยกแยะความแตกต่าง การลากเส้น การลากเส้นต่อจุด การลากเส้นตามรอย การเขียนเติมพยัญชนะ การเขียนตามแบบ

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมเสริมทักษะการเขียน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกล้ามเนื้อและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาเพื่อให้มีพัฒนาการด้านการเขียน สื่อการสอนในกิจกรรมเสริมทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัย คือการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่แล้วในชั้นเรียนมาจัดเป็นกิจกรรม ได้แก่ รูปภาพสัตว์ – สิ่งของ แผ่นไม้รูปเรขาคณิต แท่งไม้บล็อกรูปพยัญชนะ กระดาษแข็ง ลูกปัดสีต่างๆ แบริ่งโต เชือก ไหมพรม กาว กรรไกร

ซึ่งมีกฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียน โดยวัดความสามารถด้านการเขียนที่มีการเปลี่ยนแปลงแตกต่างไปจากเดิมและอยู่ในขั้นใดขั้นหนึ่งของความสามารถด้านการเขียนที่แบ่งเป็น 1–7 ชั้น ซึ่งแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 4 ระดับ ได้แก่

1. ชั้นวาดแทนเขียน คือ วาดภาพอย่างเดียว ไม่เขียนสื่อความหมาย บอกความหมายของภาพที่วาดได้เหมาะสมและเชื่อมโยงเป็นเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

กฎเกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 หมายถึง วาดภาพและบอกความหมายของภาพที่วาดได้เหมาะสม และเชื่อมโยงเป็นเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

คะแนน 2 หมายถึง วาดภาพบอกความหมายของภาพและเชื่อมโยงเรื่องราวเป็นตอนๆ

คะแนน 1 หมายถึง วาดอิสระไม่สามารถบอกความหมายและเชื่อมโยงเรื่องราวได้

คะแนน 0 หมายถึง ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง

2. ชั้นเขียนต่าง ๆ แทนเขียน คือ เขียนขีดเขียนจากซ้ายไปขวาได้บ่อยครั้ง บอกความหมายของสิ่งที่ขีดเขียนได้และเชื่อมโยงเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

กฎเกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 หมายถึง ขีดเขียนเส้นต่างๆที่แตกต่างกัน รวมทั้งบอกความหมายของเส้นที่เขียนได้และเล่าเรื่องราวจากเส้นได้สัมพันธ์กัน

คะแนน 2 หมายถึง ขีดเขียนเส้นต่างๆที่แตกต่างกัน รวมทั้งบอกความหมายของสิ่งที่ขีดเขียนที่ได้

คะแนน 1 หมายถึง ขีดเขียนเส้นต่างๆที่แตกต่างกัน

คะแนน 0 หมายถึง ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง

3. ชั้นเขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ คือ เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ และบอกความหมายของสิ่งที่เขียนได้พร้อมทั้งเล่าเรื่องได้สัมพันธ์กัน

กฎเกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 หมายถึง เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ และบอกความหมายของสิ่งที่เขียนได้ พร้อมทั้งเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

คะแนน 2 หมายถึง เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ และบอกความหมายของสิ่งที่เขียนได้

คะแนน 1 หมายถึง เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ

คะแนน 0 หมายถึง ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง

4. ชั้นเขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร คือ เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวหนังสือ บางตัวไม่คล้ายแต่เป็นรูปร่างที่เด็กคิดขึ้นเอง บอกความหมาย ได้เชื่อมโยงเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

กฎเกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 หมายถึง เขียนด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ รวมทั้งบอกความหมายของเส้นที่เขียนได้และเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

คะแนน 2 หมายถึง เขียนสัญลักษณ์ต่างๆรวมทั้งบอกความหมายของเส้นที่เขียนได้

คะแนน 1 หมายถึง เขียนด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ

คะแนน 0 หมายถึง ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง

5. ชั้นเขียนตัวอักษรที่รู้จักด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง คือ เขียนคำที่เขียนได้ด้วยสลับที่ตัวอักษรเขียนตัวอักษรกลับ

กฎเกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 หมายถึง เขียนตัวอักษรโดยไม่มีแบบและกฎเกณฑ์บอกความหมายของตัวอักษรที่ได้และเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

คะแนน 2 หมายถึง เขียนตัวอักษรโดยไม่มีแบบและกฎเกณฑ์บอกความหมายของตัวอักษรที่เขียนได้

คะแนน 1 หมายถึง เขียนตัวอักษรโดยไม่มีแบบและกฎเกณฑ์และไม่สัมพันธ์กับคำที่ต้องการบันทึก

คะแนน 0 หมายถึง ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง

6. ชั้นเขียนโดยคัดลอกตัวหนังสือ คือ คัดลอกตัวอักษรที่เห็นอยู่รอบๆ ตัวอาจลอกหมดทุกตัวหรือลอกเฉพาะคำที่ต้องการไปพร้อมกับคำที่เขียนได้แล้ว บอกความหมายได้ เชื่อมโยงเป็นเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

กฎเกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 หมายถึง ขีดเขียนคำจากต้นแบบที่กำหนดให้รวมทั้งบอกความหมายของคำที่เขียนได้และเล่าเรื่องราวจากคำนั้นได้สัมพันธ์กัน

คะแนน 2 หมายถึง ขีดเขียนคำจากต้นแบบ รวมทั้งบอกความหมายของคำที่เขียนได้สัมพันธ์กัน

คะแนน 1 หมายถึง ขีดเขียนคำโดยลอกเลียนแบบ

คะแนน 0 หมายถึง ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง

7. ชั้นเขียนโดยสะกดขึ้นเอง คือ เขียนโดยอิสระสะกดขึ้นเองโดยไม่รู้การสะกดจริงๆ ทำอย่างไร บอกความหมายได้ เชื่อมโยงเป็นเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

กฎเกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 หมายถึง เขียนโดยสะกดคำขึ้นเอง รวมทั้งบอกความหมายของคำที่เขียนและเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

คะแนน 2 หมายถึง ขีดเขียนโดยสะกดคำขึ้นเองรวมทั้งบอกความหมายของคำที่เขียนได้

คะแนน 1 หมายถึง เขียนโดยสะกดคำขึ้นเองได้

คะแนน 0 หมายถึง ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดพัฒนาทักษะการเขียน

ชุดพัฒนาทักษะที่จัดทำเป็นแผนการจัดกิจกรรมนั้นมีลักษณะเป็นชุดการสอนซึ่งมีผู้วิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนไว้ ดังนี้

ไพบุลย์ อุบันโน (2523) ได้ทำการวิจัยการสร้างชุดการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัย เรื่อง “การฝึกความคิดเชิงเหตุผลในการจำแนกประเภท” มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนและศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับชุดการสอนผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ครูมีความคิดเห็นต่อชุดการสอนอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพึงพอใจ

กวี วีระชาติ (2535) ได้ทำการวิจัยการสร้างชุดการสอนเรื่องไฟฟ้าในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2531 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองพวงนก จำนวน 602 คน เป็นกลุ่มทดลอง 30 คน กลุ่มควบคุม 30 คน ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพ 93.80 / 79.71 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนอย่างปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประภาพรรณ จำเริญสาร (2534) ได้ทำการวิจัยการสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพวิชาสังคมศึกษา ส. 101ประเทศของเรา เรื่อง “ทรัพยากรธรรมชาติในประเทศไทย” สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการสอน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุกุลนารีจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 87 คน โดยการสุ่มอย่างง่ายผลการวิจัยพบว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สะอาด วรรณทอง (2535) ได้ทำการวิจัยการสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องประชากรศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่าชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 คะแนนเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

สุรางค์ ภูมิแสน (2535) ได้ทำการวิจัยการสร้างชุดการสอนกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการหาเศษส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนพบว่า ชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุรสิทธิ์ บุญครอง (2538) ได้ทำการวิจัยการสร้างชุดการสอนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 8 ประเทศเพื่อนบ้าน เรื่องประเทศในเอเชียที่น่าสนใจชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เพื่อสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนด้วยชุดการสอนผลการวิจัยพบว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และคะแนนทดสอบหลังเรียนด้วยชุดการสอนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วัชรินทร์ ธงทาสี (2538) ได้ทำการวิจัยการสร้างชุดการสอนวิชาจริยศึกษากลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย เรื่องการอยู่ร่วมกัน คนดีมีกตัญญูกตเวที และความเมตตาคุณาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เพื่อสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 84.50 / 87.40 ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้

อาวูช เป็นไทย (2538) ได้ทำการวิจัย การสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง อาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2531(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 4 เรื่องอาชีพ ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการสอน ผลการวิจัยพบว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้และคะแนนทดสอบของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้ชุดการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เดล (Dele. 1974) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการสอนปกติกับการสอนโดยใช้อุปกรณ์การสอนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยคอนซิน ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนด้วยการสอนปกติ

ริกบี้ (Rigby. 1974) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบใช้ชุดการสอนแบบกิจกรรมกับวิธีการสอนแบบปกติวิชาพิมพ์ดีดในมหาวิทยาลัย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาความแตกต่างระหว่างวิธีทั้งสองวิธี ผลการวิจัยพบว่า การสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบกิจกรรมในบางกรณีได้ผลดีกว่าการนำการสอนแบบเดิม ทั้งในด้านความเที่ยงตรง และความรวดเร็วในการพิมพ์การสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบกิจกรรมเป็นเทคนิคการสอนที่ดีและนักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อชุดการสอนแบบนี้

บราวน์เลย์ (Brawley. 1975) ได้ทำการวิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อทำการศึกษาประสิทธิภาพของการใช้ชุดการสอนแบบสื่อประสมเรื่องการบอกเวลากับเด็กเรียนช้า ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองที่ใช้ชุดการสอนซึ่งประกอบด้วยชุดอุปกรณ์และสื่อการสอน 12 ชุด มีผลการเรียนดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แมคโคลแมน (McColeman. 1975) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรมกับแบบกลุ่มกิจกรรมร่วมกับอภิปรายกลุ่มย่อยในการเรียนวิชาสังคมของนักเรียนระดับ 5 จำนวน 24 ห้องเรียนโดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มควบคุม 1 ชุด กลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองแยกเป็นกลุ่มที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบกิจกรรมอย่างเดียวและกลุ่มที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบกลุ่มอภิปรายร่วมกับอภิปรายกลุ่มย่อย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนปกติ

เมลวิน (Melvin. 1975) ได้ทำการวิจัยเรื่องการออกแบบและหาความเที่ยงตรงของชุดการสอนด้วยตนเอง สำหรับฝึกทักษะความแตกต่างของเสียงดนตรี การพัฒนากระบวนการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบและประโยชน์ของโปรแกรมภายในบุคคลสำหรับการเรียนดนตรีในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยสามารถทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการแยกเสียงต่าง ๆ ของดนตรีได้ ผลการวิจัยสรุปว่าครูสามารถสร้างและนำไปในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนสามารถทำคะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง

โคล (Cole. 1979) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับ 3 จำนวน 40 คน โดยวิธีการสอนแบบเอกัตภาพกับการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีเอกัตภาพซึ่งประกอบด้วยสื่อการสอนต่าง ๆ ที่ครูผลิตขึ้นได้แก่ชุดการสอนที่ประกอบด้วย เกม และหนังสือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ว่า การใช้ชุดการสอนอาจช่วยให้ครูจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กนักเรียนได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย
4. แบบแผนการทดลองและวิธีการดำเนินการทดลอง
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักเรียนชาย – หญิง อายุระหว่าง 4 – 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนวัดบางปะกอก เขตราชบุรีบูรณะ สังกัดกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักเรียนชาย – หญิง อายุระหว่าง 4 – 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนวัดบางปะกอก เขตราชบุรีบูรณะ สังกัดกรุงเทพมหานคร เลือกแบบเจาะจงเฉพาะนักเรียนที่มีคะแนนในการทดสอบพัฒนาการเขียนต่ำที่สุด จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ได้แก่

1. ชุดพัฒนาทักษะการเขียน
2. กฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นในการสร้างเครื่องมือ ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนในการสร้างชุดพัฒนาทักษะการเขียน ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1.1 สร้างคู่มือการใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล ความมุ่งหมาย เนื้อหาและคำอธิบายบทบาทหน้าที่ของนักเรียน ครู

1.2 สร้างแผนการสอนการพัฒนาทักษะการเขียนสำหรับเด็กปฐมวัย ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการต่างๆ ที่เกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการเด็กปฐมวัยรวมถึงพัฒนาการทางสติปัญญาและแนวการจัดประสบการณ์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 พุทธศักราช 2546 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

1.2.2 สร้างแผนการจัดกิจกรรมการพัฒนาทักษะการเขียนสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 24 แผน โดยใช้กิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียนของเด็กให้เหมาะสมกับวัยและสอดคล้องกับพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยทั้ง 7 ชั้น และกิจกรรมเสริมทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัย โดยจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา และเขียนแผนการสอนตามโครงสร้างที่ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1.2.2.1 จุดประสงค์ เป็นผลที่แสดงถึงการพัฒนาการทักษะด้านการเขียน ที่เด็กได้ปฏิบัติจริงกับชุดพัฒนาทักษะการเขียน

1.2.2.2 ระยะเวลาที่ใช้เป็นส่วนที่กำหนดระยะเวลาโดยประมาณในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมและสถานการณ์

1.2.2.3 การดำเนินกิจกรรม เป็นส่วนที่ระบุถึงขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นนำ กำหนดระยะเวลา 3 นาที เป็นการนำเข้าสู่กิจกรรม

ขั้นสอน กำหนดระยะเวลา 15 นาทีแรก จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน และอีก 30 นาทีจัดกิจกรรมเสริมทักษะการเขียน

ขั้นสรุป กำหนดระยะเวลา 12 นาที เป็นการสนทนาซักถามและเปิดโอกาสให้ เด็ก ๆ เข้าไปเล่นในมุมศิลปะ สร้างสรรค์งานศิลปะตามอิสระ

1.2.2.4 การวัดผลประเมินผลจากผลงานของนักเรียน

1.2.3 นำแผนการจัดกิจกรรมการพัฒนาทักษะการเขียนสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบพิจารณาเพื่อหาความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา จุดประสงค์ กิจกรรมสื่อการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย 2 ท่าน ครูผู้สอนระดับปฐมวัย 1 ท่าน

นางสาวดารารัตน์ อุทัยพยัคฆ์ ศึกษาพิเศษ คศ.4

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1

นางสาวชุตติการ เบญจพรวัฒนา อาจารย์ใหญ่

โรงเรียนอนุบาลเปล่งประสิทธิ์สีลม

นางประไพ แสงดา

อาจารย์ผู้สอนระดับชั้นอนุบาล

โรงเรียนพระนครศรีอยุธยา

ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ 2 ใน 3 มีความเห็นตรงกัน คือ ให้เพิ่มเติมกิจกรรมในการนำเข้าสู่บทเรียนอาจจะให้ เพลง นิทาน คำคล้องจอง และควรปรับกิจกรรมในบางกิจกรรม เป็นต้น

1.2.4 นำแผนการจัดกิจกรรมการพัฒนาทักษะการเขียนสำหรับเด็กปฐมวัย ไปปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.2.5 นำแผนการจัดกิจกรรมการพัฒนาทักษะการเขียนสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนวัดบางปะกอก เขตราชบุรีบูรณะ สังกัดกรุงเทพมหานครที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อปรับปรุงกิจกรรม และขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนด

1.2.6 นำแผนการจัดกิจกรรมการพัฒนาทักษะการเขียนสำหรับเด็กปฐมวัย จัดทำเป็นแบบฉบับจริงเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มทดลอง

1.3 สร้างสื่อการสอน แบ่งเป็น

1.3.1 สื่อการสอนที่อยู่ในกิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน เป็นสื่อการสอนที่มีลักษณะเป็นกระดาษหิว มีบานเปิดปิด กะทัดรัด สะดวกแก่การใช้งานและการเคลื่อนย้าย มีการจัดทำแบบฝึกเพื่อให้เด็กได้ฝึก มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเขียน ได้แก่ การจับคู่สิ่งที่มีเหมือนกัน การแยกแยะความแตกต่าง การลากเส้น การลากเส้นต่อจุด การลากเส้นตามรอย การเขียนเติมพยัญชนะ การเขียนตามแบบ

1.3.2 สื่อการสอนในกิจกรรมเสริมทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัย คือการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่แล้วในชั้นเรียนมาจัดเป็นกิจกรรมได้แก่รูปภาพสัตว์-สิ่งของ แผ่นไม้รูปเรขาคณิต แท่งไม้บล็อกรูปพยัญชนะ กระดาษแข็ง ลูกบิดสีต่างๆ แป้งโด เชือก ไหมพรม กาว กรรไกร

โดยศึกษาเนื้อหาจากหลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อมุ่งเน้นให้เด็กมีการพัฒนากล้ามเนื้อนิ้วมือ การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาและเพิ่มประสิทธิภาพทางทักษะการเขียน โดยต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. การสร้างกฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียนเด็กปฐมวัย ผู้วิจัย ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านการเขียนดังนี้

2.1.1 ศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นในการสร้างกฎเกณฑ์การให้คะแนน พัฒนาการด้านการเขียนเด็กปฐมวัย ตามขั้นตอนการพัฒนาการด้านการเขียน

2.1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังต่อไปนี้

2.1.2.1 ทฤษฎีจิตวิทยาและการรับรู้ของเด็กปฐมวัย ทฤษฎีพัฒนาการสติปัญญาของธอร์นไค

2.1.2.3 แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1 พุทธศักราช 2546 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2.1.2.4 ศึกษาแบบประเมินการเขียน ของนฤมล เจียบแหลม และกฎเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถด้านการเขียนของประไพ แสงดา

2.1.2.5 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเอ้อพร สัมมาทิพย์ (2537) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถของกล้ามเนื้อมือของวรรณิ์ อยู่คง (2546)

2.1.3 สร้างกฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียน โดยมีทั้งหมด 7 ชั้น มีรายละเอียดดังนี้

ชั้นที่ 1 ชั้นวาดแทนเขียน หมายถึง วาดภาพอย่างเดียว ไม่เขียนสื่อความหมาย บอกความหมายของภาพที่วาดได้เหมาะสมและเชื่อมโยงเป็นเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

กฎเกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 หมายถึง วาดภาพและบอกความหมายของภาพที่วาดได้เหมาะสมและเชื่อมโยงเป็นเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

คะแนน 2 หมายถึง วาดภาพบอกความหมายของภาพและเชื่อมโยงเรื่องราวเป็นตอนๆ

คะแนน 1 หมายถึง วาดอิสระไม่สามารถบอกความหมายและเชื่อมโยงเรื่องราวได้

คะแนน 0 หมายถึง ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง

ชั้นที่ 2 ชั้นเขียนต่างๆ แทนเขียน หมายถึง เขียนขีดเขียนจากซ้ายไปขวาได้บ่อยครั้ง บอกความหมายของสิ่งที่ขีดเขียนได้และเชื่อมโยงเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

กฎเกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 หมายถึง ขีดเขียนเส้นต่างๆที่แตกต่างกัน รวมทั้งบอกความหมายของเส้นที่เขียนได้และเล่าเรื่องราวจากเส้นได้สัมพันธ์กัน

คะแนน 2 หมายถึง ขีดเขียนเส้นต่างๆที่แตกต่างกัน รวมทั้งบอกความหมายของสิ่งที่ขีดเขียนที่ได้

คะแนน 1 หมายถึง ขีดเขียนเส้นต่างๆ ที่แตกต่างกัน

คะแนน 0 หมายถึง ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง

ขั้นที่ 3 ขั้นเขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ หมายถึง เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ และบอกความหมายของสิ่งที่เขียนได้พร้อมทั้งเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

กฎเกณฑ์การให้คะแนน

- คะแนน 3 หมายถึง เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ และบอกความหมายของสิ่งที่เขียนได้ พร้อมทั้งเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน
- คะแนน 2 หมายถึง เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ และบอกความหมายของสิ่งที่เขียนได้
- คะแนน 1 หมายถึง เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ
- คะแนน 0 หมายถึง ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง

ขั้นที่ 4 ขั้นเขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร หมายถึง เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวหนังสือ บางตัวไม่คล้ายแต่เป็นรูปร่างที่เด็กคิดขึ้นเอง บอกความหมายได้เชื่อมโยงเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

กฎเกณฑ์การให้คะแนน

- คะแนน 3 หมายถึง เขียนด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ รวมทั้งบอกความหมายของเส้นที่เขียนได้และเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน
- คะแนน 2 หมายถึง เขียนสัญลักษณ์ต่างๆรวมทั้งบอกความหมายของเส้นที่เขียนได้
- คะแนน 1 หมายถึง เขียนด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ
- คะแนน 0 หมายถึง ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง

ขั้นที่ 5 ขั้นเขียนตัวอักษรที่รู้จักด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง หมายถึง เขียนคำที่เขียนได้ด้วยสลับที่ตัวอักษรเขียนตัวอักษรกลับ

กฎเกณฑ์การให้คะแนน

- คะแนน 3 หมายถึง เขียนตัวอักษรโดยไม่มีแบบและกฎเกณฑ์บอกความหมายของตัวอักษรที่ได้และเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน
- คะแนน 2 หมายถึง เขียนตัวอักษรโดยไม่มีแบบและกฎเกณฑ์บอกความหมายของตัวอักษรที่เขียนได้
- คะแนน 1 หมายถึง เขียนตัวอักษรโดยไม่มีแบบและกฎเกณฑ์และไม่สัมพันธ์กับคำที่ต้องการบันทึก
- คะแนน 0 หมายถึง ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง

ขั้นที่ 6 ชั้นเขียนโดยคัดลอกตัวหนังสือ หมายถึง คัดลอกตัวอักษรที่เห็นอยู่รอบๆ ตัวอาจลอกหมดทุกตัวหรือลอกเฉพาะคำที่ต้องการไปพร้อมกับคำที่เขียนได้แล้ว บอกความหมายได้ เชื่อมโยงเป็นเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

กฎเกณฑ์การให้คะแนน

- คะแนน 3 หมายถึง ขีดเขียนคำจากต้นแบบที่กำหนดให้รวมทั้งบอกความหมายของคำที่เขียนได้และเล่าเรื่องราวจากคำนั้นได้สัมพันธ์กัน
- คะแนน 2 หมายถึง ขีดเขียนคำจากต้นแบบ รวมทั้งบอกความหมายของคำที่เขียนได้สัมพันธ์กัน
- คะแนน 1 หมายถึง ขีดเขียนคำโดยลอกเลียนแบบ
- คะแนน 0 หมายถึง ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง

ขั้นที่ 7 ชั้นเขียนโดยสะกดขึ้นเอง หมายถึง เขียนโดยอิสระสะกดขึ้นเอง โดยไม่รู้การสะกดจริงๆ ทำอย่างไร บอกความหมายได้ เชื่อมโยงเป็นเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

กฎเกณฑ์การให้คะแนน

- คะแนน 3 หมายถึง เขียนโดยสะกดคำขึ้นเอง รวมทั้งบอกความหมายของคำที่เขียนและเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน
- คะแนน 2 หมายถึง ขีดเขียนโดยสะกดคำขึ้นเองรวมทั้งบอกความหมายของคำที่เขียนได้
- คะแนน 1 หมายถึง เขียนโดยสะกดคำขึ้นเองได้
- คะแนน 0 หมายถึง ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง

2.1.4 นำกฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียน เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการศึกษาปฐมวัย และด้านวัดผลการศึกษาเป็นผู้ตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมของกฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียน จำนวน 3 ท่าน เป็นอาจารย์ที่เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล 3 ท่าน

นายอดุลย์ ไบกุหลาบ	ศึกษานิเทศก์ คศ.6 กองบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร
อาจารย์สุนิสา จัยม่วงศรี	สำนักวัดผลและประเมิน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
นายไพบุลย์ อุปันโน	อาจารย์ประจำภาคการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านลงความเห็นตรงกันและให้คะแนนรวม โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ได้เท่ากับ 1.00

2.1.6 นักทฤษฎีการให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียน ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนวัดบางปะกอก เขตราชบุรีบูรณะ สังกัดกรุงเทพมหานครที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.1.7 นำคะแนนที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่นของกฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียน โดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Product moment correlation ของ Pearson (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2524 : 248 – 249) ปรากฏคะแนนค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นสูงเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้

2.1.8 จัดทำกฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียน ให้เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง

แบบแผนการทดลองและวิธีการดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

การศึกษานี้เป็นการศึกษาค้นคว้าแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Design) ที่ใช้กลุ่มตัวอย่างเดียว โดยได้นำเนิการทดลองโดยใช้การวิจัยแบบ One – Group Time – Series Design จากที่บอร์กและแกล (Barnett and johnson. 1996 : 31 ; citing Borg and Gall. 1989 : 692) ได้กล่าวว่า รูปแบบการทดลองกลุ่มเดียวจะมีความเหมาะสมเป็นพิเศษ กับการทดลองที่ต้องการศึกษาการเปลี่ยนแปลงรูปแบบพฤติกรรมหรือกระบวนการภายใน และกลาส วิลสันและก๊อทแมน (Glass, Willson & Gottman. P.31) กล่าวว่า เป็นรูปแบบที่เหมาะสมในการศึกษาและสังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ทั้งพฤติกรรมเป็นรายบุคคลและพฤติกรรมกลุ่ม ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการทดลองโดยอาศัยการวิจัยแบบการทดลองกลุ่มเดียวทำการทดลอง และเก็บข้อมูลจากสถานการณ์จริงขณะทดลอง เพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการทดลองครั้งนี้

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

ก่อนการทดลอง	ขณะทดลอง
To	X,T ₁ , X,T ₂ , X,T ₃ ,X,T ₈

เมื่อ To	คือ	การให้งานเขียนเพื่อประเมินก่อนการทดลอง
X	คือ	การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้ชุดการสอนพัฒนาทักษะการเขียน
T ₁ ,T ₂ ,T ₃ ,.....	คือ	การให้งานเขียนเพื่อประเมินระหว่างการทดลอง
T ₈	คือ	การให้งานเขียนเพื่อประเมินสิ้นสุดการทดลอง

วิธีการดำเนินการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 60 นาที ระหว่างเวลา 12.00 – 13.00 น. รวม 24 วัน โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. สร้างความคุ้นเคยกับกลุ่มตัวอย่างเป็นเวลา 1 สัปดาห์
2. นำกฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาทดสอบในสัปดาห์ก่อนการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง
3. ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน ได้แก่ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี วันละ 60 นาที ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 การใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน สำหรับเด็กระดับปฐมวัย มีระยะเวลาสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 60 นาที เป็นเวลา 8 สัปดาห์ รวม 24 ครั้ง ดังนี้

สัปดาห์ที่	วัน	ชุดพัฒนาทักษะการเขียน		จำนวนคาบ
		กิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน	กิจกรรมเสริมทักษะการเขียน	
ก่อนทดลอง	อังคาร พุธ พฤหัสบดี	สร้างความคุ้นเคย แนะนำกิจกรรม และประเมินผลก่อนเรียน		60 นาที

ตาราง 2 (ต่อ)

สัปดาห์ ที่	วัน	ชุดพัฒนาทักษะการเขียน		จำนวน คาบ
		กิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน	กิจกรรมเสริมทักษะการเขียน	
1	อังคาร	ชุดที่ 1 : จับคู่ภาพ	กิจกรรมนำออกแบบ	60 นาที
	พุธ	ชุดที่ 2 : จับคู่ภาพกับเงา	กิจกรรมปั้นจากแบบ	
	พฤหัสบดี	ชุดที่ 3 : จับคู่ต่อภาพ	กิจกรรมแหวนแสนสวย	
2	อังคาร	ชุดที่ 4 : จับคู่พยัญชนะ	กิจกรรมรอเรือลอยน้ำ	60 นาที
	พุธ	ชุดที่ 5 : จับคู่รูปภาพกับพยัญชนะ	กิจกรรมต่อภาพสร้างสรรค์	
	พฤหัสบดี	ชุดที่ 6 : จับคู่พยัญชนะกับคำ	กิจกรรมพยัญชนะกระดาษ	
3	อังคาร	ชุดที่ 7 : เลือกภาพที่แตกต่าง	กิจกรรมโมบายพยัญชนะ	60 นาที
	พุธ	ชุดที่ 8 : เลือกพยัญชนะที่แตกต่าง	กิจกรรมหน้ากากนกฮูก	
	พฤหัสบดี	ชุดที่ 9 : สังเกตจุดของภาพ	กิจกรรมหน้ากากหรรษา	
4	อังคาร	ชุดที่ 10 : ลากเส้นหาทางออก	กิจกรรม ง.ู ของฉัน	60 นาที
	พุธ	ชุดที่ 11 : ลากเส้นผ่านสิ่งกีดขวาง	กิจกรรมบ้านแสนสวย	
	พฤหัสบดี	ชุดที่ 12 : ลากเส้นในกรอบพยัญชนะ	กิจกรรมพวงกุญแจปลา	
5	อังคาร	ชุดที่ 13 : ลากต่อจุดรูปทรง	กิจกรรมกระเป๋าหนูน้อย	60 นาที
	พุธ	ชุดที่ 14 : ลากต่อจุดตามแบบ	กิจกรรมกรอรูปม้า	
	พฤหัสบดี	ชุดที่ 15 : ลากต่อจุดสร้างภาพ	กิจกรรมปั้นกระดาษ	
6	อังคาร	ชุดที่ 16 : ลากเส้นตามรอย	กิจกรรมสร้อยข้อมือ	60 นาที
	พุธ	ชุดที่ 17 : ลากเส้นเติมภาพ	กิจกรรมงานสร้างสรรค์	
	พฤหัสบดี	ชุดที่ 18 : ลากเส้นสร้างภาพ	กิจกรรมประดิษฐ์ตุ๊กตา	
7	อังคาร	ชุดที่ 19 : เขียนเติมให้พยัญชนะ	กิจกรรมก๊ิบ ต.เต๋า	60 นาที
	พุธ	ชุดที่ 20 : เขียนเติมหัวพยัญชนะ	กิจกรรมถ่วงวิเศษ	
	พฤหัสบดี	ชุดที่ 21 : เขียนพยัญชนะลดเส้น	กิจกรรมพยัญชนะล่องหน	
8	อังคาร	ชุดที่ 22 : เขียนตามรอย	กิจกรรมเสือเข้ากรง	60 นาที
	พุธ	ชุดที่ 23 : เขียนเหมือนแบบ	กิจกรรมสร้อยคอ ข. ไข่	
	พฤหัสบดี	ชุดที่ 24 : เขียนตามภาพ	กิจกรรมช่างเต็นท์ระบำ	

4. เมื่อครบ 8 สัปดาห์ เก็บงานของเด็กมาตรวจให้คะแนนโดยใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ เพื่อสรุปผลการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากการศึกษานี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล จากงานเขียนของเด็ก ซึ่งมีหลักการดำเนินการดังนี้

1. การเก็บข้อมูลงานเขียน และนำมาให้คะแนนตามกฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. เก็บข้อมูลพื้นฐานจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน เป็นเวลา 1 สัปดาห์
3. เก็บข้อมูลจากงานเขียนทุกสัปดาห์ที่ทำการทดลอง
4. เมื่อสิ้นสุดแต่ละสัปดาห์นำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติเปรียบเทียบกับข้อมูลพื้นฐาน เพื่อการศึกษาความแตกต่างของความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย ก่อนการทดลอง ช่วงระหว่างการทดลอง เป็นเวลา 8 สัปดาห์
5. การให้คะแนนความสามารถด้านการเขียน การให้คะแนนงานเขียนตามกฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียน
6. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. หาสถิติพื้นฐานของความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลอง และขณะทดลอง โดยนำข้อมูลไปหาคะแนนเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม ค่าคะแนนต่ำสุด และค่าคะแนนสูงสุด โดยใช้สูตร Friedman Test
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงระหว่างช่วงสัปดาห์ โดยใช้สูตร Wilcoxon Signed Ranks Test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่างๆ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของกฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียน โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างลักษณะพัฒนาการการเขียนกับงานเขียน (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2545 : 45)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างลักษณะพัฒนาการ การเขียนกับงานเขียน
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของกฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Product moment correlation ของ Pearson (บุญเชิด ภิญญโญ อนันตพงษ์. 2524 : 248 – 249)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	=	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	N	=	จำนวนคนของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum XY$	=	ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างคะแนนการตรวจครั้งแรก และคะแนนการตรวจครั้งหลัง
	$\sum X$	=	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนที่ตรวจครั้งแรก
	$\sum Y$	=	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนที่ตรวจครั้งหลัง
	$\sum X^2$	=	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนที่ตรวจครั้งแรกแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum Y^2$	=	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนที่ตรวจครั้งหลังแต่ละตัวยกกำลังสอง

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 หาสถิติพื้นฐานของความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลอง และช่วงการทดลอง โดยนำข้อมูลไปหาคะแนนเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม ค่าคะแนนต่ำสุด และค่าคะแนนสูงสุด โดยใช้ สูตร Friedman Test (Spiegel, Murray R. (Murray Ralph. 1999)

$$\chi^2_r = \frac{12}{Nk(k+1)} \sum^k (R_j)^2 - 3N(k+1)$$

N	=	คือจำนวนแถว
k	=	จำนวนหลัก
R_j	=	ผลรวมอันดับในหลักที่ j
\sum	=	เป็นทิศทางผลบวกกำลัง 2 ของ ผลรวมอันดับในทุกหลัก

2.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงระหว่างช่วงสัปดาห์ โดยใช้สูตร

Wilcoxon Signed Ranks Test (Spiegel, Murray R. (Murray Ralph. 1999)

$$z = \frac{T - \frac{N(N+1)}{4}}{\sqrt{\frac{N(N+1)(2N+1)}{24}}}$$

N = จำนวนคู่

T = ผลรวม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า การแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เข้าใจตรงกัน ดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
df	แทน	ค่าชั้นแห่งอิสระ
Z	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดลอง
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์คะแนนขั้นความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย

การวิเคราะห์นำเสนอตามลำดับดังนี้

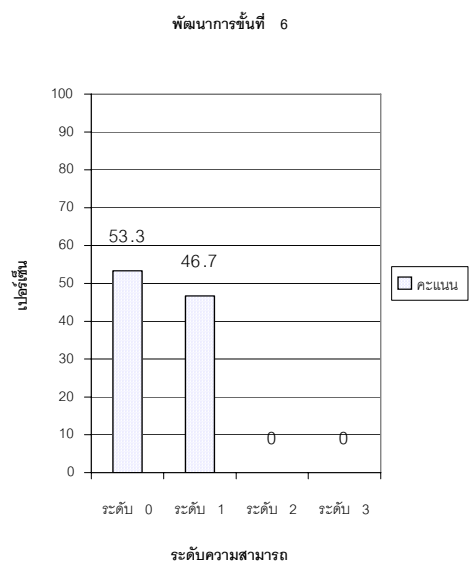
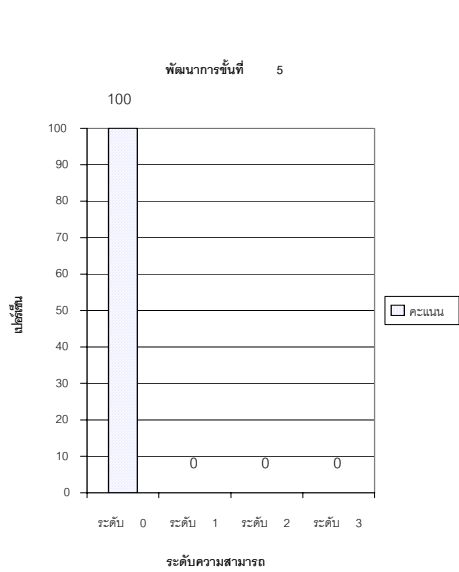
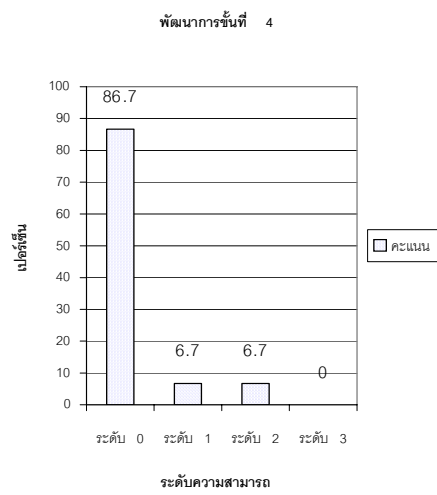
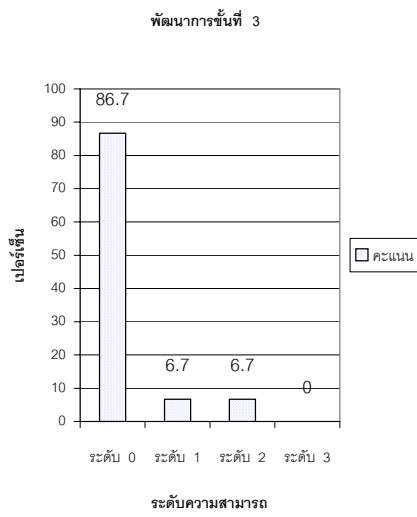
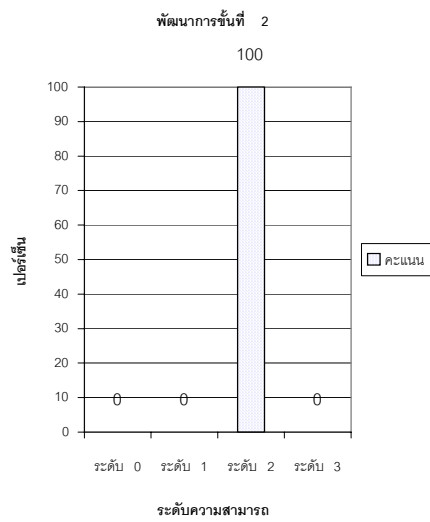
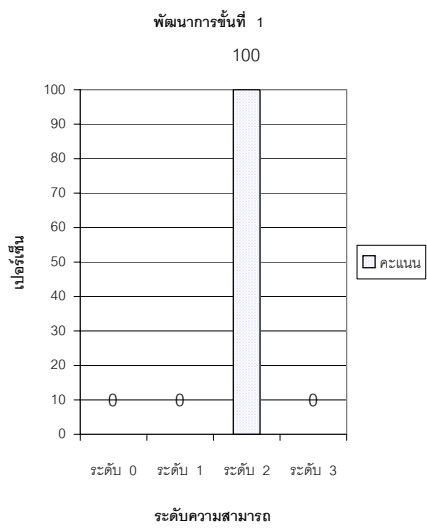
1.1 คะแนนความสามารถด้านการเขียนสัปดาห์ก่อนการทดลอง

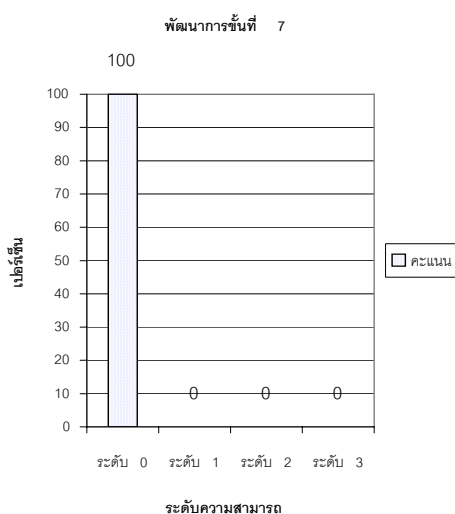
การวิเคราะห์ส่วนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนความสามารถด้านการเขียนในแต่ละชั้นพัฒนาการก่อนการใช้ชุดการพัฒนาทักษะการเขียน มาวิเคราะห์หา ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน และค่าฐานนิยมปรากฏผลดังแสดงในตาราง 3 และแจกแจงความถี่เป็นร้อยละ และนำเสนอเป็นแผนภูมิแท่งดังแสดงในภาพประกอบ 14

ตาราง 3 ค่าสถิติก่อนการทดลอง

ค่าสถิติ	ขั้นพัฒนาการด้านการเขียน						
	ขั้นที่ 1	ขั้นที่ 2	ขั้นที่ 3	ขั้นที่ 4	ขั้นที่ 5	ขั้นที่ 6	ขั้นที่ 7
ค่าเฉลี่ย	2.00	2.00	.20	.20	.00	.47	.00
ค่ามัธยฐาน	2.00	2.00	.00	.00	.00	.00	.00
ค่าฐานนิยม	2.00	2.00	.00	.00	.00	.00	.00

ค่า 2.0 ขึ้นไป แปลว่า มีพัฒนาการในขั้นนั้น

ภาพประกอบ 14 แสดงการพัฒนาและความสามารถก่อนการทดลอง

ผลการวิเคราะห์ ตามตาราง 3 และภาพประกอบ 14 ปรากฏว่า พัฒนาการด้านการเขียน มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไป ได้แก่ ชั้นที่ 1 และ 2 เท่านั้น มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไป ได้แก่ ชั้นที่ 1 และ 2 เท่านั้น มีค่าฐานนิยมตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไป ได้แก่ ชั้นที่ 1 และ 2 เท่านั้น

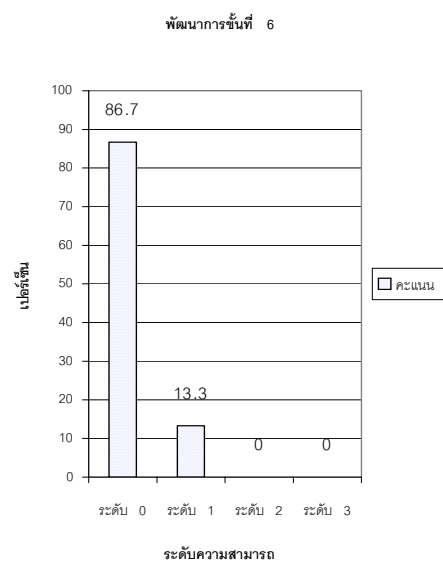
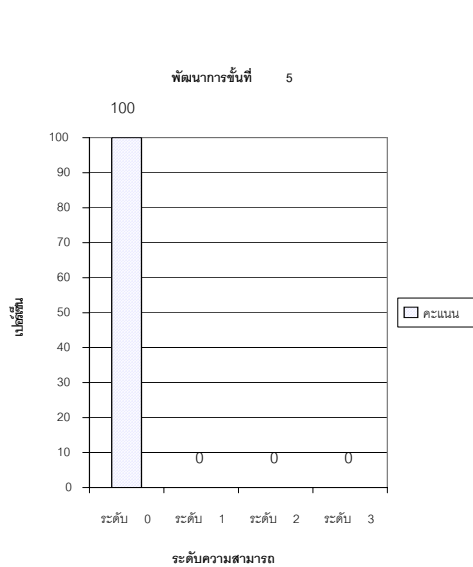
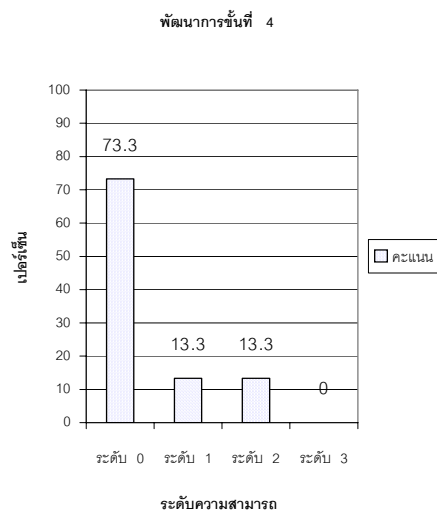
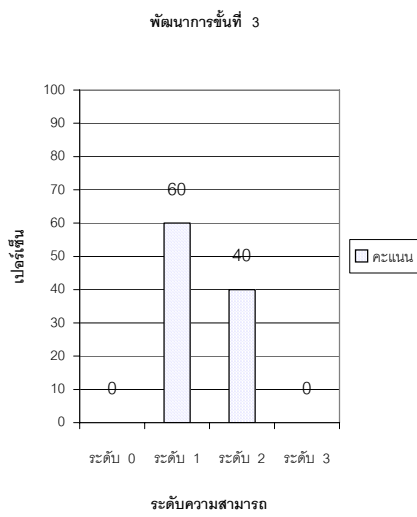
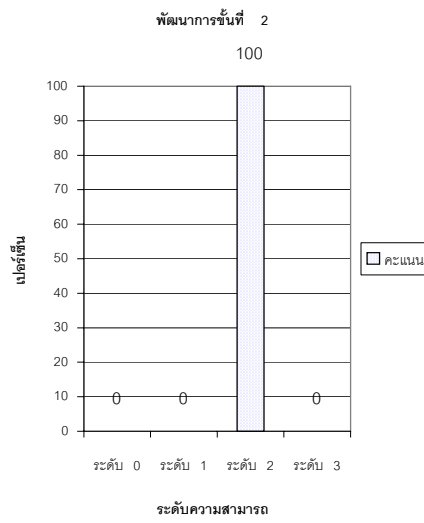
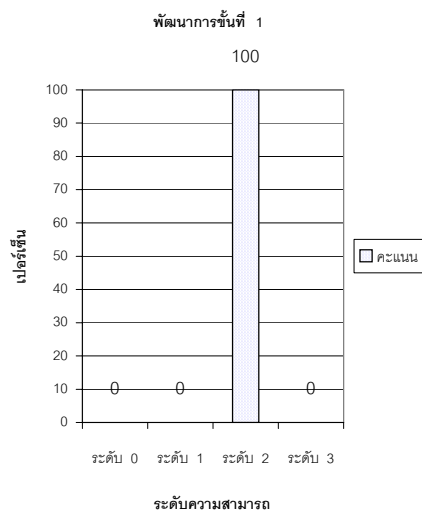
แสดงว่า ก่อนการใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียนเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ใน ชั้นที่ 1 (วาดแทนเขียน) ชั้นที่ 2 (เขียนเส้นต่างๆ แทนเขียน)

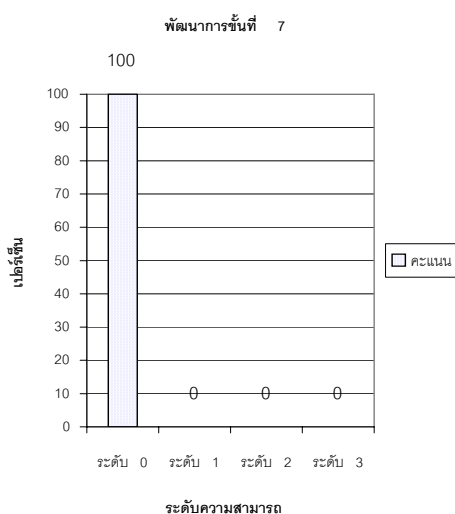
1.2 คะแนนความสามารถด้านการเขียนในช่วงสัปดาห์ของการทดลอง

การวิเคราะห์ส่วนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนความสามารถด้านการเขียนแต่ละชั้น พัฒนาการในช่วงการทดลองสัปดาห์ที่ 1 – สัปดาห์ที่ 8 ที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียนมาวิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน และค่าฐานนิยม ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4 –11 และแจกแจงความถี่ เป็นร้อยละ โดยนำเสนอเป็นแผนภูมิแท่ง ดังแสดงในภาพประกอบ 15 - 22

ตาราง 4 ค่าสถิติสัปดาห์ที่ 1

ค่าสถิติ	ขั้นพัฒนาการด้านการเขียน						
	ขั้นที่ 1	ขั้นที่ 2	ขั้นที่ 3	ขั้นที่ 4	ขั้นที่ 5	ขั้นที่ 6	ขั้นที่ 7
ค่าเฉลี่ย	2.00	2.00	1.40	.40	.00	.13	.00
ค่ามัธยฐาน	2.00	2.00	1.00	.00	.00	.00	.00
ค่าฐานนิยม	2.00	2.00	1.00	.00	.00	.00	.00

ภาพประกอบ 15 แสดงการพัฒนาและความสามารถสัปดาห์ที่ 1

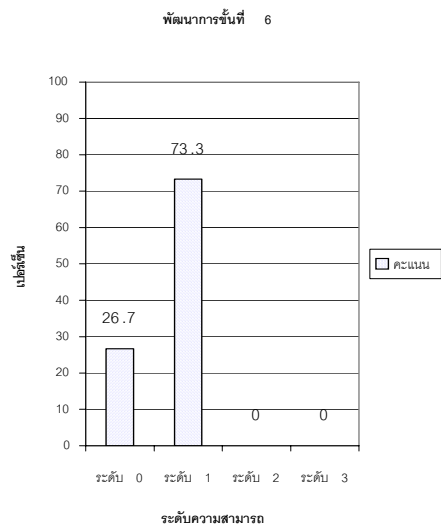
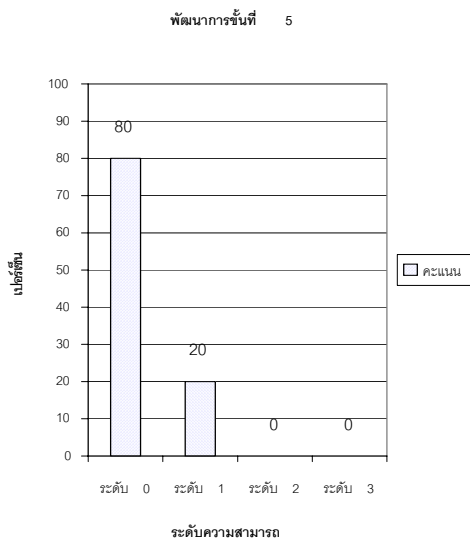
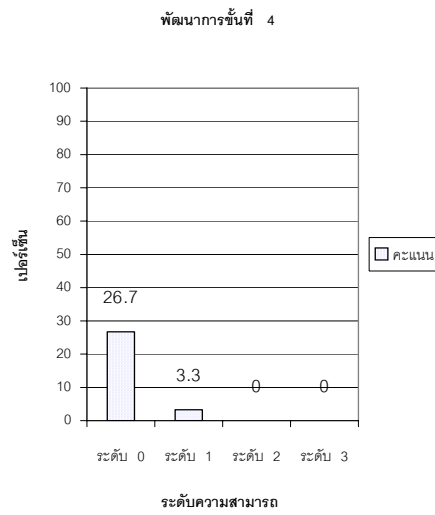
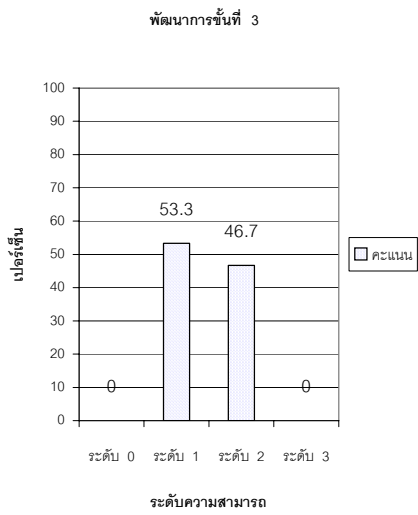
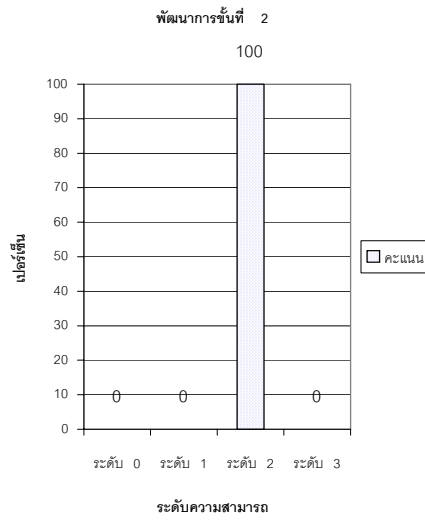
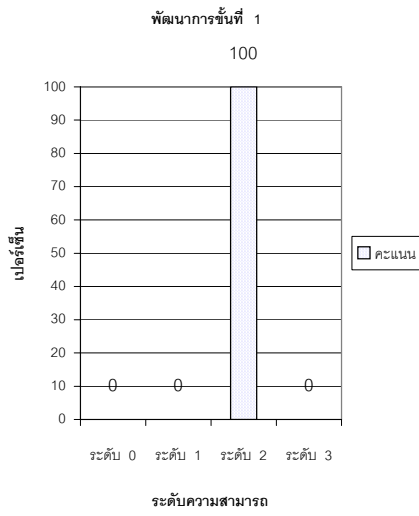
ผลการวิเคราะห์ ตามตาราง 4 และภาพประกอบ 15 ปรากฏว่า พัฒนาการด้านการเขียน มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไปได้แก่ขั้นที่ 1 และ 2 เท่านั้น มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไปได้แก่ ขั้นที่ 1 และ 2 เท่านั้น มีค่าฐานนิยมตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไปได้แก่ ขั้นที่ 1 และ 2 เท่านั้น

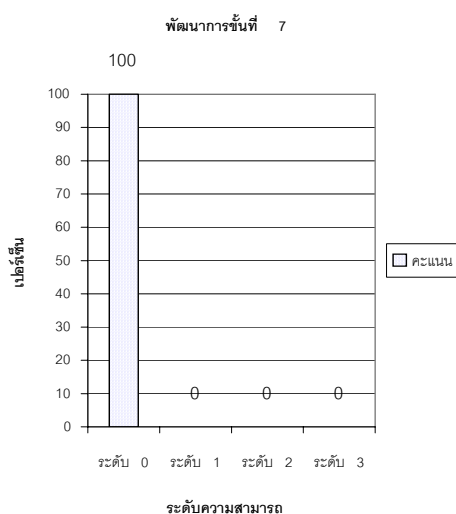
แสดงว่า ในสัปดาห์ที่ 1 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่ 1(วาดแทนเขียน) และ ขั้นที่ 2 (เขียนเส้นต่างๆ แทนเขียน)

ตาราง 5 ค่าสถิติสัปดาห์ที่ 2

ค่าสถิติ	ขั้นพัฒนาการด้านการเขียน						
	ขั้นที่ 1	ขั้นที่ 2	ขั้นที่ 3	ขั้นที่ 4	ขั้นที่ 5	ขั้นที่ 6	ขั้นที่ 7
ค่าเฉลี่ย	2.00	2.00	1.47	.73	.20	.73	.00
ค่ามัธยฐาน	2.00	2.00	1.00	1.00	.00	1.00	.00
ค่าฐานนิยม	2.00	2.00	1.00	1.00	.00	1.00	.00

ค่า 2.0 ขึ้นไป แปลว่า มีพัฒนาการในขั้นนั้น

ภาพประกอบ 16 แสดงการพัฒนาและความสามารถสัปดาห์ที่ 2

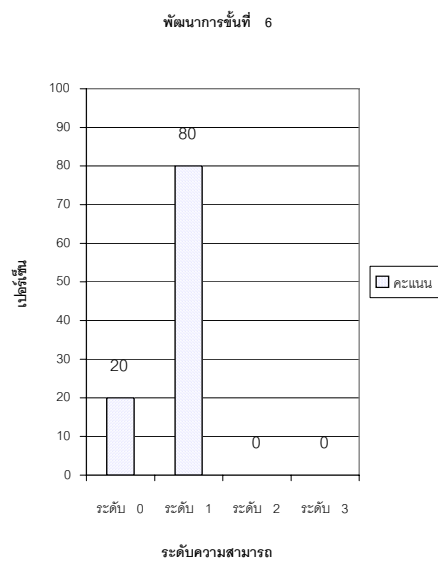
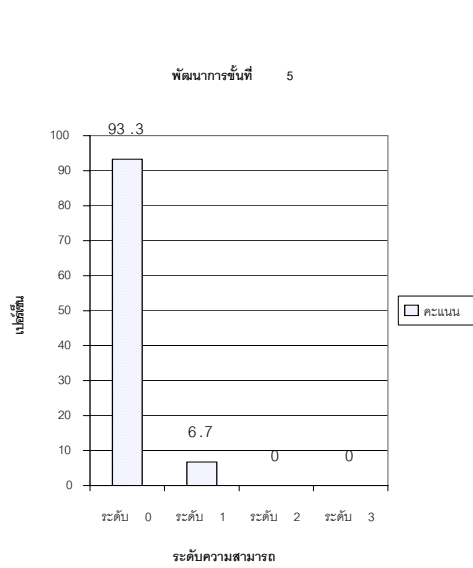
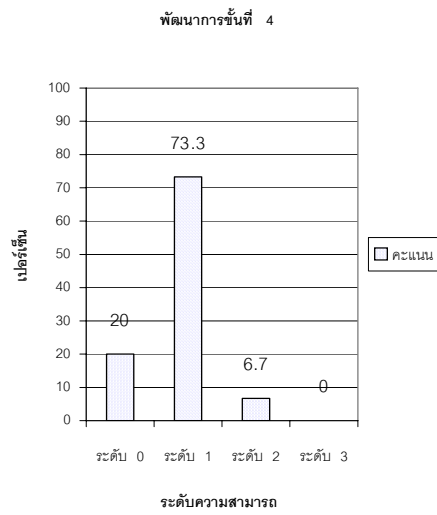
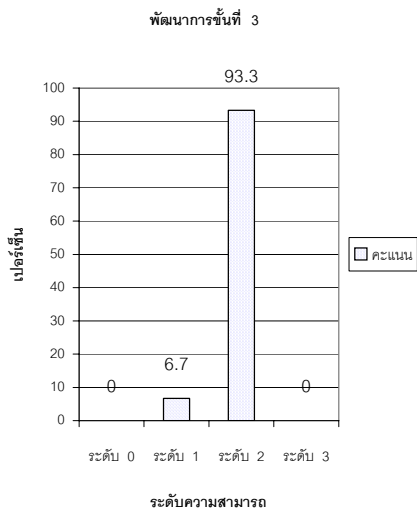
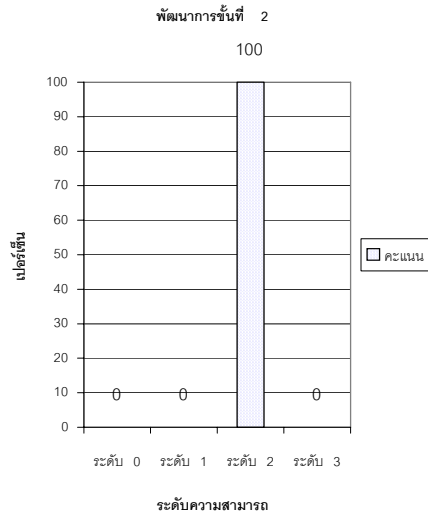
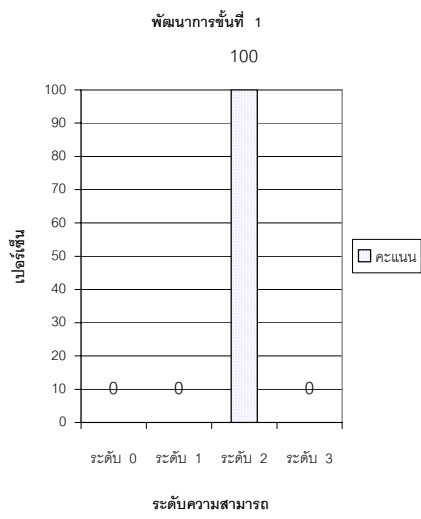
ผลการวิเคราะห์ ตามตาราง 5 และภาพประกอบ 16 ปรากฏว่า พัฒนาการด้านการเขียน มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไปได้แก่ขั้นที่ 1 และ 2 เท่านั้น มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไปได้แก่ ขั้นที่ 1 และ 2 เท่านั้น มีค่าฐานนิยมตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไปได้แก่ ขั้นที่ 1 และ 2 เท่านั้น

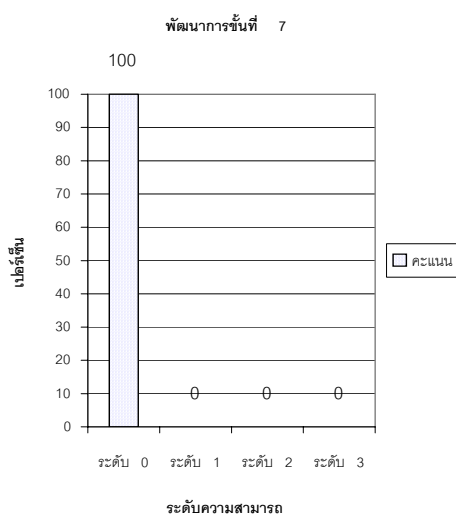
แสดงว่าในสัปดาห์ที่ 2 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่ 1(วาดแทนเขียน) และขั้นที่ 2 (เขียนเส้นต่างๆ แทนเขียน)

ตาราง 6 ค่าสถิติสัปดาห์ที่ 3

ค่าสถิติ	ขั้นพัฒนาการด้านการเขียน						
	ขั้นที่ 1	ขั้นที่ 2	ขั้นที่ 3	ขั้นที่ 4	ขั้นที่ 5	ขั้นที่ 6	ขั้นที่ 7
ค่าเฉลี่ย	2.00	2.00	1.93	.87	.07	.80	.00
ค่ามัธยฐาน	2.00	2.00	2.00	1.00	.00	1.00	.00
ค่าฐานนิยม	2.00	2.00	2.00	1.00	.00	1.00	.00

ค่า 2.0 ขึ้นไป แปลว่า มีพัฒนาการในขั้นนั้น

ภาพประกอบ 17 แสดงการพัฒนาและความสามารถสปีดาร์ที่ 3

ผลการวิเคราะห์ ตามตาราง 6 และภาพประกอบ 17 ปรากฏว่า พัฒนาการด้านการเขียน มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไป ได้แก่ ขั้นที่ 1 และ 2 เท่านั้น มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไป ได้แก่ ขั้นที่ 1, 2 และ 3 เท่านั้น มีค่าฐานนิยมตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไป ได้แก่ ขั้นที่ 1, 2 และ 3 เท่านั้น

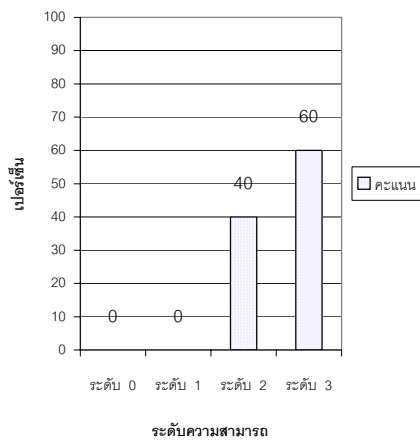
แสดงว่าในสปีดาร์ที่ 3 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่ 1 (วาดแทนเขียน) ขั้นที่ 2 (เขียนเส้นต่างๆ แทนเขียน) และขั้นที่ 3 (เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ) ส่วนในขั้นที่ 4 (เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร) และขั้นที่ 6 (เขียนโดยลอกเลียนแบบ) เริ่มมีพัฒนาการเล็กน้อย

ตาราง 7 ค่าสถิติสปีดาร์ที่ 4

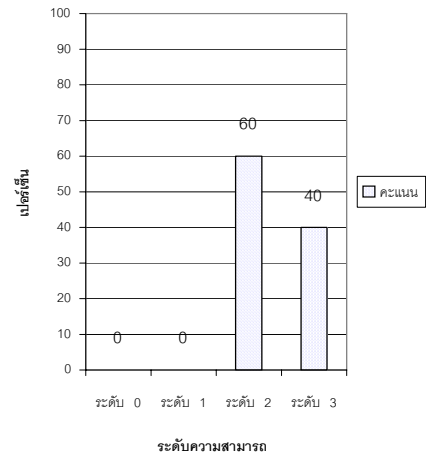
ค่าสถิติ	ขั้นพัฒนาการด้านการเขียน						
	ขั้นที่ 1	ขั้นที่ 2	ขั้นที่ 3	ขั้นที่ 4	ขั้นที่ 5	ขั้นที่ 6	ขั้นที่ 7
ค่าเฉลี่ย	2.60	2.40	1.87	1.00	.13	.73	.00
ค่ามัธยฐาน	3.00	2.00	2.00	1.00	.00	1.00	.00
ค่าฐานนิยม	3.00	2.00	2.00	1.00	.00	1.00	.00

ค่า 2.0 ขึ้นไป แปลว่า มีพัฒนาการในขั้นนั้น

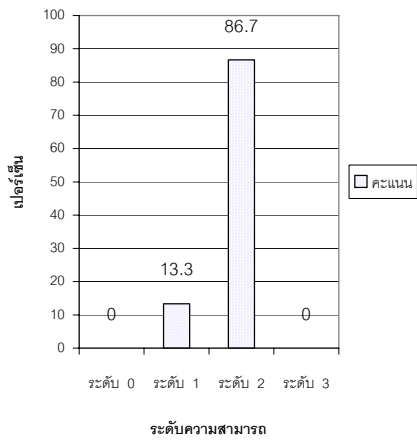
พัฒนาการขั้นที่ 1

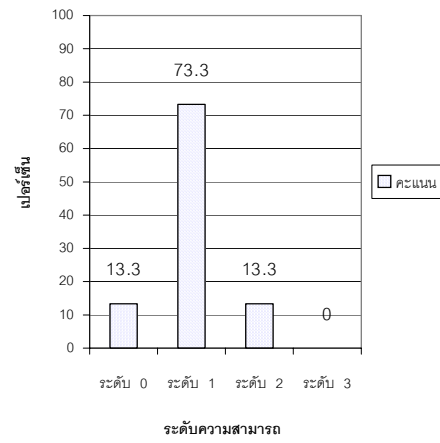
พัฒนาการขั้นที่ 2

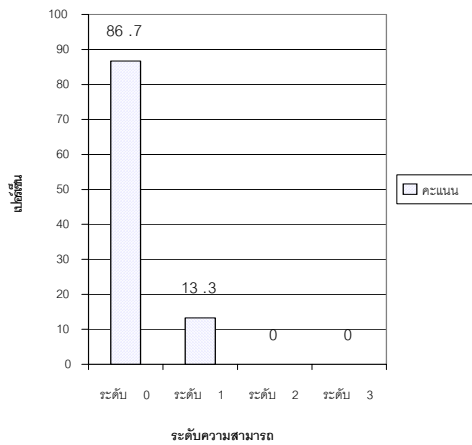
พัฒนาการขั้นที่ 3

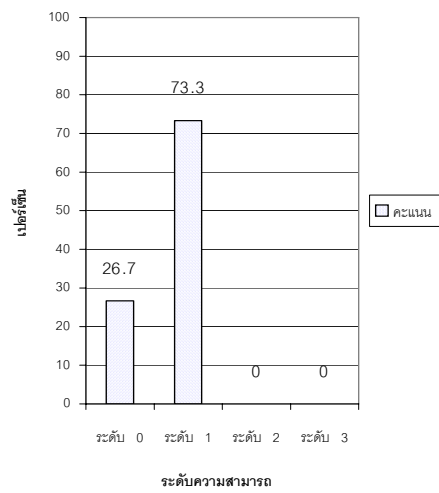
พัฒนาการขั้นที่ 4

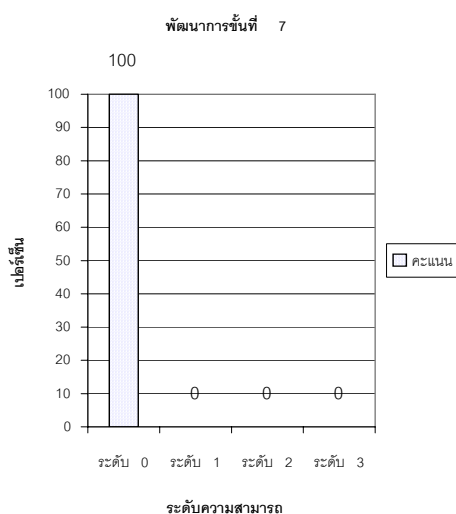

พัฒนาการขั้นที่ 5

พัฒนาการขั้นที่ 6

ภาพประกอบ 18 แสดงการพัฒนาและความสามารถสปีดาร์ที่ 4

ผลการวิเคราะห์ ตามตาราง 7 และภาพประกอบ 18 ปรากฏว่า พัฒนาการด้านการเขียน มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไป ได้แก่ ขั้นที่ 1 และ 2 เท่านั้น มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไป ได้แก่ ขั้นที่ 1 และ 2 เท่านั้น มีค่าฐานนิยมตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไป ได้แก่ ขั้นที่ 1 และ 2 เท่านั้น

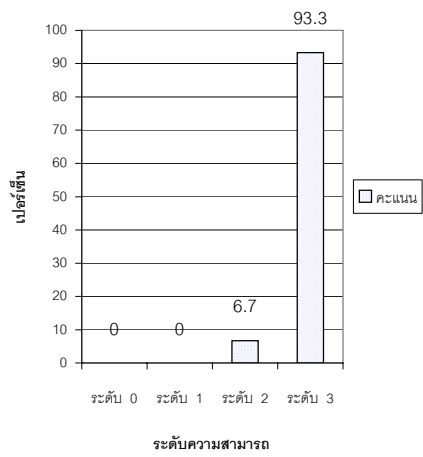
แสดงว่า ในสปีดาร์ที่ 4 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่ 1 (วาดแทนเขียน) ขั้นที่ 2 (เขียนเส้นต่างๆ แทนเขียน) และขั้นที่ 3 (เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ) ส่วนในขั้นที่ 4 (เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร) และขั้นที่ 6 (เขียนโดยลอกเลียนแบบ) เริ่มมีพัฒนาการเพิ่มขึ้น

ตาราง 8 ค่าสถิติสปีดาร์ที่ 5

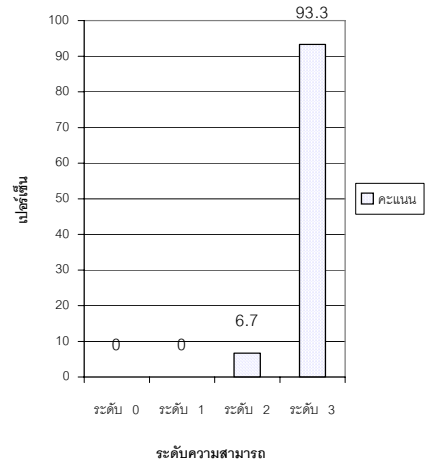
ค่าสถิติ	ขั้นพัฒนาการด้านการเขียน						
	ขั้นที่ 1	ขั้นที่ 2	ขั้นที่ 3	ขั้นที่ 4	ขั้นที่ 5	ขั้นที่ 6	ขั้นที่ 7
ค่าเฉลี่ย	2.93	2.93	2.87	1.60	.67	.73	.00
ค่ามัธยฐาน	3.00	3.00	3.00	2.00	1.00	1.00	.00
ค่าฐานนิยม	3.00	3.00	3.00	2.00	1.00	1.00	.00

ค่า 2.0 ขึ้นไป แปลว่า มีพัฒนาการในขั้นนั้น

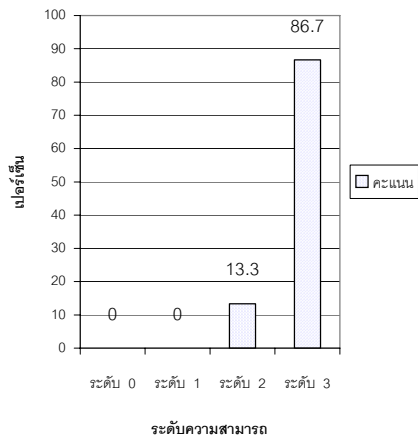
พัฒนาการขั้นที่ 1

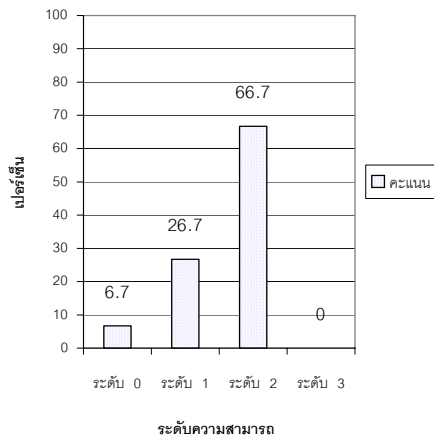
พัฒนาการขั้นที่ 2

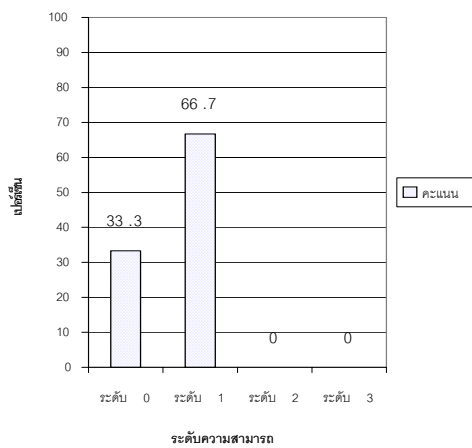
พัฒนาการขั้นที่ 3

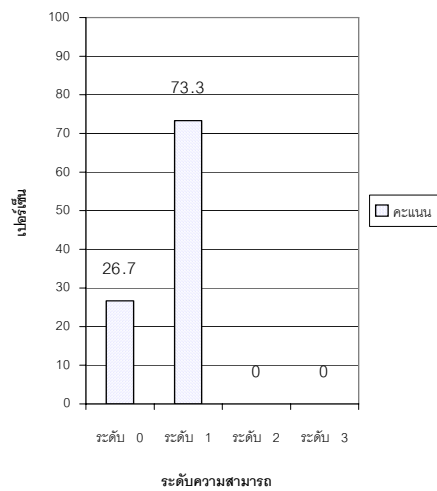
พัฒนาการขั้นที่ 4

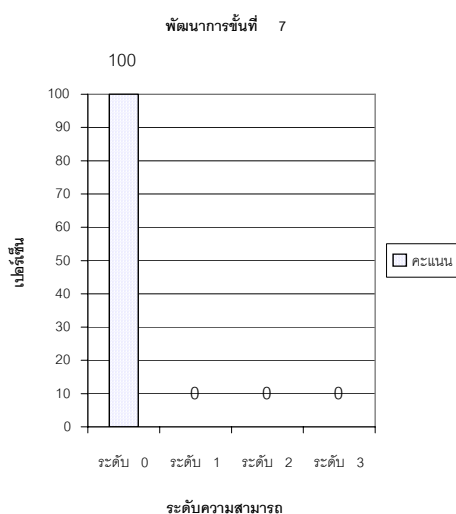

พัฒนาการขั้นที่ 5

พัฒนาการขั้นที่ 6

ภาพประกอบ 19 แสดงการพัฒนาและความสามารถสัปดาห์ที่ 5

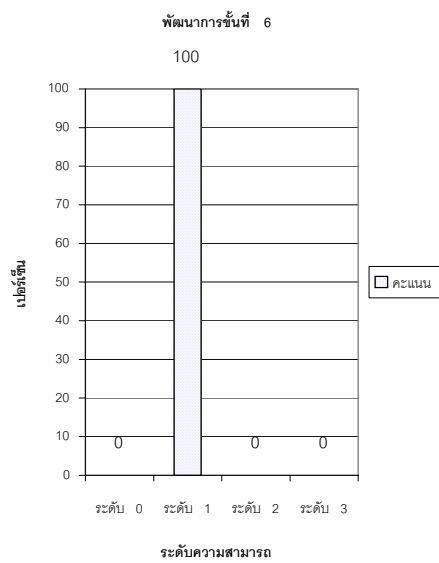
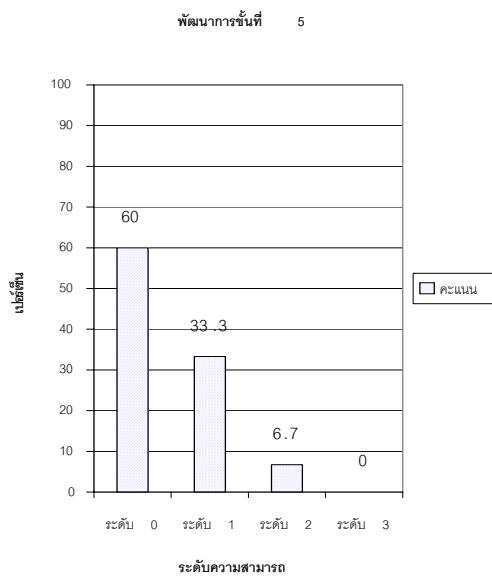
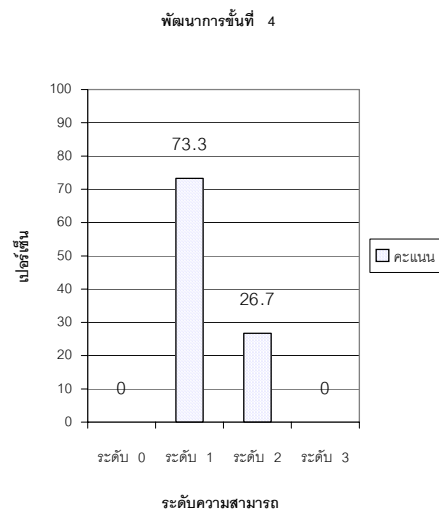
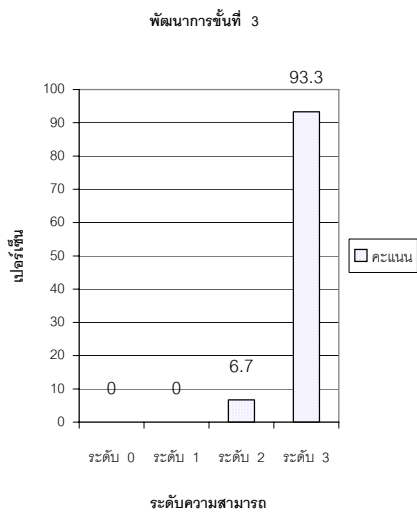
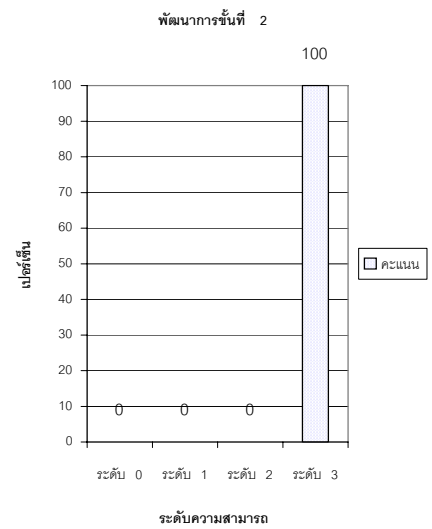
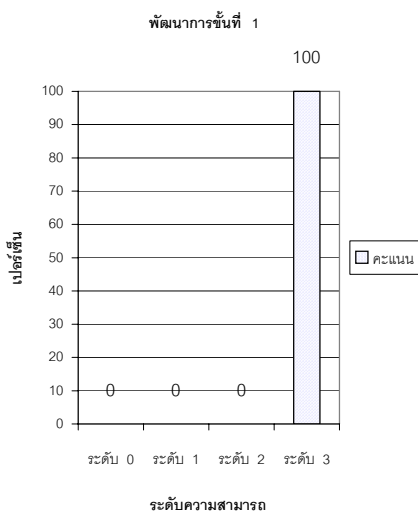
ผลการวิเคราะห์ ตามตาราง 8 และภาพประกอบ 19 ปรากฏว่า พัฒนาการด้านการเขียน มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไป ได้แก่ ขั้นที่ 1 ,2 และ 3 เท่านั้น มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไป ได้แก่ ขั้นที่ 1 ,2 ,3 และ 4 เท่านั้น มีค่าฐานนิยมตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไป ได้แก่ ขั้นที่ 1 ,2, 3 และ 4 เท่านั้น

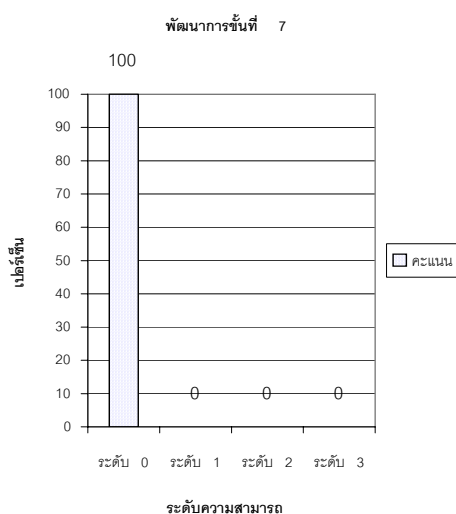
แสดงว่า ในสัปดาห์ที่ 5 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่ 1 (วาดแทนเขียน) ขั้นที่ 2 (เขียนเส้นต่างๆ แทนเขียน) ขั้นที่ 3 (เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์) และขั้นที่ 4 (เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร) ส่วนในขั้นที่ 5 (เขียนตัวอักษรที่รู้จักด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง) ขั้นที่ 6 (เขียนโดยลอกเลียนแบบ)มีพัฒนาการเพิ่มขึ้น

ตาราง 9 ค่าสถิติสัปดาห์ที่ 6

ค่าสถิติ	ขั้นพัฒนาการด้านการเขียน						
	ขั้นที่ 1	ขั้นที่ 2	ขั้นที่ 3	ขั้นที่ 4	ขั้นที่ 5	ขั้นที่ 6	ขั้นที่ 7
ค่าเฉลี่ย	3.00	3.00	2.93	1.27	.47	1.00	.00
ค่ามัธยฐาน	3.00	3.00	3.00	1.00	.00	1.00	.00
ค่าฐานนิยม	3.00	3.00	3.00	1.00	.00	1.00	.00

ค่า 2.0 ขึ้นไป แปลว่า มีพัฒนาการในขั้นนั้น

ภาพประกอบ 20 แสดงการพัฒนาและความสามารถสัปดาห์ที่ 6

ผลการวิเคราะห์ ตามตาราง 9 และภาพประกอบ 20 ปรากฏว่า พัฒนาการด้านการเขียน มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไป ได้แก่ ขั้นที่ 1, 2 และ 3 เท่านั้น มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไป ได้แก่ ขั้นที่ 1, 2 และ 3 เท่านั้น มีค่าฐานนิยมตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไป ได้แก่ ขั้นที่ 1, 2 และ 3 เท่านั้น

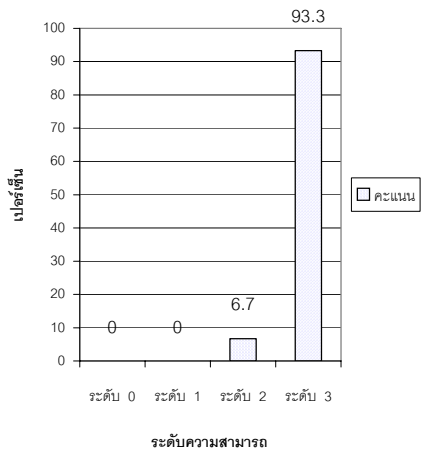
แสดงว่า ในสัปดาห์ที่ 6 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่ 1 (วาดแทนเขียน) ขั้นที่ 2 (เขียนเส้นต่างๆ แทนเขียน) และขั้นที่ 3 (เขียนชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ) ส่วนในขั้นที่ 4 (เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร) ขั้นที่ 6 (เขียนโดยลอกเลียนแบบตัวอักษร) มีพัฒนาการเพิ่มขึ้น

ตาราง 10 ค่าสถิติสัปดาห์ที่ 7

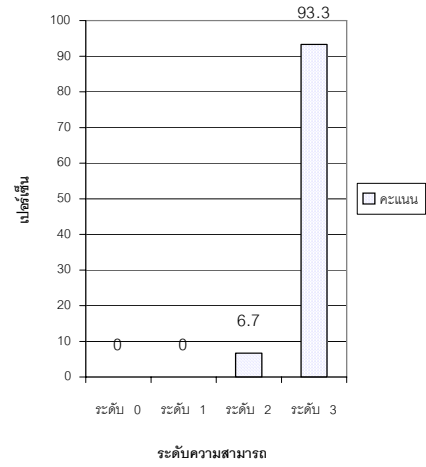
ค่าสถิติ	ขั้นพัฒนาการด้านการเขียน						
	ขั้นที่ 1	ขั้นที่ 2	ขั้นที่ 3	ขั้นที่ 4	ขั้นที่ 5	ขั้นที่ 6	ขั้นที่ 7
ค่าเฉลี่ย	2.93	2.93	2.47	2.00	1.33	1.13	.07
ค่ามัธยฐาน	3.00	3.00	3.00	2.00	1.00	1.00	.00
ค่าฐานนิยม	3.00	3.00	3.00	2.00	1.00	1.00	.00

ค่า 2.0 ขึ้นไป แปลว่า มีพัฒนาการในขั้นนั้น

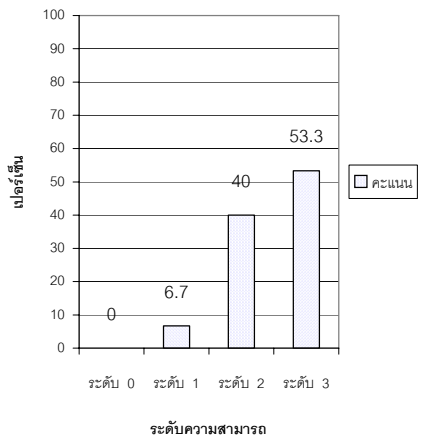
พัฒนาการขั้นที่ 1

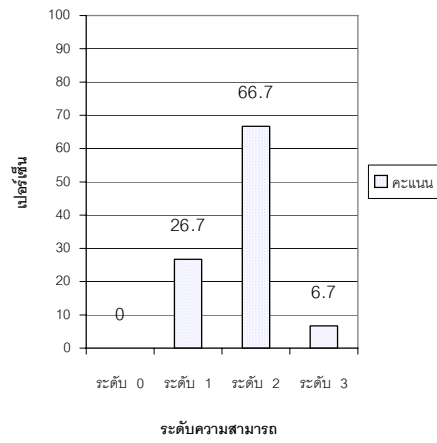
พัฒนาการขั้นที่ 2

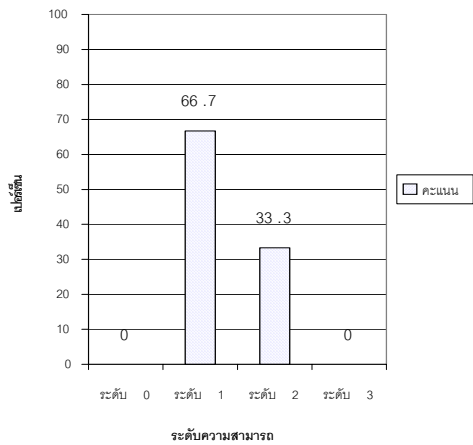
พัฒนาการขั้นที่ 3

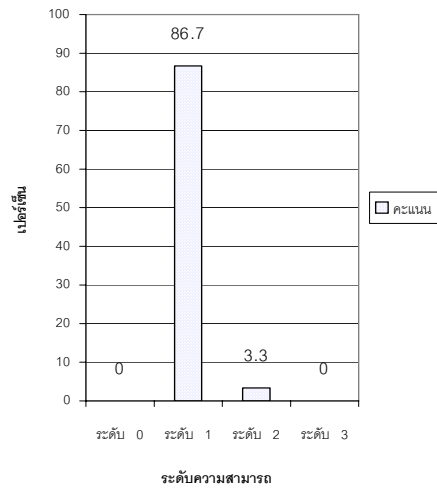
พัฒนาการขั้นที่ 4

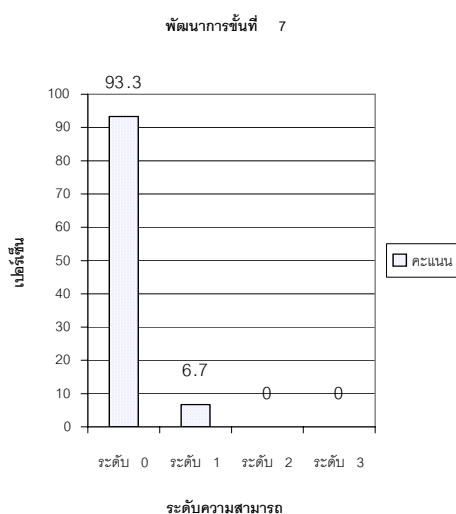

พัฒนาการขั้นที่ 5

พัฒนาการขั้นที่ 6

ภาพประกอบ 21 แสดงการพัฒนาและความสามารถสัปดาห์ที่ 7

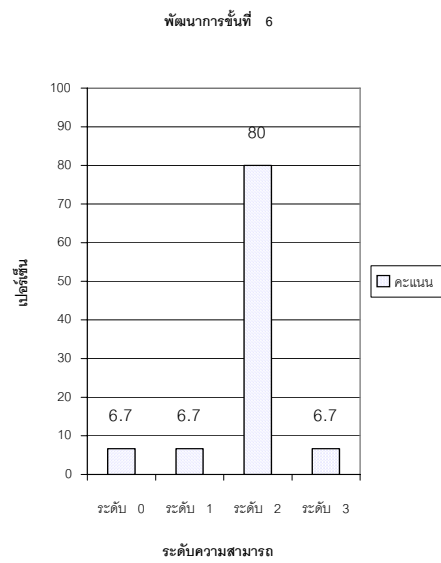
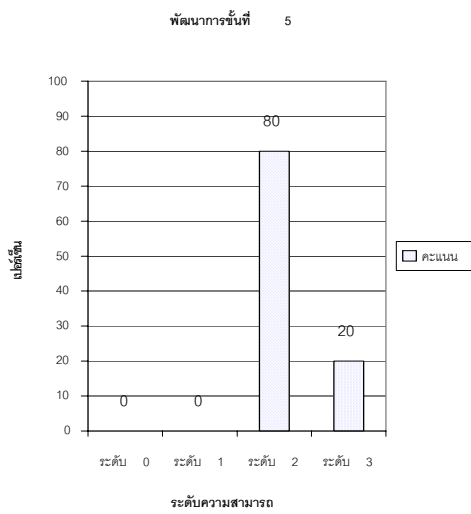
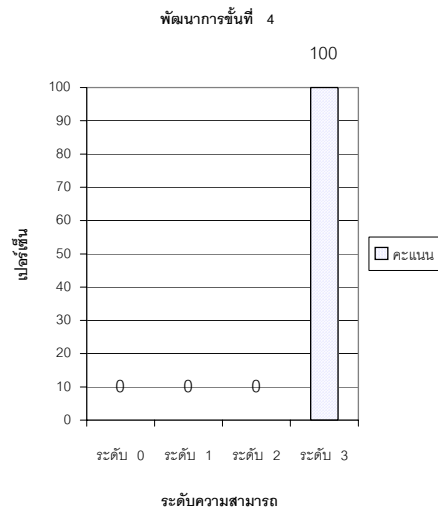
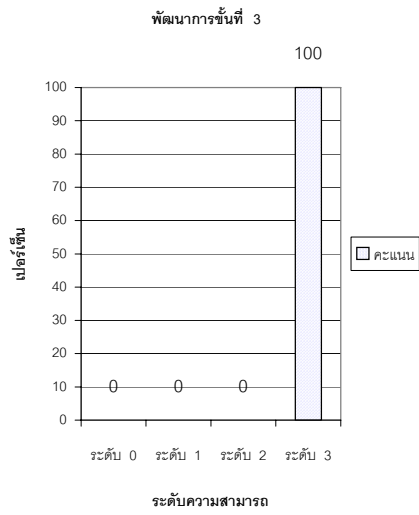
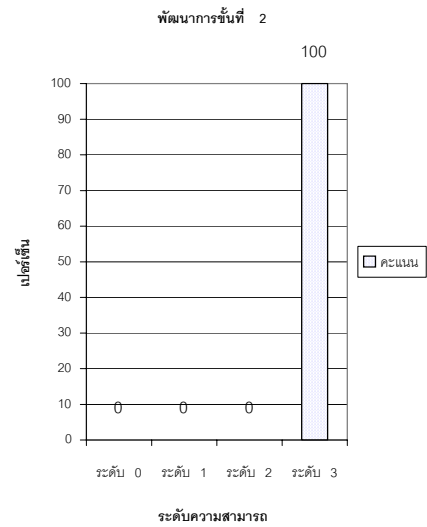
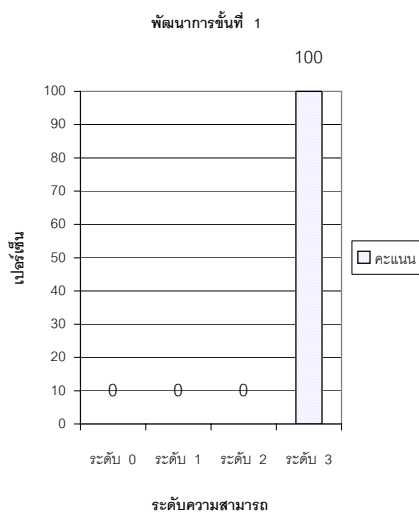
ผลการวิเคราะห์ ตามตาราง 10 และภาพประกอบ 21 ปรากฏว่า พัฒนาการด้านการเขียน มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไปได้แก่ขั้นที่ 1 ,2 ,3 และ 4 เท่านั้น มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไปได้แก่ ขั้นที่1 ,2 ,3 และ 4 เท่านั้น มีค่าฐานนิยมตั้งแต่ 2.0 คะแนนขึ้นไปได้แก่ ขั้นที่ 1 ,2 ,3 และ 4 เท่านั้น

แสดงว่า ในสัปดาห์ที่ 7 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่ 1 (วาดแทนเขียน) ขั้นที่ 2 (เขียนเส้นต่างๆ แทนเขียน) ขั้นที่ 3 (เขียนชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ)และขั้นที่ 4 (เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษรมีการพัฒนา) ส่วนในขั้นที่ 5 (เขียนตัวอักษรที่รู้จักด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง) ขั้นที่ 6 (เขียนโดยลอกเลียนแบบตัวอักษร) มีพัฒนาการเพิ่มขึ้น

ตาราง 11 ค่าสถิติสัปดาห์ที่ 8

ค่าสถิติ	ขั้นพัฒนาการด้านการเขียน						
	ขั้นที่ 1	ขั้นที่ 2	ขั้นที่ 3	ขั้นที่ 4	ขั้นที่ 5	ขั้นที่ 6	ขั้นที่ 7
ค่าเฉลี่ย	3.00	3.00	3.00	3.00	2.20	2.00	.53
ค่ามัธยฐาน	3.00	3.00	3.00	3.00	2.00	2.00	1.00
ค่าฐานนิยม	3.00	3.00	3.00	3.00	2.00	2.00	1.00

ค่า 2.0 ขึ้นไป แปลว่า มีพัฒนาการในขั้นนั้น

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 12 ปรากฏว่า

สัปดาห์ก่อนการทดลอง เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในชั้นที่ 1 (วาดแทนเขียน) และชั้นที่ 2 (เขียนเส้นต่างๆ แทนเขียน)

สัปดาห์ที่ 1 และ 2 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในชั้นที่ 1(วาดแทนเขียน) และชั้นที่ 2 (เขียนเส้นต่างๆ แทนเขียน)

สัปดาห์ที่ 3 และ 4 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในชั้นที่สูงขึ้นชั้นที่ 3 (เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์)

สัปดาห์ที่ 5 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในชั้นที่สูงขึ้นชั้นที่ 4 (เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร)

สัปดาห์ที่ 6 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในชั้นที่สูงขึ้นชั้นที่ชั้นที่ 3 (เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์)

สัปดาห์ที่ 7 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในชั้นที่สูงขึ้นชั้นที่ 4 (เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร)

สัปดาห์ที่ 8 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในชั้นที่สูงขึ้น ชั้นที่ 6 (เขียนโดยลอกเลียนแบบตัวอักษร)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์คะแนนความเปลี่ยนแปลงความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย

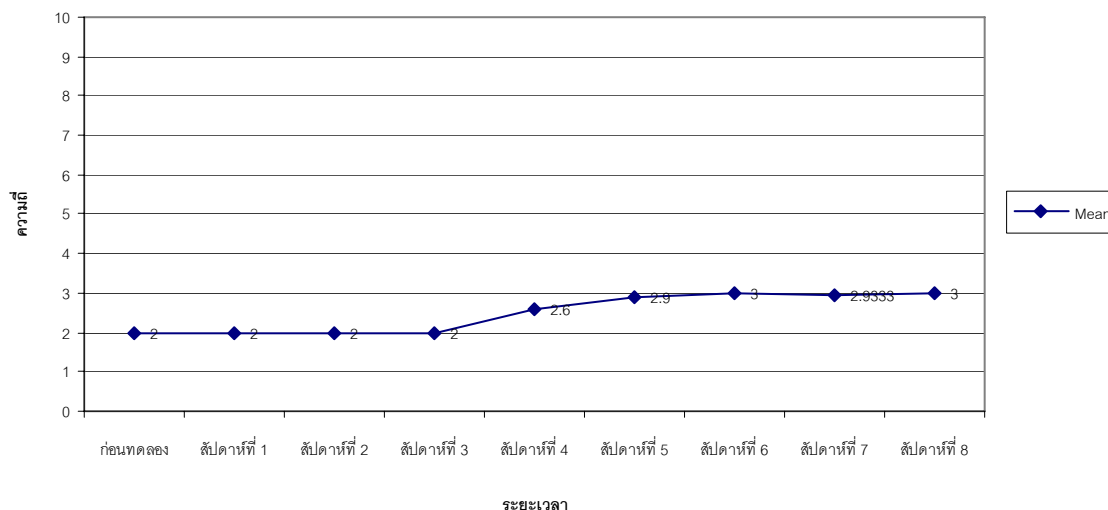
การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงของความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยนำคะแนนพัฒนาการเขียนในแต่ละด้านมาเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงระหว่างช่วงสัปดาห์ โดยใช้สถิติ Friedman Test และทำการทดสอบรายคู่ โดยใช้สถิติ Wilcoxon Signed ปรากฏผลดังแสดงใน 13 - 27 และนำค่าเฉลี่ยมานำเสนอเป็นแผนภูมิลายเส้น ดังแสดงในภาพประกอบ 23 -29

ตาราง 13 ชั้นพัฒนาการการเขียนชั้นที่ 1

สัปดาห์ที่	Mean	Std.Deviation	Mean Rank	N	Chi-Square	df	Asymp.Sig
ก่อนทดลอง	2.00	.00	2.77	15	102.497	8	.00**
สัปดาห์ที่ 1	2.00	.00	2.77				
สัปดาห์ที่ 2	2.00	.00	2.77				
สัปดาห์ที่ 3	2.00	.00	2.77				
สัปดาห์ที่ 4	2.60	.51	5.47				
สัปดาห์ที่ 5	2.90	.26	6.97				
สัปดาห์ที่ 6	3.00	.00	7.27				
สัปดาห์ที่ 7	2.93	.26	6.97				
สัปดาห์ที่ 8	3.00	.00	7.27				

** มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการขั้นที่ 1

ภาพประกอบ 23 การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการขั้นที่ 1

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 13 และภาพ 23 ปรากฏว่า พัฒนาการด้านการเขียนขั้นที่ 1 ระหว่างสัปดาห์ก่อนทดลอง – สัปดาห์ที่ 8 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 14 เปรียบเทียบรายสัปดาห์ของพัฒนาการด้านการเขียนขั้นที่ 1

ค่าสถิติ	สัปดาห์							
	ก่อน - 1	1 - 2	2 - 3	3 - 4	4 - 5	5 - 6	6 - 7	7 - 8
Z	.00	.00	.00	-3.00	-1.89	-1.00	-1.00	-1.00
Asymp. Sig.	1.00	1.00	1.00	.00**	.059	.32	.32	.32

** มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

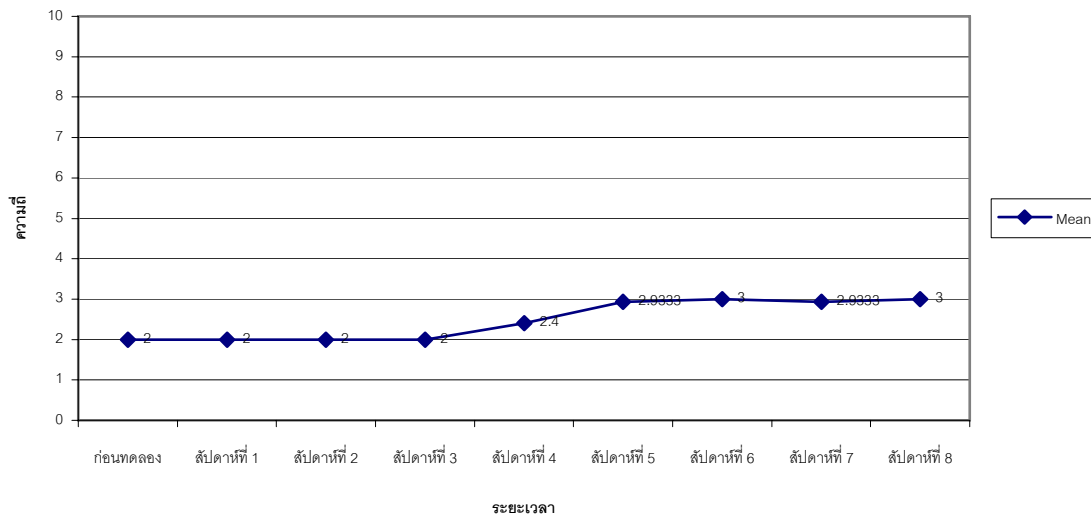
ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 14 ปรากฏว่า สัปดาห์ที่ 3 มีค่าเฉลี่ย 2.0 คะแนน และ 4 มีค่าเฉลี่ย 2.60 ซึ่งเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ($Z = -3.0$) แสดงว่า พัฒนาการด้านการเขียนขั้นที่ 1 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนในช่วงสัปดาห์ที่ 3 – สัปดาห์ที่ 4

ตาราง 15 ชั้นพัฒนาการการเขียนชั้นที่ 2

สัปดาห์ที่	Mean	Std.Deviation	Mean Rank	N	Chi-Square	df	Asymp.Sig
ก่อนทดลอง	2.00	.00	2.87	15	102.17	8	.00 **
สัปดาห์ที่ 1	2.00	.00	2.87				
สัปดาห์ที่ 2	2.00	.00	2.87				
สัปดาห์ที่ 3	2.00	.00	2.87				
สัปดาห์ที่ 4	2.40	.51	4.67				
สัปดาห์ที่ 5	2.93	.26	7.07				
สัปดาห์ที่ 6	3.00	.00	7.37				
สัปดาห์ที่ 7	2.93	.26	7.07				
สัปดาห์ที่ 8	3.00	.00	7.37				

** มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการชั้นที่ 2

ภาพประกอบ 24 การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการชั้นที่ 2

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 15 และภาพ 24 ปรากฏว่า พัฒนาการด้านการเขียนชั้นที่ 2 ระหว่างสัปดาห์ก่อนทดลอง – สัปดาห์ที่ 8 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 16 เปรียบเทียบรายสัปดาห์ของพัฒนาการด้านการเขียนชั้นที่ 2

ค่าสถิติ	สัปดาห์							
	ก่อน - 1	1 - 2	2 - 3	3 - 4	4 - 5	5 - 6	6 - 7	7 - 8
Z	.00	.00	.00	-2.45	-2.53	-1.00	-1.00	-1.00
Asymp. Sig.	1.00	1.00	1.00	.01**	.01**	.32	.32	.32

** มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

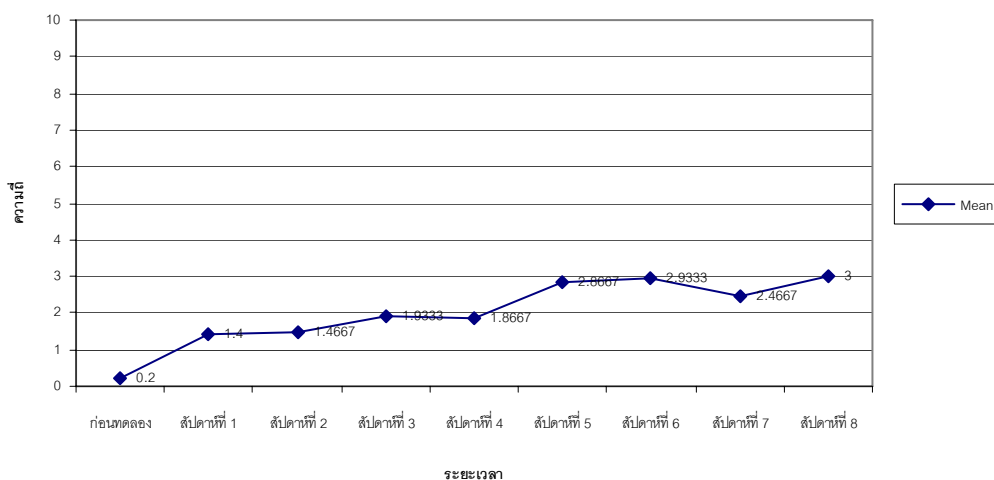
ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 16 ปรากฏว่า สัปดาห์ที่ 3 มีค่าเฉลี่ย 2.00 คะแนน สัปดาห์ที่ 4 มีค่าเฉลี่ย 2.40 คะแนน และสัปดาห์ที่ 5 มีค่าเฉลี่ย 2.93 คะแนน ซึ่งเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ($Z = -2.45$ และ $Z = -2.53$) แสดงว่า พัฒนาการด้านการเขียนชั้นที่ 2 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนในช่วงสัปดาห์ที่ 3 - 4 และ สัปดาห์ที่ 4 - 5

ตาราง 17 ชั้นพัฒนาการการเขียนชั้นที่ 3

สัปดาห์ที่	Mean	Std.Deviation	Mean Rank	N	Chi-Square	df	Asymp.Sig
ก่อนทดลอง	.20	.56	1.23	15	100.17	8	.00**
สัปดาห์ที่ 1	1.40	.51	3.17				
สัปดาห์ที่ 2	1.47	.52	3.17				
สัปดาห์ที่ 3	1.93	.26	4.33				
สัปดาห์ที่ 4	1.87	.35	4.10				
สัปดาห์ที่ 5	2.87	.35	7.43				
สัปดาห์ที่ 6	2.93	.26	7.60				
สัปดาห์ที่ 7	2.47	.64	6.13				
สัปดาห์ที่ 8	3.00	.00	7.83				

** มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการขั้นที่ 3

ภาพประกอบ 25 การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการขั้นที่ 3

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 17 และภาพ 25 ปรากฏว่า พัฒนาการด้านการเขียนขั้นที่ 3 ระหว่างสัปดาห์ก่อนทดลอง – สัปดาห์ที่ 8 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตาราง 18 เปรียบเทียบรายสัปดาห์ของพัฒนาการด้านการเขียนขั้นที่ 3

ค่าสถิติ	สัปดาห์							
	ก่อน – 1	1 – 2	2 – 3	3 – 4	4 – 5	5 – 6	6 – 7	7 – 8
Z	-3.45	-.38	-2.33	-.58	-3.64	-.58	-2.11	-2.53
Asymp. Sig.	.00**	.71	.02	.57	.00**	.57	.04	.01**

** มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

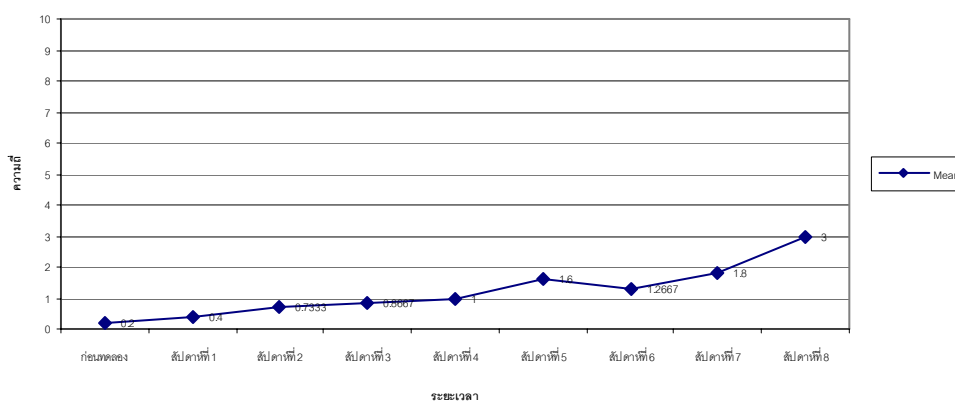
ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 18 ปรากฏว่า สัปดาห์ก่อนทดลอง มีค่าเฉลี่ย .20 คะแนน - สัปดาห์ที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 1.40 คะแนน สัปดาห์ที่ 4 มีค่าเฉลี่ย 1.87 คะแนน - สัปดาห์ที่ 5 มีค่าเฉลี่ย 2.87 คะแนน และสัปดาห์ที่ 7 มีค่าเฉลี่ย 2.47 คะแนน - สัปดาห์ที่ 8 มีค่าเฉลี่ย 3.00 คะแนน ซึ่งเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ($Z = -3.448$, $Z = -3.638$ และ $Z = -2.53$) แสดงว่า พัฒนาการด้านการเขียนขั้นที่ 3 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนในช่วงสัปดาห์ก่อนทดลอง – สัปดาห์ที่ 1 สัปดาห์ที่ 4 – สัปดาห์ที่ 5 และ สัปดาห์ที่ 7 – สัปดาห์ที่ 8

ตาราง 19 ชั้นพัฒนาการการเขียนขั้นที่ 4

สัปดาห์ที่	Mean	Std.Deviation	Mean Rank	N	Chi-Square	df	Asymp.Sig
ก่อนทดลอง	.20	.56	2.17	15	79.31	8	.00**
สัปดาห์ที่ 1	.40	.74	2.87				
สัปดาห์ที่ 2	.73	.46	3.80				
สัปดาห์ที่ 3	.87	.52	4.27				
สัปดาห์ที่ 4	1.00	.54	4.60				
สัปดาห์ที่ 5	1.60	.64	6.17				
สัปดาห์ที่ 6	1.27	.46	5.40				
สัปดาห์ที่ 7	2.00	.57	6.77				
สัปดาห์ที่ 8	3.00	.00	8.97				

** มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการขั้นที่ 4

ภาพประกอบ 26 การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการขั้นที่ 4

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง และภาพ 19 ปรากฏว่า 26 พัฒนาการด้านการเขียนขั้นที่ 4 ระหว่างสัปดาห์ก่อนทดลอง – สัปดาห์ที่ 8 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 20 เปรียบเทียบรายสัปดาห์ของพัฒนาการด้านการเขียนชั้นที่ 4

ค่าสถิติ	สัปดาห์							
	ก่อน - 1	1 - 2	2 - 3	3 - 4	4 - 5	5 - 6	6 - 7	7 - 8
Z	-.75	-1.51	-.71	-.71	-2.32	-1.86	-2.14	-3.45
Asymp. Sig.	.45	.13	.48	.48	.02	.06	.03	.00**

** มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

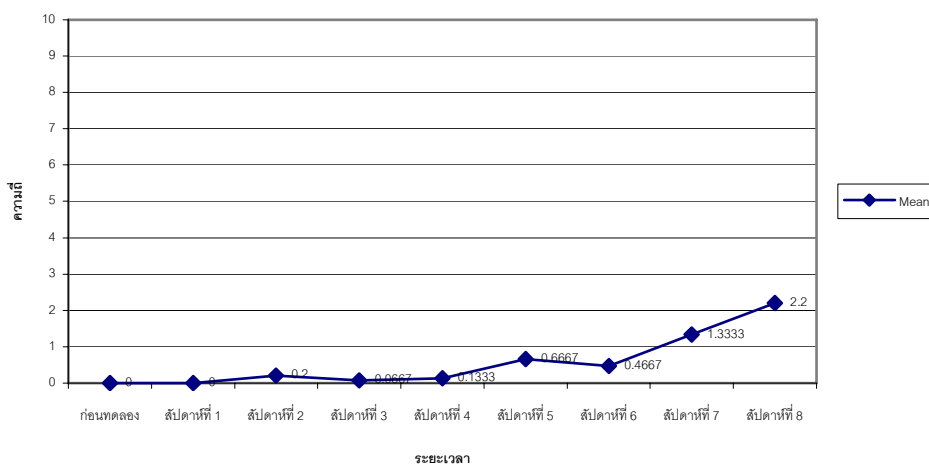
ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 20 ปรากฏว่า สัปดาห์ที่ 7 มีค่าเฉลี่ย 1.80 คะแนน และ สัปดาห์ที่ 8 มีค่าเฉลี่ย 3.00 คะแนน ซึ่งเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ($Z = -3.45$) แสดงว่า พัฒนาการด้านการเขียนชั้นที่ 4 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนในช่วง สัปดาห์ที่ 7 - สัปดาห์ที่ 8

ตาราง 21 ชั้นพัฒนาการการเขียนชั้นที่ 5

สัปดาห์ที่	Mean	Std.Deviation	Mean Rank	N	Chi-Square	df	Asymp.Sig
ก่อนทดลอง	.00	.00	3.27	15	92.78	8	.00**
สัปดาห์ที่ 1	.00	.00	3.27				
สัปดาห์ที่ 2	.20	.41	3.97				
สัปดาห์ที่ 3	.07	.26	3.50				
สัปดาห์ที่ 4	.13	.36	3.75				
สัปดาห์ที่ 5	.67	.49	5.77				
สัปดาห์ที่ 6	.47	.64	4.97				
สัปดาห์ที่ 7	1.33	.49	7.70				
สัปดาห์ที่ 8	2.20	.41	8.83				

** มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการขั้นที่ 5

ภาพประกอบ 27 การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการขั้นที่ 5

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 21 และภาพ 27 ปรากฏว่า พัฒนาการด้านการเขียนขั้นที่ 5 ระหว่างสัปดาห์ก่อนทดลอง – สัปดาห์ที่ 8 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 22 เปรียบเทียบรายสัปดาห์ของพัฒนาการด้านการเขียนขั้นที่ 5

ค่าสถิติ	สัปดาห์							
	ก่อน – 1	1 – 2	2 – 3	3 – 4	4 – 5	5 – 6	6 – 7	7 – 8
Z	.00	-1.73	-1.41	-.58	-2.83	-1.14	-2.67	-3.13
Asymp. Sig.	1.00	.08	.16	.56	.01**	.26	.01**	.00**

** มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

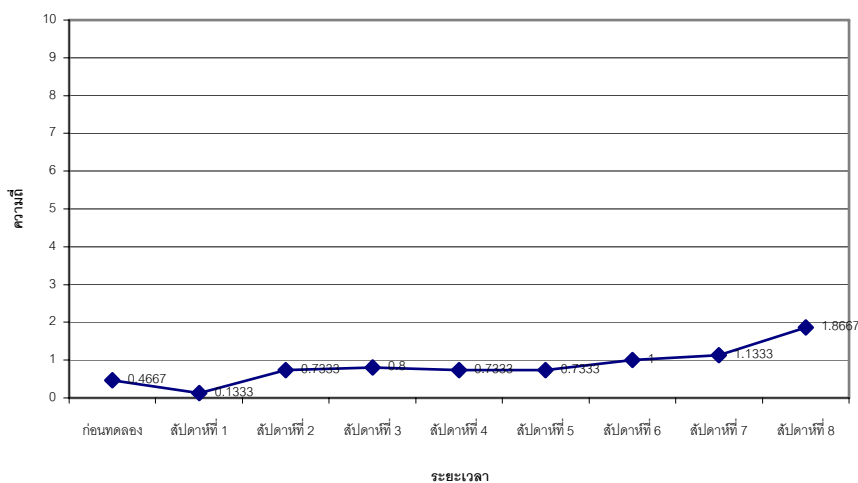
ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 22 ปรากฏว่า สัปดาห์ที่ 4 มีค่าเฉลี่ย .13 คะแนน – สัปดาห์ที่ 5 มีค่าเฉลี่ย .67 คะแนน สัปดาห์ที่ 6 มีค่าเฉลี่ย .47 คะแนน – สัปดาห์ที่ 7 มีค่าเฉลี่ย 1.33 คะแนน และสัปดาห์ที่ 7 มีค่าเฉลี่ย 1.33 คะแนน – สัปดาห์ที่ 8 มีค่าเฉลี่ย 2.20 คะแนน ซึ่งเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ($Z = -2.828$, $Z = -2.667$ และ $Z = -3.448$) แสดงว่า พัฒนาการด้านการเขียนขั้นที่ 5 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนในช่วงสัปดาห์ที่ 4 – สัปดาห์ที่ 5 สัปดาห์ที่ 6 – สัปดาห์ที่ 7 และสัปดาห์ที่ 7 – สัปดาห์ที่ 8

ตาราง 23 ชั้นพัฒนาการการเขียนชั้นที่ 6

สัปดาห์ที่	Mean	Std.Deviation	Mean Rank	N	Chi-Square	df	Asymp.Sig
ก่อนทดลอง	.47	.52	3.57	15	69.153	8	.00**
สัปดาห์ที่ 1	.13	.36	2.27				
สัปดาห์ที่ 2	.73	.46	4.60				
สัปดาห์ที่ 3	.80	.41	4.90				
สัปดาห์ที่ 4	.73	.48	4.67				
สัปดาห์ที่ 5	.73	.46	4.63				
สัปดาห์ที่ 6	1.00	.00	5.73				
สัปดาห์ที่ 7	1.13	.35	6.17				
สัปดาห์ที่ 8	2.00	.64	8.47				

** มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการชั้นที่ 6

ภาพประกอบ 28 การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการชั้นที่ 6

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 23 และภาพ 28 ปรากฏว่า พัฒนาการด้านการเขียนชั้นที่ 6 ระหว่างสัปดาห์ก่อนทดลอง – สัปดาห์ที่ 8 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 24 เปรียบเทียบรายสัปดาห์ของพัฒนาการด้านการเขียนชั้นที่ 6

ค่าสถิติ	สัปดาห์							
	ก่อน - 1	1 - 2	2 - 3	3 - 4	4 - 5	5 - 6	6 - 7	7 - 8
Z	-2.25	-3.00	-.58	-.48	.00	-2.00	-1.41	-3.05
Asymp. Sig.	.03	.00**	.56	.66	1.00	.05	.16	.00**

** มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

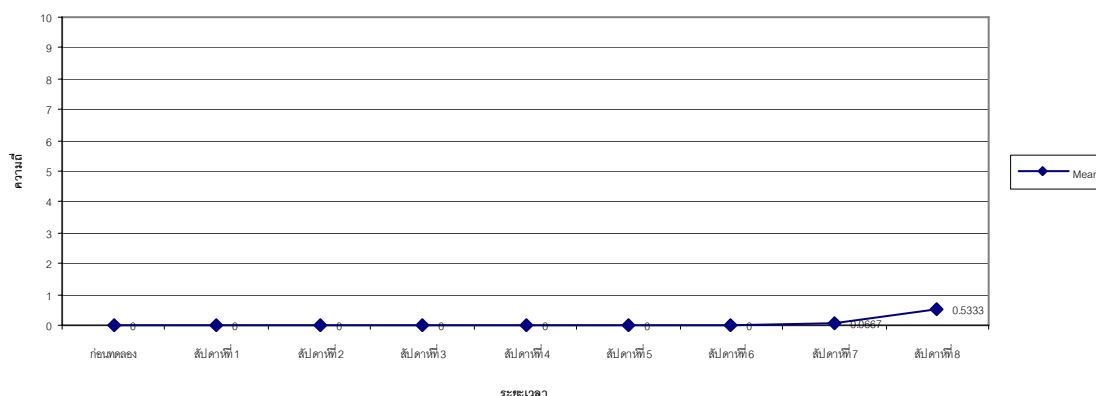
ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 24 ปรากฏว่า สัปดาห์ที่ 1 มีค่าเฉลี่ย .13 คะแนน – สัปดาห์ที่ 2 มีค่าเฉลี่ย .73 คะแนน และ สัปดาห์ที่ 7 มีค่าเฉลี่ย 1.13 คะแนน – สัปดาห์ที่ 8 มีค่าเฉลี่ย 1.87 คะแนน ซึ่งเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ($Z = -3.000$ และ $Z = -3.051$) แสดงว่า พัฒนาการด้านการเขียนชั้นที่ 6 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนในช่วงสัปดาห์ที่ 1 – สัปดาห์ที่ 2 และสัปดาห์ที่ 7 – สัปดาห์ที่ 8

ตาราง 25 ชั้นพัฒนาการการเขียนชั้นที่ 7

สัปดาห์ที่	Mean	Std.Deviation	Mean Rank	N	Chi-Square	df	Asymp.Sig
ก่อนทดลอง	.00	.00	4.70	15	57.600	8	.00**
สัปดาห์ที่ 1	.00	.00	4.70				
สัปดาห์ที่ 2	.00	.00	4.70				
สัปดาห์ที่ 3	.00	.00	4.70				
สัปดาห์ที่ 4	.00	.00	4.70				
สัปดาห์ที่ 5	.00	.00	4.70				
สัปดาห์ที่ 6	.00	.00	4.70				
สัปดาห์ที่ 7	.07	.26	5.00				
สัปดาห์ที่ 8	.53	.52	7.10				

** มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการขั้นที่ 7

ภาพประกอบ 29 การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการขั้นที่ 7

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 25 และภาพ 29 ปรากฏว่า พัฒนาการด้านการเขียนขั้นที่ 7 ระหว่างสัปดาห์ก่อนทดลอง – สัปดาห์ที่ 8 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 26 เปรียบเทียบรายสัปดาห์ของพัฒนาการด้านการเขียนขั้นที่ 7

ค่าสถิติ	สัปดาห์							
	ก่อน - 1	1 - 2	2 - 3	3 - 4	4 - 5	5 - 6	6 - 7	7 - 8
Z	.00	.00	.00	.00	.00	.00	-1.00	-2.65
Asymp. Sig.	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	.32	.01**

** มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 26 ปรากฏว่า สัปดาห์ที่ 7 มีค่าเฉลี่ย .07 คะแนน และสัปดาห์ที่ 8 มีค่าเฉลี่ย .53 คะแนน ซึ่งเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ($Z = -2.646$) แสดงว่า พัฒนาการด้านการเขียนขั้นที่ 7 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนในช่วงสัปดาห์ที่ 7 – สัปดาห์ที่ 8

ดังนั้นจึงสามารถสรุปผลคะแนนพัฒนาการเขียนในแต่ละด้านมาเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงระหว่างช่วงสัปดาห์ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 27

ตาราง 27 สรุปผลคะแนนพัฒนาการการเขียนในแต่ละด้านโดยเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงระหว่างช่วงสัปดาห์

ขั้นพัฒนาการ	ช่วงระยะเวลาแต่ละสัปดาห์							
	0-1	1-2	2-3	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8
ขั้นที่ 1 วาดแทนเขียน				**				
ขั้นที่ 2 เขียนเส้นต่างๆ แทนเขียน				**	**			
ขั้นที่ 3 เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ	**				**			**
ขั้นที่ 4 เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร								**
ขั้นที่ 5 เขียนตัวอักษรที่รู้จักด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง					**		**	**
ขั้นที่ 6 เขียนโดยลอกเลียนแบบตัวอักษร		**						**
ขั้นที่ 7 เขียนโดยสะกดขึ้นเอง								**

** มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 27 ปรากฏว่า

พัฒนาการด้านเขียนขั้นที่ 1 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์ที่ 3 - 4

พัฒนาการด้านเขียนขั้นที่ 2 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์ที่ 3 - 4 และสัปดาห์ที่ 4 - 5

พัฒนาการด้านเขียนขั้นที่ 3 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์ก่อนการทดลอง - 1 ,สัปดาห์ 4 - 5 และสัปดาห์ 7 -8

พัฒนาการด้านเขียนขั้นที่ 4 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์ที่ 7 - 8

พัฒนาการด้านเขียนขั้นที่ 5 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์ที่ 4 - 5 ,สัปดาห์ที่ 6-7 และสัปดาห์ที่ 7 - 8

พัฒนาการด้านเขียนขั้นที่ 6 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์ที่ 1 - 2 และสัปดาห์ที่ 7 - 8

พัฒนาการด้านเขียนขั้นที่ 7 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์ที่ 7-8

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์และแนวทางสำหรับครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องในการศึกษาระดับปฐมวัย ได้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยในระยะต่างๆ อันเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับระดับพัฒนาการและส่งเสริมความสามารถของกล้ามเนื้อมือสำหรับเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาความสามารถด้านการเขียน ของเด็กปฐมวัยที่เป็นผลมาจากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียนว่าจะได้ผลอย่างไร โดยกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนก่อนการทดลองและช่วงของการทดลองว่ามีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นใด
2. เพื่อศึกษาว่าความสามารถด้านการเขียนแต่ละขั้นมีการเปลี่ยนแปลงในระดับขั้นที่สูงขึ้นเมื่อใด

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

เด็กปฐมวัยหลังจากได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน โดยมีความสามารถด้านการเขียนมีการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย – หญิง อายุระหว่าง 4 – 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนวัดบางปะกอก เขตราชบุรีบูรณะ สังกัดกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนวัดบางปะกอก เขตราชบุรีบูรณะ

สังกัดกรุงเทพมหานคร เลือกแบบเจาะจงเฉพาะนักเรียนที่มีคะแนนในการทดสอบพัฒนาการเขียนต่ำที่สุด จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่

1. ชุดพัฒนาทักษะการเขียน ซึ่งเป็นแผนการจัดกิจกรรมโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัย แผนการจัดกิจกรรมจะกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา สื่อการสอน กิจกรรม (ขั้นนำ, ขั้นสอน, ขั้นสรุป) และการประเมินผล แผนการจัดกิจกรรมประกอบด้วยชุดพัฒนาทักษะ 24 ชุดในแต่ละชุดประกอบด้วยกิจกรรมแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน เป็นกิจกรรมที่พัฒนาการเขียนของเด็กให้เหมาะสมกับวัยและสอดคล้องกับพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยทั้ง 7 ชั้น สื่อการสอนที่อยู่ในกิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน เป็นสื่อการสอนที่มีลักษณะเป็นกระเป๋าทึบ มีบานเปิดปิด กะทัดรัด สะดวกแก่การใช้งานและการเคลื่อนย้าย มีการจัดทำแบบฝึกเพื่อให้เด็กได้ฝึก มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเขียน ได้แก่ การจับคู่สิ่งๆ ที่เหมือนกัน การแยกแยะความแตกต่าง การลากเส้น การลากเส้นต่อจุด การลากเส้นตามรอย การเขียนเติมพยัญชนะ การเขียนตามแบบ

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมเสริมทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัย เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกล้ามเนื้อและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาเพื่อให้มีพัฒนาการด้านการเขียน สื่อการสอนในกิจกรรมเสริมทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัย คือการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่แล้วในชั้นเรียนมาจัดเป็นกิจกรรม ได้แก่ รูปภาพสัตว์ – สิ่งของ แผ่นไม้รูปเรขาคณิต แท่งไม้บล็อกรูปพยัญชนะ กระดาษแข็ง ลูกปัดสีต่างๆ แป้งโด เชือก ไหมพรม กาว กรรไกร

2. กฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียน โดยวัดความสามารถด้านการเขียนที่มีการเปลี่ยนแปลงแตกต่างไปจากเดิมและอยู่ในขั้นใดขั้นหนึ่งของความสามารถด้านการเขียนที่แบ่งเป็น 1 – 7 ชั้น ซึ่งแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 4 ระดับ โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ .82 ได้แก่

2.1 ชั้นวาดแทนเขียน หมายถึง วาดภาพอย่างเดียว ไม่เขียนสื่อความหมาย บอกความหมายของภาพที่วาดได้เหมาะสมและเชื่อมโยงเป็นเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

กฎเกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 หมายถึง วาดภาพและบอกความหมายของภาพที่วาดได้เหมาะสม และเชื่อมโยงเป็นเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

คะแนน 2 หมายถึง วาดภาพบอกความหมายของภาพและเชื่อมโยงเรื่องราวเป็นตอนๆ

คะแนน 1 หมายถึง วาดอิสระไม่สามารถบอกความหมายและเชื่อมโยงเรื่องราวได้

คะแนน 0 หมายถึง ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง

2.2 ชั้นเขียนต่างๆ แทนเขียน หมายถึง เขียนขีดเขียนจากซ้ายไปขวาได้บ่อยครั้งบอกความหมายของสิ่งที่ขีดเขียนได้และเชื่อมโยงเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

กฎเกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 หมายถึง ขีดเขียนเส้นต่างๆที่แตกต่างกัน รวมทั้งบอกความหมายของเส้นที่เขียนได้และเล่าเรื่องราวจากเส้นได้สัมพันธ์กัน

คะแนน 2 หมายถึง ขีดเขียนเส้นต่างๆที่แตกต่างกัน รวมทั้งบอกความหมายของสิ่งที่ขีดเขียนที่ได้

คะแนน 1 หมายถึง ขีดเขียนเส้นต่างๆที่แตกต่างกัน

คะแนน 0 หมายถึง ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง

2.3 ชั้นเขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ หมายถึงเขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ และบอกความหมายของสิ่งที่เขียนได้พร้อมทั้งเล่าเรื่องได้สัมพันธ์กัน

กฎเกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 หมายถึง เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ และบอกความหมายของสิ่งที่เขียนได้ พร้อมทั้งเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

คะแนน 2 หมายถึง เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ และบอกความหมายของสิ่งที่เขียนได้

คะแนน 1 หมายถึง เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ

คะแนน 0 หมายถึง ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง

2.4 ชั้นเขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร หมายถึงเขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวหนังสือ บางตัวไม่คล้ายแต่เป็นรูปร่างที่เด็กคิดขึ้นเอง บอกความหมาย ได้เชื่อมโยงเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

กฎเกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 หมายถึง เขียนด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ รวมทั้งบอกความหมายของเส้นที่เขียนได้และเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

คะแนน 2 หมายถึง เขียนสัญลักษณ์ต่าง ๆ รวมทั้งบอกความหมายของเส้นที่เขียนได้

คะแนน 1 หมายถึง เขียนด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ

คะแนน 0 หมายถึง ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง

2.5 ชั้นเขียนตัวอักษรที่รู้จักด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง คือ เขียนคำที่เขียนได้ด้วยสลับที่ตัวอักษรเขียนตัวอักษรกลับ

กฎเกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 หมายถึง เขียนตัวอักษรโดยไม่มีแบบและกฎเกณฑ์บอกความหมาย
ของตัวอักษรที่ได้และเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

คะแนน 2 หมายถึง เขียนตัวอักษรโดยไม่มีแบบและกฎเกณฑ์บอกความหมาย
ของตัวอักษรที่เขียนได้

คะแนน 1 หมายถึง เขียนตัวอักษรโดยไม่มีแบบและกฎเกณฑ์และไม่สัมพันธ์
กับคำที่ต้องการบันทึก

คะแนน 0 หมายถึง ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง

2.6 ชั้นเขียนโดยคัดลอกตัวหนังสือ หมายถึง คัดลอกตัวอักษรที่เห็นอยู่รอบ ๆ ตัว
อาจลอกหมดทุกตัวหรือลอกเฉพาะคำที่ต้องการไปพร้อมกับคำที่เขียนได้แล้ว บอกความหมายได้
เชื่อมโยงเป็นเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

กฎเกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 หมายถึง ขีดเขียนคำจากต้นแบบที่กำหนดให้รวมทั้งบอกความหมาย
ของคำที่เขียนได้และเล่าเรื่องราวจากคำนั้นได้สัมพันธ์กัน

คะแนน 2 หมายถึง ขีดเขียนคำจากต้นแบบรวมทั้งบอกความหมายของคำที่
เขียนได้ สัมพันธ์กัน

คะแนน 1 หมายถึง ขีดเขียนคำโดยลอกเลียนแบบ

คะแนน 0 หมายถึง ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง

2.7 ชั้นเขียนโดยสะกดขึ้นเอง หมายถึง เขียนโดยอิสระสะกดขึ้นเองโดยไม่รู้การ
สะกดจริง ๆ ทำอย่างไร บอกความหมายได้ เชื่อมโยงเป็นเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

กฎเกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 หมายถึง เขียนโดยสะกดคำขึ้นเอง รวมทั้งบอกความหมายของคำ
ที่เขียนและเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน

คะแนน 2 หมายถึง ขีดเขียนโดยสะกดคำขึ้นเองรวมทั้งบอกความหมายของคำ
ที่เขียนได้

คะแนน 1 หมายถึง เขียนโดยสะกดคำขึ้นเองได้

คะแนน 0 หมายถึง ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาครั้งนี้ ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 60 นาที ระหว่างเวลา 12.00 – 13.00 น. รวม 24 วัน โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. สร้างความคุ้นเคยกับกลุ่มตัวอย่างเป็นเวลา 1 สัปดาห์
2. นำกฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาทดสอบใน สัปดาห์ก่อนการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง
3. ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน ได้แก่ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี วันละ 60 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. หาสถิติพื้นฐานของความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลอง และ ขณะทดลอง โดยนำข้อมูลไปหาคะแนนเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม ค่าคะแนนต่ำสุด และค่าคะแนนสูงสุด โดยใช้ สูตร Friedman Test
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงระหว่างช่วงสัปดาห์ โดยใช้สูตร Wilcoxon Signed Ranks Test

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาพบว่า

1. ความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนก่อนการทดลองและช่วงของการทดลองในแต่ละสัปดาห์มีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในแต่ระดับดังนี้
 - สัปดาห์ก่อนการทดลอง เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่ 1 (วาดแทนเขียน) และขั้นที่ 2 (เขียนเส้นต่างๆ แทนเขียน)
 - สัปดาห์ที่ 1 และ 2 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่ 1(วาดแทนเขียน)และขั้นที่ 2 (เขียนเส้นต่างๆ แทนเขียน)
 - สัปดาห์ที่ 3 และ 4 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่สูงขึ้นขั้นที่ 3 (เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์)
 - สัปดาห์ที่ 5 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่สูงขึ้นขั้นที่ 4 (เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร)
 - สัปดาห์ที่ 6 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่สูงขึ้นขั้นที่ขั้นที่ 3 (เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์)

สัปดาห์ที่ 7 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่สูงขึ้นขั้นที่ 4 (เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร)

สัปดาห์ที่ 8 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่สูงขึ้น ขั้นที่ 6 (เขียนโดยลอกเลียนแบบตัวอักษร)

2. ความสามารถด้านการเขียนแต่ละขั้นมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในแต่ละช่วงสัปดาห์ดังนี้

พัฒนาการด้านเขียนขั้นที่ 1 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์ที่ 3 - 4

พัฒนาการด้านเขียนขั้นที่ 2 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์ที่ 3 - 4 และสัปดาห์ที่ 4 - 5

พัฒนาการด้านเขียนขั้นที่ 3 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์ก่อนการทดลอง - 1 ,สัปดาห์ 4 - 5 และสัปดาห์ 7 -8

พัฒนาการด้านเขียนขั้นที่ 4 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์ที่ 7 - 8

พัฒนาการด้านเขียนขั้นที่ 5 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์ที่ 4 - 5 , สัปดาห์ที่ 6-7 และสัปดาห์ที่ 7 - 8

พัฒนาการด้านเขียนขั้นที่ 6 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์ที่ 1 - 2 และสัปดาห์ที่ 7-8

พัฒนาการด้านเขียนขั้นที่ 7 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์ที่ 7-8

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่เป็นผลจากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน

จากผลการศึกษาอภิปรายได้ดังนี้

1. ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย ซึ่งมีพัฒนาการด้านการเขียนแบ่งออกเป็น 7 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 (วาดแทนเขียน) ขั้นที่ 2 (เขียนเส้นต่างๆ แทนเขียน) ขั้นที่ 3 (เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ)ขั้นที่ 4 (เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร) ขั้นที่ 5 (เขียนตัวอักษรที่รู้จักด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง)ขั้นที่ 6 (เขียนโดยลอกเลียนแบบตัวอักษร) ขั้นที่ 7 (เขียนโดยสะกดขึ้นเอง) โดยก่อนการทดลองมีจำนวนเด็กปฐมวัย 15 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่ 1 (วาดแทนเขียน) ขั้นที่ 2 (เขียนเส้นต่างๆ แทนเขียน) ที่เป็นเช่นนี้เพราะสัปดาห์แรกเด็กปฐมวัยยังไม่คุ้นเคยกับรูปแบบการใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียนแต่เมื่อจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียนเป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ ซึ่งเปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัยได้ทำกิจกรรมใน 2 ลักษณะคือ กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน และกิจกรรมที่ 2 กิจกรรมเสริมทักษะการเขียน ประกอบกับผู้วิจัยให้การเสริมแรงด้วยคำชมเชยและคอยอำนวยความสะดวกต่างๆ จึงพบว่า

ในสัปดาห์ที่ 1 และ 2 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่ 1 (วาดแทนเขียน) คิดเป็นร้อยละ 100 และขั้นที่ 2 (เขียนเส้นต่างๆ แทนเขียน) คิดเป็นร้อยละ 100

ในสัปดาห์ที่ 3 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่สูงขึ้นขั้นที่ 3 (เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์) คิดเป็นร้อยละ 93.3

ในสัปดาห์ที่ 4 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่ 3 (เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์) คิดเป็นร้อยละ 86.7

ในสัปดาห์ที่ 5 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่สูงขึ้นขั้นที่ 4 (เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร) คิดเป็นร้อยละ 66.7

ในสัปดาห์ที่ 6 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่สูงขึ้นขั้นที่ 3 (เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์) คิดเป็นร้อยละ 93.3

ในสัปดาห์ที่ 7 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่สูงขึ้นขั้นที่ 4 (เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร) คิดเป็นร้อยละ 66.7

ในสัปดาห์ที่ 8 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่สูงขึ้น ขั้นที่ 6 (เขียนโดยลอกเลียนแบบตัวอักษร) คิดเป็นร้อยละ 80

ผลจากการศึกษา สังเกตได้ว่า ขั้นพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่อยู่ในขั้นที่ 3 เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ และ ขั้นที่ 4 เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร และในสัปดาห์สุดท้าย สัปดาห์ที่ 8 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการเขียนอยู่ในขั้นที่สูงขึ้น ขั้นที่ 6 (เขียนโดยลอกเลียนแบบตัวอักษร) ทั้งนี้กิจกรรมส่วนใหญ่ของชุดพัฒนาทักษะการเขียนมีแบบฝึกที่เด็กต้องบังคับทิศทางการเขียน เปิดโอกาสให้เด็กได้มีอิสระในการเขียนน้อย รวมถึงโรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการอ่านออกเขียนได้ จึงทำให้พัฒนาการด้านการเขียนในขั้นที่ 5 (เขียนตัวอักษรที่รู้จักด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง) มีการพัฒนาการด้านการเขียนน้อยกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ดังนั้นการทำชุดพัฒนาทักษะการเขียนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนนั้นควรเริ่มจากกิจกรรมเสริมทักษะการเขียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกล้ามเนื้อมือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา แอนเดอร์สันและลาปปี้ (Anderson; & lapp. 1979 : 102) กล่าวถึงวิธีการส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมือ คือ ให้เด็กฝึกฝนในการวาดรูประบายสี บั่น เย็บ ถักสาน ตัด ปะกระดาษ และเล่นของเล่น การที่เด็กได้มีโอกาสในการทำงานศิลปะจะช่วยให้เด็กได้ฝึกการประสานงานของกล้ามเนื้อเล็กได้อย่างดี นอกจากนี้วัสดุประเภทหนังสือ ของเล่น และรูปภาพมีส่วนช่วยในการใช้กล้ามเนื้อเล็กได้ดีขึ้นด้วย การเล่นโทรศัพท์ เปลี่ยนเสื้อผ้าตุ๊กตา ตัดกระดาษด้วยกรรไกร วาดภาพด้วยนิ้วมือ บั่นดินเหนียว ถักสานฝึกการเขียนด้วยชอล์กบนกระดานดำ หรือใช้สีเทียนเขียนในกระดาษเป็นกิจกรรมที่ช่วยฝึกความพร้อมในการใช้กล้ามเนื้อเล็กได้ดี สอดคล้องกับ อารี รังสินันท์ (2530 : 94) กล่าวว่า วิธีการส่งเสริมความสามารถกล้ามเนื้อมือไว้ คือ การฝึกฝนการใช้มือ- ตาให้ประสานสัมพันธ์กันด้วยกิจกรรมให้เด็กได้ระบายสีภาพด้วยดินสอเทียนแท่งใหญ่ๆ ระบายสีด้วยฟู่กันใหญ่ๆ การฉีก ปะ ตัด พับกระดาษ การติด - ถอดกระดาษเย็บ การติด- ถอดชิป กระโปรง เป็นต้น สุชา จันทรเอน (2543 : 152) กล่าวถึงวิธีการส่งเสริมความสามารถกล้ามเนื้อ

คือทำได้โดยให้เด็กมีโอกาสเล่น ทำงาน จับถือของอยู่เสมอ การเล่นด้วยก้อน ระบายสีด้วยมือ การ วาดรูป หรือให้เด็กได้ทำงานช่วยผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับกำลังความสามารถและความสนใจของเด็ก กิจกรรมอีกกิจกรรมที่สำคัญคือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสในการเขียนและ คิดอย่างอิสระ การที่เด็กได้ลงมือทำกิจกรรมและฝึกหัดโดยผ่านประสบการณ์ต่างๆ หลากหลายเด็ก จะสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เกี่ยวกับตัวอักษรด้วยการสำรวจค้นคว้าอย่างอิสระจากการใช้ภาษา ในการเขียน ซึ่งการเขียนของเด็กที่อายุน้อยกว่า 6 ขวบ เราคงไม่มุ่งหวังให้เด็กในวัยนี้เขียนได้ ถูกต้องและรัดกุม แต่สิ่งที่คาดหวังคือการได้เห็นเด็กจับดินสอแล้วลากไปมาบนกระดาษ แล้วบอก เรว่าารอยขีดเขียนนั้นคืออะไร และเชื่อมโยงเรื่องราวให้เราฟังได้ (นิตยา ประพฤติกิจ. 2539 : 154) และเมื่อเด็กมีความพร้อมจึงควรเพิ่มเติมด้วยกิจกรรมที่ใช้แบบฝึกที่กำหนดทิศทางในการเขียน ซึ่งจะ เป็นพื้นฐานของการเขียนในระดับอื่นต่อไปได้เป็นอย่างดี

2. ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นความสามารถด้าน การเขียนของในแต่ละช่วงระยะเวลาของการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน มีการ เปลี่ยนแปลงขึ้นความสามารถด้านการเขียนสูงขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเด็กบางคนจะมีขั้นการเขียนคงเดิมอยู่ในขั้นเดียวกันระยะหนึ่งแล้วค่อยเปลี่ยนแปลงสูงขึ้น โดย ใช้ระยะเวลาแตกต่างกัน ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1 ถึง สัปดาห์ที่ 8 คือ

พัฒนาการด้านเขียนขั้นที่ 1 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์ที่ 3 - 4

พัฒนาการด้านเขียนขั้นที่ 2 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์ที่ 3 - 4 และสัปดาห์ที่ 4 - 5

พัฒนาการด้านเขียนขั้นที่ 3 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์ก่อนการ ทดลอง - 1, สัปดาห์ 4 - 5 และสัปดาห์ 7 - 8

พัฒนาการด้านเขียนขั้นที่ 4 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์ที่ 7 - 8

พัฒนาการด้านเขียนขั้นที่ 5 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์ที่ 4 - 5 , สัปดาห์ที่ 6-7 และสัปดาห์ที่ 7 - 8

พัฒนาการด้านเขียนขั้นที่ 6 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์ที่ 1 - 2 และสัปดาห์ที่ 7 - 8

พัฒนาการด้านเขียนขั้นที่ 7 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์ที่ 7 - 8

ผลจากการศึกษาเปรียบเทียบในช่วงระยะเวลาที่เด็กปฐมวัยได้รับการจัดกิจกรรมโดย ใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียนมีการเปลี่ยนแปลงความสามารถด้านการเขียนสูงขึ้น เมื่อเปรียบเทียบ คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองขั้นพัฒนาการด้านการเขียนแต่ละสัปดาห์สูงขึ้นอย่างชัดเจน สังเกตว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีลักษณะแตกต่างกันเป็นผลให้พัฒนาการด้านการเขียนในแต่ละ สัปดาห์แตกต่างกันพบว่าพัฒนาการด้านการเขียนในขั้นที่ 4, 5, 6, 7 มีการเปลี่ยนแปลงในสัปดาห์ที่ 7- 8 ทั้งนี้เพราะในช่วงสัปดาห์แรกก่อนการทดลองเด็กยังไม่คุ้นเคยกับชุดพัฒนาทักษะการเขียน รวมถึงมีความสับสนในขั้นตอนและวิธีการใช้เมื่อได้ทดลองใช้ไประยะหนึ่งแล้วพบว่า เด็กมีการ พัฒนาทักษะด้านการเขียนเพิ่มมากขึ้นจากสัปดาห์แรก

ดังนั้นการที่พัฒนาการด้านการเขียนเปลี่ยนแปลงขึ้นมีผลมาจากชุดพัฒนาทักษะการเขียนหากแต่อย่างต้องเพิ่มเติมกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้มีการลงมือกระทำแบบฝึกหัดและกิจกรรมรวมถึงสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเกี่ยวกับอักษร สำนวนและคันคว่าอย่างอิสระจากการใช้ภาษาในการเขียน เด็กปฐมวัยจะได้รับพัฒนาการที่เต็มศักยภาพและพัฒนาไปตามขั้นซึ่งสอดคล้องกับวัยและความต้องการของเด็กทำให้เด็กมีความสามารถด้านการเขียนที่ดีต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับมอร์โรว์ (Morrow, 1993 : 245) กล่าวว่า การส่งเสริมพฤติกรรมการเขียนให้เด็กปฐมวัยควรจัดสิ่งแวดล้อมให้มีอุปกรณ์ที่หลากหลายสำหรับให้เด็กได้ฝึกเขียน เด็กต้องการโอกาสและวัสดุอุปกรณ์ที่จะเขียนด้วยตนเอง ซึ่งเขาจะให้ความหมายสิ่งที่เขาเขียน เช่น ตัวหนังสือ คำ ดังนั้นการใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัยก็เป็นส่วนหนึ่งที่สามารถช่วยกระตุ้นพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี

ข้อสังเกตที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า

1. เด็กมีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมโดยใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน ถึงแม้บางกิจกรรมอาจมีการปฏิบัติคล้ายคลึงกัน เด็กก็ยังคงตื่นเต้นและให้ความสนใจในทุกกิจกรรม
2. เด็กได้ลงมือปฏิบัติโดยการใช้นิ้วมือด้วยการวาดภาพระบายสี การ ฉีก ตัด ปะ การประดิษฐ์เศษวัสดุ และการปั้นนั้นจะนำไปสู่ความแข็งแรงและความคล่องแคล่วในการใช้มือ
3. การเปิดโอกาสให้เด็กได้ทำงานอย่างอิสระในการทำกิจกรรม นอกจากเป็นการส่งเสริมความสามารถของกล้ามเนื้อมือของเด็กปฐมวัยแล้ว เด็กยังรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักการเอื้อเฟื้อแบ่งปัน การรอคอยอุปกรณ์ ส่งเสริมทักษะทางภาษาเนื่องจากเด็กได้สนทนาโต้ตอบกันระหว่างการทำกิจกรรม นอกจากนี้การพัฒนากล้ามเนื้อนิ้วมือให้แข็งแรงซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการเขียนสำหรับเด็กด้วย

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน ครูควรสร้างความคุ้นเคยกับเด็กก่อนการจัดกิจกรรมให้มากที่สุดประมาณ 1-2 สัปดาห์ เพราะเด็กมีความไว้วางใจในตัวครูจะทำให้เด็กกล้าคิด กล้าพูดและกล้าแสดงออก ซึ่งจะส่งผลต่อกิจกรรมดังนี้
 - 1.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญเพราะเป็นกิจกรรมที่กระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจ ตั้งใจ และพร้อมที่จะรับรู้เรื่องราวที่จะดำเนินต่อไป
 - 1.2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ การเรียนการสอน เมื่อครูเริ่มนำชุดพัฒนาทักษะการเขียนมาให้ นักเรียนใช้ครูต้องอธิบายพร้อมทั้งสาธิตการใช้อย่างละเอียด รวมถึงต้องคอยชี้แจงคำสั่งของแต่ละชุดอย่างชัดเจน เพื่อให้เด็กสามารถฝึกปฏิบัติได้ถูกต้อง
 - 1.3 ขั้นสรุป หลังจากที่เด็กอธิบายผลงานเขียนแล้วให้นำไปติดที่ครูจัดเตรียมไว้ ครูควรจูงใจเด็กให้มาชื่นชมผลงานของเพื่อนเพื่อเด็กจะได้เห็นถึงความก้าวหน้าในการเขียน

2. ในการจัดกิจกรรมเสริมทักษะการเขียน ควรมีการจัดเตรียมให้พร้อมและเพียงพอกับจำนวนนักเรียน เช่น รูปภาพสัตว์ – สิ่งของ แผ่นไม้รูปเรขาคณิต แท่งไม้ บล็อกรูปพยัญชนะ กระดาษแข็ง ลูกปัดสีต่างๆ แป้งโด เชือก ไหมพรม กาว กรรไกร หลอดน้ำอัดลม ฯลฯ และครูควรกระชับเวลาไม่ควรปล่อยให้ทำกิจกรรมนานเกินไป

3. การสอนในระดับปฐมวัยควรมุ่งเน้นการฝึกความพร้อมต่างๆ ตลอดจนการส่งเสริมความสามารถด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญามากกว่าการมุ่งเน้นในด้านวิชาการ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถทางการเขียนในกลุ่มเด็กพิเศษ เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กสมาธิสั้น

2. ควรมีการศึกษาทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมความสามารถทางการเขียนของเด็กปฐมวัย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2532). *หลักการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 20.
กรุงเทพฯ : อรุณกาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2538 ก). *แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล ปีที่ 2 เล่ม 1*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อรุณกาลาดพร้าว.
- _____. (2540 ก). *คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 (อายุ 3-6 ปี)*.
กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2546). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (อายุ 3-6 ปี)*.
กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2547). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ :
เอดิชั่น เพรส โปรดักส์.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2521). *ระบบสื่อการสอน*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2523 ก). *นวัตกรรมและชุดวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2523 ข). *เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและการสื่อสาร หน่วยที่ 1-5*.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2526). *เทคโนโลยีทางการศึกษา หลักการและแนวปฏิบัติ*.
พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- ดวงเดือน ศาสตร์ภัทร. (2537). “การวัดและประเมินพัฒนาการและความพร้อมของเด็ก
ปฐมวัย”, ใน *ประมวลสาระชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา
หน่วยที่ 5-8*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทิตนา แคมมณี. (2542, พฤษภาคม). *การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง :
โมเดลชิปปา (CIPPA MODEL)*. *วิชาการ*. 2(5). 2-30.
- ทิตนา แคมมณี. และคณะ. (2536). *หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิตไทย*. พิมพ์ครั้งที่
2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภเนตร ธรรมบวร. (2540). “*การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย*”. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภดล จันท์เพ็ญ. (2531). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ.
- นิตยา ประพุดติกิจ. (2539). *การพัฒนาเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2519). *การวัดและการประเมินผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. (2521). *การจัดประเมินผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2526). *การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- _____. (2545). *รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่องการวัดประเมินการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาตามแนวพระราชดำริ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญยงค์ เกศเทศ. (2524). *การเขียน. กภาพสิทธิ์ : จินตทัศน์การพิมพ์*.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2528). *พัฒนาการหลักสูตรและการสอน*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- _____. (2532). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ: เจริญผล.
- _____. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุริยาสาน.
- _____. (2538). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- ประไพ แสงดา. (2544). *ผลของการจัดกิจกรรมเสริมการเล่านิทานไม่จบเรื่องที่มีต่อความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประเทิน มหาจันทร์. (2519). *หลักการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 20. กรุงเทพฯ : อรุณกาลาดพร้าว.
- ประภาพรธณ จำเริญสาร. (2534). *การสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพวิชาสังคมศึกษา ส101 ของประเทศเรา เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติในประเทศไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- พกาศรี เย็นบุตร. (2526). *ทักษะและความรู้ทางภาษา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- พัชรี สวนแก้ว. (2536). *เอกสารประกอบการสอนวิชา 2173107 จิตวิทยาพัฒนาการและการดูแลเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : ดวงกมล.
- ไพบุลย์ อุปโน. (2523). *การสร้างชุดการสอนเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัย เรื่อง การฝึกความคิดเชิงเหตุผลในการจำแนกประเภท*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). *การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : เอพี กราฟฟิกส์ ดีไซน์.

- รัฐจวน ประโมจน์ย์. (2544). ผลการจัดกิจกรรมเสริมการเล่านิทานประกอบภาพที่มีต่อ
ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษา
ปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ราศี ทองสวัสดิ์. (2527). การจัดประสบการณ์เพื่อฝึกทักษะทางภาษาแก่เด็กปฐมวัยในเอกสารการ
สอนชุดวิชาการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระดับปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
สหมิตร.
- ลัดดา ศุขปรีดี. (2524). เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณ โสมประยูร. (2537). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- วรรณ อยู่คง. (2547). ความสามารถของกล้ามเนื้อของเด็กปฐมวัยที่ได้รับกิจกรรมการปั้น.
ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). พัฒนาหลักสูตรมิติใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : นเรศวรการพิมพ์.
_____. (2527). กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการสอนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2539, กรกฎาคม). “หัวใจที่เบิกบานเสริมสร้างด้วยนิทาน”, โฟรเบล.
1(2): 20-22.
- วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). ตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์ระดับก่อน
ประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์กลางดพรว้าว.
- วัชรินทร์ ธงทาสี. (2528). การสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ วิชาจริยศึกษากลุ่มสร้างเสริม
ลักษณะนิสัย เรื่องการอยู่ร่วมกัน คนดีมีคตัญญูทเวที และความเมตตากรุณา ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การศึกษาปฐมวัย) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
ถ่ายเอกสาร.
- สนิท ฉิมเล็ก. (2540). พฤติกรรมการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. พิษณุโลก :
ฝ่ายเอกสารตำรา สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สะอาด วรรณทอง. (2535). การสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ กลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต เรื่อง ประชากรศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).
มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สายฤดี วรจิโกคาทร. (2533). รักรู้ให้ถูกทาง กรุงเทพฯ : สยามสปอร์ตพริ้นติ้ง.
- สิริมา ภิญโญนนตพงษ์. (2538). แนวการจัดประสบการณ์ปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพฯ :
ดวงกมล.
- สุชา จันท์เอม. (2543). จิตวิทยาเด็ก. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- สุนันท์ สังข์ทอง. (2526). *สื่อการสอนและนวัตกรรมทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ :
โอเดียนสโตร์.
- สุมิตรา เจณณวาสิน. (2530). *การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะของการ์ตูนเรื่องที่มีผลต่อความเข้าใจ
ในการฟังของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรสิทธิ์ บุญครอง. (2538). *การสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์
ชีวิต หน่วยที่ 8 ประเทศเพื่อนบ้าน เรื่องประเทศในเอเชียที่น่าสนใจชั้นประถมศึกษาปีที่
5 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521, (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).*
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ ภูมิแสน. (2535). *การสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง
การหารเศษส่วน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). มหาสารคาม :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- เสาวนีย์ ลิกขาบัณฑิต. (2534). *การเขียนสำหรับการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: ดวงกมล.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2529). *คู่มือประเมินพัฒนาการเด็กระดับ
ก่อนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : อรุณลาดพร้าว.
- _____. (2540). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544*. กรุงเทพฯ :
พัฒนาหลักสูตร.
- หรรษา นิลวิเชียร. (2535ก, 7-23 เมษายน-พฤษภาคม). *การสอนเขียนแก่เด็กปฐมวัย,
สารพัฒนาหลักสูตร*. 11(110) : 8.
- _____. (2535ข). *ปฐมวัยการศึกษา : หลักสูตรและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้ง.
- หทัย ตันหยง. (2525). *การสอนสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. พิษณุโลก :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- อนงค์ วณพันธ์. (2546). *พัฒนาการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการ
เล่านิทานประกอบการทำสมุดเล่มเล็ก*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อารี รังสินันท์. (2530). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยา
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อารี สัตถ์หวี. (2537). *นวัตกรรมการสอนภาษาแบบธรรมชาติ, ใน ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนา
การปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 4-7*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- อาวูธ เป็นไทย. (2538). *การสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง อาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) มหาวิทยาลัย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- Anderson, R.M. (1982, May). Self Instruction as a Method of Preparing Elementary Schools Social Studies Teacher Trainers Apply on Instructive Teaching Model. *Dissertations Abstracts International*. 42(11): 4995-A.
- Arapoff, N. (1967, June). Writing : A thinking Process, *Tesol Quarterly*. 1 : 119-120.
- Baker, Z.W. (1988). *The Language Arts, the Child and the Teacher*. 192.
- Blood, R.W. (1996). *What's in a name? The role of name writing in children's literacyAcquisition*. University of Virginia.
- Brawley, O.D. (1975, May). A Study Evaluate the Effects of Using Multimedia Instructional Modules to Teach Time Telling to Patarted Learners, *Dissertation Abstracts International*. 35(7): 4280-A.
- Brewer, J.A. (1995). *Introduction to Early Childhood Education : Preschool through Primary upgrades*. United States of America : A Simon And Schuster.
- Cattell, R.B. (1950). *Personality A Systematic Theoretical and Factorial Study*. New York: McGraw-Hill.
- Cole, M.C. (1979, May). The Effect of Individualized Mathematics Instructions on the Mathematics' Achievement of Third Grade Children, *Dissertation Abstracts International*. 34(6): 3170-A.
- Dele, M.D. (1974, April). A Communicative Study of Achievement between College Student being Taught in the Traditional Manner and Thos Taught with Learning Modules, *Dissertation Abstracts International*. 36(4): 6481-A.
- Dawson, M.A. (1957). *Guiding Language Learning*. New York : World Book.
- Ebeling, K.S. & Gelman. S.A. (1998, August). Coordination of Size Standard by Young Children, *in Child Development*. 59(4): 888-889.
- Ellis, A.K. (1994). *Teaching and Learning elementary social studies*. United States of America : A Simon And Schuster.
- Good, Cater V. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York: McGraw-Hill.
- Hildreth, G. (1950). *Readiness for School Beginner*. New York : World Book
- John, W.S. and Mary, J.S. (1995). *Language Arts in the Early childhood Classroom*. United States of America: Wadsworth.
- McCrimon, P.M. and James, M. (1978). *Writing with a Purpose Shorted*. Boston: Houghton Mifflin.

- McColeman, Jame Wesley. (1975, July). Relationship between the use of Learning Package, Group Activity and Performance of Student toward the Social Studies Course, *Dissertation Abstracts International*. 36(1) : 109-A.
- Melvin, W. (1975, January). The Design and validation of Self Instructional Learning Package for the Acquisition of Ascending Melodic Interval Skill : A Development Process, *Dissertation Abstracts International*. 35(4): 4058-A.
- Murray R. Spicegel, Larry J. Stephens. (1999). *Schaum's out line of theory and problems of Statistics.* New York : McGraw-Hill,.
- Marthew, M., Dr. and Sorsby S. (1995). *Learning and Instruction*. Great Britain : Elsevier Science, Ltd.
- Miller, Linda. (1995). *Towards Reading Literacy Development in the Pre-school Years*. Great Britain: Dorwyn, Ltd., Rowlands, Castle, Hants.
- Morrow, Lesley Mandel. (1993). *Literacy Development in the Early Year: Helping Children Read and Write*. United States of America : A division of Simon and Schuster, Inc.
- Petersen, E.A. (1996). *A Practical Guide to Early Childhood Planning, Methods, and Materials*. London: a Simon & Schuster.
- Petty, W.T. (1985). *Experiences in Language*. United States of America: Allyn and Bacon, Inc.
- Quintanilla, S. (1993, May). Teacher Responses to Kindergarten Writing : Content – Specific Versus General Positive Reinforcement, *Dissertation Abstracts International – A*. (CD-ROM).54 (11): 1994. Available: UMI; Dissertation (1997).
- Rigby, Dorothy Sue. (1974, May). The Effectiveness of Learning Activity Package Instruction Versus the Teacher Directed Method of Teaching International, *Dissertation Abstracts International*. 36(2): 949-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- คู่มือการใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย
- ตารางการใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน สำหรับเด็กระดับปฐมวัย
- รูปแบบแผนการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน
- แผนการเรียนรู้การสอนการพัฒนาทักษะการเขียน

คู่มือการใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย

หลักการและเหตุผล

ทักษะพื้นฐานทางด้านการเขียนเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นอย่างหนึ่งที่ควรส่งเสริมให้ตั้งแต่วัยปฐมวัย เนื่องจากเมื่อเด็กอายุ 3 – 6 ปี เป็นช่วงที่เด็กมีพัฒนาการในการเรียนรู้มากที่สุด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนาทักษะด้านการเขียนได้แก่ การจับคู่สิ่งที่เหมือนกัน การแยกแยะความแตกต่าง การลากเส้น การลากเส้นต่อจุด การลากเส้นตามรอย การเขียนเติมพยัญชนะ การเขียนตามแบบ แบบฝึกเขียนในรูปแบบต่าง ๆ นอกจากนั้นเพื่อให้เด็กมีทักษะที่ดีขึ้นการส่งเสริมความสามารถของกล้ามเนื้อมือโดยการฝึกฝนการทำงานโดยใช้มือ นิ้วมือและการประสานสัมพันธ์กันระหว่างมือกับตาจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลาย ให้เด็กฝึกจากง่ายไปหายากตามความต้องการและความสนใจของเด็กเป็นรายบุคคล กิจกรรมที่สำคัญได้แก่ การหยิบจับสิ่งของ การพับ ฉีก ตัด ปะกระดาษ การขยำ การร้อยเชือก เป็นกิจกรรมและสื่อที่สามารถส่งเสริมทักษะด้านการเขียนได้

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนของเด็กปฐมวัยจากชุดพัฒนาทักษะการเขียน
2. เพื่อให้เด็กเกิดความสนุกสนานและกระตุ้นความสนใจในการเขียน

เนื้อหา

ชุดพัฒนาทักษะการเขียนสำหรับเด็กปฐมวัย มีเนื้อหาของกิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียนที่พัฒนาการเขียนของเด็กให้เหมาะสมกับวัยและสอดคล้องกับพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยทั้ง 7 ชั้น ได้แก่ การจับคู่สิ่งที่เหมือนกัน การแยกแยะความแตกต่าง การลากเส้น การลากเส้นต่อจุด การลากเส้นตามรอย การเขียนเติมพยัญชนะ การเขียนตามแบบ และกิจกรรมเสริมทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัย เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกล้ามเนื้อมือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาเพื่อให้มีพัฒนาการด้านการเขียน

หลักการใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน

1. การใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียนใช้ระยะเวลาดำเนินการ 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 60 นาที โดยจัดในวันอังคาร พุธ พฤหัสบดี ในช่วงเวลา 12.00 – 13.00 น.
2. แนวทางในการใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียนในครั้งนี้ ดำเนินการตามจุดมุ่งหมาย เนื้อหา การใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน และการประเมินผล ดังนี้

2.1 จุดมุ่งหมาย เป็นการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย

2.2 เนื้อหา การดำเนินการสอนมีกิจกรรม 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียนของเด็กให้เหมาะสมกับวัยและสอดคล้องกับพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยทั้ง 7 ชั้น และกิจกรรมเสริมทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัย โดยจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา

2.3 แผนการสอนการพัฒนาทักษะการเขียนสำหรับเด็กปฐมวัย ที่มีการจัดกิจกรรมใน 2 ลักษณะ คือ การพัฒนาทักษะการเขียน และการพัฒนากล้ามเนื้อมือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา แต่และแผนประกอบด้วย จุดประสงค์ เนื้อหา สื่อการสอน กิจกรรม (ขั้นนำ, ขั้นสอน, ขั้นสรุป) และการประเมินผล

2.4 สื่อการสอน แบ่งออกเป็น

2.4.1 สื่อการสอนที่อยู่ในกิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน เป็นสื่อการสอนที่มีลักษณะเป็นกระเป๋าทิว มีบานเปิดปิด กะทัดรัด สะดวกแก่การใช้งานและการเคลื่อนย้าย มีการจัดทำแบบฝึกเพื่อให้เด็กได้ฝึก มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเขียน ได้แก่ การจับคู่สิ่งที่เหมือนกัน การแยกแยะความแตกต่าง การลากเส้น การลากเส้นต่อจุด การลากเส้นตามรอย การเขียนเติมพยัญชนะ การเขียนตามแบบ

2.4.2 สื่อการสอนในกิจกรรมเสริมทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัย คือการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่แล้วในชั้นเรียนมาจัดเป็นกิจกรรม ได้แก่ รูปภาพสัตว์ – สิ่งของ แผ่นไม้รูปเรขาคณิต แท่งไม้บล็อกรูปพยัญชนะ กระดาษแข็ง ลูกบดสีต่างๆ แป้งโด เชือก ไหมพรม กาว กรรไกร

2.5 การจัดกิจกรรม สร้างความคุ้นเคยกับเด็กกลุ่มทดลองในสัปดาห์แรกก่อนการทดลองประเมินและวัดพัฒนาทักษะการเขียนก่อนการทดลอง ในสัปดาห์ที่ 1 – 8 ดำเนินการสอนตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นนำ

เตรียมความพร้อมและทำความคุ้นเคยกับนักเรียน โดยพูดคุย สนทนา ร้องเพลงและทำท่าทางประกอบเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นดำเนินการกิจกรรม

1. ครูสนทนาให้นักเรียนสนใจเนื้อหาที่จะเรียน โดยใช้สื่อที่เร้าความสนใจ และวิธีใช้สื่อชุดพัฒนาทักษะการเขียน โดยครูแสดงให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง

2. นักเรียนลงมือทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล โดยมีครูและเพื่อนคอยให้ความช่วยเหลือและชมเชยเมื่อนักเรียนทำถูก

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปกิจกรรม

บทบาทนักเรียน

ครูควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจขั้นตอน ดังนี้

1. ปฏิบัติกิจกรรมตามที่ตกลงกันไว้
2. พยายามให้นักเรียนได้คิดและปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง
3. นักเรียนมีความเข้าใจในบทเรียนที่ดีขึ้นหลังจากการใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียนแล้ว

เขียนแล้ว

บทบาทครู

1. ศึกษาแบบประเมินและวัดพัฒนาการทักษะด้านการเขียน , คู่มือการใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียนให้เข้าใจก่อนการจัดกิจกรรม
2. ดำเนินการสอนตามแผนการสอน และอธิบายขั้นตอนในการใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน รวมไปถึงการสร้างข้อตกลงในการใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน
3. กระตุ้นให้นักเรียนสนใจกิจกรรม โดยการให้กำลังใจและคอยดูแลในขณะที่นักเรียนลองฝึกลองถูก
4. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง

ตารางการใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน สำหรับเด็กระดับปฐมวัย
ระยะเวลาสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 60 นาที เป็นเวลา 8 สัปดาห์ รวม 24 ครั้ง

สัปดาห์ ที่	วัน	ชุดพัฒนาทักษะการเขียน		จำนวน คาบ
		กิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน	กิจกรรมเสริมทักษะการเขียน	
ก่อน ทดลอง	อังคาร พุธ พฤหัสบดี	สร้างความคุ้นเคย แนะนำกิจกรรม และประเมินผลก่อนเรียน		60 นาที
1	อังคาร	ชุดที่ 1 : จับคู่ภาพ	กิจกรรมนักร้องแบบ	60 นาที
	พุธ	ชุดที่ 2 : จับคู่ภาพกับเงา	กิจกรรมปั้นจากแบบ	
	พฤหัสบดี	ชุดที่ 3 : จับคู่ต่อภาพ	กิจกรรมแหวนแสนสวย	
2	อังคาร	ชุดที่ 4 : จับคู่พยัญชนะ	กิจกรรมรอเรือลอยน้ำ	60 นาที
	พุธ	ชุดที่ 5 : จับคู่รูปภาพกับพยัญชนะ	กิจกรรมต่อภาพสร้างสรรค์	
	พฤหัสบดี	ชุดที่ 6 : จับคู่พยัญชนะกับคำ	กิจกรรมพยัญชนะกระดาษ	
3	อังคาร	ชุดที่ 7 : เลือกภาพที่แตกต่าง	กิจกรรมโมบายพยัญชนะ	60 นาที
	พุธ	ชุดที่ 8 : เลือกพยัญชนะที่แตกต่าง	กิจกรรมหน้ากากนกฮูก	
	พฤหัสบดี	ชุดที่ 9 : สังเกตจุดของภาพ	กิจกรรมหน้ากากหรรษา	
4	อังคาร	ชุดที่ 10 : ลากเส้นหาทางออก	กิจกรรม ง.งู ของฉัน	60 นาที
	พุธ	ชุดที่ 11 : ลากเส้นผ่านสิ่งกีดขวาง	กิจกรรมบ้านแสนสวย	
	พฤหัสบดี	ชุดที่ 12 : ลากเส้นในกรอบพยัญชนะ	กิจกรรมพวงกุญแจปลา	
5	อังคาร	ชุดที่ 13 : ลากต่อจุดรูปทรง	กิจกรรมกระเป๋าหนูน้อย	60 นาที
	พุธ	ชุดที่ 14 : ลากต่อจุดตามแบบ	กิจกรรมกรอรูปม้า	
	พฤหัสบดี	ชุดที่ 15 : ลากต่อจุดสร้างภาพ	กิจกรรมปั้นกระดาษ	
6	อังคาร	ชุดที่ 16 : ลากเส้นตามรอย	กิจกรรมสร้อยข้อมือ	60 นาที
	พุธ	ชุดที่ 17 : ลากเส้นเติมภาพ	กิจกรรมจานสร้างสรรค์	
	พฤหัสบดี	ชุดที่ 18 : ลากเส้นสร้างภาพ	กิจกรรมประดิษฐ์ตุ๊กตา	
7	อังคาร	ชุดที่ 19 : เขียนเติมให้พยัญชนะ	กิจกรรมก๊อบ ต.เต่า	60 นาที
	พุธ	ชุดที่ 20 : เขียนเติมหัวพยัญชนะ	กิจกรรมถ่วงวิเศษ	
	พฤหัสบดี	ชุดที่ 21 : เขียนพยัญชนะลดเส้น	กิจกรรมพยัญชนะล่องหน	
8	อังคาร	ชุดที่ 22 : เขียนตามรอย	กิจกรรมเสื่อเข้าทรง	60 นาที
	พุธ	ชุดที่ 23 : เขียนเหมือนแบบ	กิจกรรมสร้อยคอ ข. ไช้	
	พฤหัสบดี	ชุดที่ 24 : เขียนตามภาพ	กิจกรรมช่างแต่นระบำ	

รูปแบบแผนการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนของเด็กปฐมวัยให้เหมาะสมกับวัยและสอดคล้องกับพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยทั้ง 7 ชั้น
2. ส่งเสริมกล้ามเนื้อมือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาของเด็กปฐมวัยเพื่อให้มีพัฒนาการด้านการเขียนที่ดีขึ้น

เนื้อหา

การพัฒนาทักษะความสามารถด้านการเขียน คือ การให้เด็กทำกิจกรรม งานเขียนอย่างอิสระตามความคิดและจินตนาการของเด็ก ตามกิจกรรมที่จัดขึ้น โดยใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน และวัสดุอุปกรณ์การเขียนที่ครูจัดให้ เด็กสามารถปรึกษาเพื่อนๆ และครูได้ สามารถแก้ไขงานเขียนได้

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

เตรียมความพร้อมและทำความคุ้นเคยกับนักเรียน โดยพูดคุย สนทนา ร้องเพลงและทำท่าทางประกอบเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูสนทนาให้นักเรียนสนใจเนื้อหาที่จะเรียน การสอนมีกิจกรรม 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียนและกิจกรรมเสริมทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัย โดยจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา โดยครูแสดงให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง

2. นักเรียนลงมือทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล โดยมีครูและเพื่อนคอยให้ความช่วยเหลือและชมเชยเมื่อนักเรียนทำถูก

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปกิจกรรม หลังจากที่ได้ใช้สื่อจากชุดพัฒนาทักษะแล้ว และเล่นมุมศิลปะ

การประเมิน

จากชิ้นงานของเด็ก โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถด้านการเขียน

รายชื่อวัสดุและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม

1. ตัวอักษรในบัตรคำ
2. บัตรภาพต่างๆ
3. รวมทั้งอุปกรณ์การเขียนอื่น ๆ เช่น กระดาษชาร์ต กระดานไวท์บอร์ด ดินสอสีเทียน สี
ไม้ กระดาษ A 4 ฯลฯ
4. ชุดพัฒนาทักษะการเขียน

**แผนการเรียนการสอนการพัฒนาทักษะการเขียน
ของเด็กปฐมวัยที่ใช้ชุดการสอนพัฒนาทักษะการเขียน**

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548

แผนการเรียนการสอนที่ 1

วันอังคาร 10 เดือน มกราคม พ.ศ. 2549

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนของเด็กปฐมวัยให้เหมาะสมกับวัยและสอดคล้องกับพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยทั้ง 7 ชั้น
2. ส่งเสริมกล้ามเนื้อมือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาของเด็กปฐมวัยเพื่อให้มีพัฒนาการด้านการเขียนที่ดีขึ้น

เนื้อหา

1. การจับคู่สิ่งๆ ที่เหมือนกัน
 - 1.1 กิจกรรมทักษะการเขียน ได้แก่ การจับคู่ภาพ
 - 1.2 กิจกรรมเสริมทักษะการเขียน ได้แก่ กิจกรรมน้กออกแบบ

กิจกรรม

ขั้นนำ

1. ครูปรบมือให้จังหวะนักเรียนและให้นักเรียนปรบมือตามจังหวะของครู
2. ครูร้องเพลง “ บอกว่าน่ารักจัง” และให้เด็กพูดคำกลอนของเนื้อเพลงตามครูทีละวรรค เด็กพูดตามครูจนจบ หลังจากนั้นครูแนะนำท่าทางประกอบเพลงและให้เด็กทำตาม

ขั้นสอน

กิจกรรมทักษะการเขียน

1. ครูนำรูปภาพไก่ให้นักเรียนดูและถามนักเรียนว่าเป็นภาพอะไร (ภาพไก่) ครูหยิบภาพไก่อีกภาพและถามว่าภาพอะไร (ภาพไก่) นำภาพทั้งสองมาคู่กันและบอกกับนักเรียนว่าภาพทั้งสองเหมือนกันคือภาพไก่ ทำเหมือนกันทุกภาพจนครบ
2. ให้นักเรียนลองหยิบภาพจับคู่ที่เหมือนกัน นักเรียนจับคู่ได้ถูกต้องครูชมเชยถ้าผิดครูต้องแนะนำและเปิดโอกาสให้นักเรียนแก้ไขใหม่

3. หลังจากนั้นครูนำชุดพัฒนาทักษะการเขียนแนะนำวิธีการใช้และสถิติวิธีการจับคู่รูปภาพที่เหมือนกัน โดยใช้เชือกร้อย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือทำกิจกรรม ครูคอยแนะนำเมื่อนักเรียนซักถาม

กิจกรรมเสริมทักษะการเขียน

4. ครูนำภาพไก่ ให้นักเรียนดู ครูถามนักเรียนว่าเป็นรูปภาพอะไร (รูปภาพไก่)
5. ครูบอกกับนักเรียนว่า วันนี้เราจะมาช่วยกันตกแต่งรูปภาพไก่ที่ครูแจกให้นักเรียน โดยใช้กระดาษสีและเศษผ้าหลากสีแบบต่างๆมากมาย เด็ก ๆ สามารถขีดเขียนต่อเติมภาพให้สวยงามตามจินตนาการและตั้งชื่อภาพโดยการขีดเขียนเป็นสัญลักษณ์ต่างๆ ลงบนกระดาษ ในขณะที่นักเรียนทำกิจกรรมครูคอยดูแลและให้ความช่วยเหลือแนะนำในกรณีที่นักเรียนทำไม่ได้หรือทำผิด

ขั้นสรุป

1. ครูชูบัตรภาพ นักเรียนหยิบภาพที่เหมือนกับมาจับคู่
2. เด็ก ๆ เข้าไปเล่นในมุมศิลปะ สร้างสรรค์งานศิลปะตามอิสระซึ่งประกอบด้วยตัวอักษรในบัตรคำ บัตรภาพ รวมทั้งอุปกรณ์การเขียนอื่น ๆ เช่น กระดาษชาร์ต กระดานไวท์บอร์ด สีไม้ สีเทียน กระดาษ A4 เป็นต้น

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรภาพ
2. อุปกรณ์การเขียนอื่นๆ
3. ชุดพัฒนาทักษะการเขียน

การประเมินผลการเรียนรู้

จากชิ้นงานของเด็ก โดยใช้เกณฑ์คะแนนวัดความสามารถด้านการเขียน

**แผนการเรียนการสอนการพัฒนาทักษะการเขียน
ของเด็กปฐมวัยที่ใช้ชุดการสอนพัฒนาทักษะการเขียน**

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548

แผนการเรียนการสอนที่ 2

วันที่ 11 เดือน มกราคม พ.ศ. 2549

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนของเด็กปฐมวัยให้เหมาะสมกับวัยและสอดคล้องกับพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยทั้ง 7 ชั้น
2. ส่งเสริมกล้ามเนื้อมือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาของเด็กปฐมวัยเพื่อให้มีพัฒนาการด้านการเขียนที่ดีขึ้น

เนื้อหา

1. การจับคู่สิ่งๆ ที่เหมือนกัน
 - 1.1 กิจกรรมทักษะการเขียน ได้แก่ การจับคู่ภาพกับเงา
 - 1.2 กิจกรรมเสริมทักษะการเขียน ได้แก่ กิจกรรมปั้นจากแบบ

กิจกรรม

ขั้นนำ

1. ครูสนทนากับเด็กและนำแผ่นภาพคล้องจอง"ร่างกายของฉัน"ติดในระดับสายตาของเด็ก
2. ครูพูดคำคล้องจองด้วยเสียงที่ชัดเจนให้เด็กฟัง 1 รอบให้เด็กพูดตามครูที่ละวรรคจนจบ
3. ครูและเด็กร่วมกันพูดคำคล้องจองอีกครั้ง

ขั้นสอน

กิจกรรมทักษะการเขียน

1. ครูนำรูปภาพมาให้ให้นักเรียนดูและถามนักเรียนว่าเป็นภาพอะไร (ภาพลิง) ครูหยิบภาพเงาของภาพมาและถามว่าภาพอะไร (ภาพลิง) นำภาพทั้งสองมาคู่กันและบอกกับนักเรียนว่าภาพทั้งสองเป็นภาพเดียวกันเหมือนกันคือภาพภาพลิง แต่ภาพที่เป็นสีดำนั้นเป็นเงาของภาพให้นักเรียนสังเกตดูให้ดี ทำเหมือนกันทุกภาพจนครบ
2. ให้นักเรียนลองหยิบภาพจับคู่ภาพที่เหมือนกัน นักเรียนจับคู่ได้ถูกต้องครูชมเชยถ้าผิดครูต้องแนะนำและเปิดโอกาสให้นักเรียนแก้ไขใหม่

3. หลังจากนั้นครูนำชุดพัฒนาทักษะการเขียนแนะนำวิธีการใช้และสาธิตวิธีการจับคู่รูปภาพกับเงา โดยใช้เชือกร้อย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือทำกิจกรรม ครูคอยแนะนำเมื่อนักเรียนซักถาม

กิจกรรมเสริมทักษะการเขียน

1. ครูนำแม่พิมพ์ภาพลิงมาและกดลงบนแป้งโดให้นักเรียนดู หลังจากนั้นครูปั้นต่อเติมอวัยวะต่างๆ เช่น ตา จมูก ปาก ตกแต่งให้สวยงามด้วยอุปกรณ์และถามนักเรียนว่านี่ตัวอะไร (ลิง)
2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 – 5 คน ครูแจกแป้งโดและแม่พิมพ์แบบต่างๆ ให้นักเรียนและบอกกับนักเรียนว่าให้นักเรียนสร้างผลงานตามต้องการตกแต่งให้สวยงามด้วยอุปกรณ์ที่ครูเตรียมไว้ให้ เช่น ลูกบิด กากเพชร กระจุก เศษกระดาษสีต่างๆ เปิดโอกาสให้นักเรียนทำผลงานของตนเองจนเสร็จ ในขณะที่นักเรียนทำกิจกรรมครูคอยดูแลและให้ความช่วยเหลือแนะนำในกรณีที่นักเรียนทำไม่ได้

ขั้นสรุป

1. ครูชูบัตรภาพและให้นักเรียนหยิบภาพเงาให้ตรงกับภาพที่กำหนด
2. เด็กๆ เข้าไปเล่นในมุมศิลปะ สร้างสรรค์งานศิลปะตามอิสระซึ่งประกอบด้วยตัวอักษรในบัตรคำ บัตรภาพ รวมทั้งอุปกรณ์การเขียนอื่นๆ เช่น กระดาษชาร์ต กระดาษไวท์บอร์ด สีไม้ สีเทียน กระดาษ A4 เป็นต้น

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรภาพ
2. อุปกรณ์การเขียนอื่นๆ
3. ชุดพัฒนาทักษะการเขียน

การประเมินผลการเรียนรู้

จากชิ้นงานของเด็ก โดยใช้เกณฑ์คะแนนวัดความสามารถด้านการเขียน

ภาคผนวก ข

- คู่มือการใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาทักษะการเขียน
- กฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาทักษะการเขียน
- แบบบันทึกคะแนนงานเขียนนักเรียน

คู่มือการใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียน

คำชี้แจง

1. ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่นำมาประเมินให้คะแนน 0 – 3 คะแนน แบ่งเป็น 7 ชั้น ได้แก่
 - 1.1 วาดแทนเขียน
 - 1.2 เขียนเส้นต่างๆ แทนเขียน
 - 1.3 เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ
 - 1.4 เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร
 - 1.5 เขียนตัวอักษรที่รู้จักด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง
 - 1.6 เขียนโดยลอกเลียนแบบตัวอักษร
 - 1.7 เขียนโดยสะกดขึ้นเอง

2. กฎเกณฑ์การให้คะแนนงานเขียน นำมาประเมินความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย โดยการเก็บชิ้นงานของเด็กที่ทำ 1 วันมาประเมิน ให้คะแนนเป็นเวลา 8 สัปดาห์ โดยประเมินในสัปดาห์ที่ 1 ถึง สัปดาห์ที่ 8 ในช่วงการทดลอง

การให้คะแนน

ผู้วิจัยเป็นผู้ประเมินผลงานเขียนของเด็กโดยใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียนด้วยตนเอง โดยการทำดังนี้ เมื่อชิ้นงานของเด็กมาประเมินตามกฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียนที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้น ถ้าพบว่างานเขียนอยู่ในระดับใด ผู้วิจัยเขียนคะแนนลงในชิ้นงาน

คำอธิบายการให้คะแนนความสามารถด้านการเขียน มีดังนี้

กฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียน

พัฒนาการด้านการเขียน	ระดับ คะแนน
<p>1. วาดแทนเขียน</p> <p>1.1 วาดภาพและบอกความหมายของภาพที่วาดได้เหมาะสมและเชื่อมโยงเป็นเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน</p> <p>1.2 วาดภาพบอกความหมายของภาพและเชื่อมโยงเรื่องราวเป็นตอนๆ</p> <p>1.3 วาดอิสระไม่สามารถบอกความหมายและเชื่อมโยงเรื่องราวได้</p> <p>1.4 ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง</p>	<p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0</p>
<p>2. เขียนเส้นต่างๆ แทนเขียน</p> <p>2.1 ขีดเขียนเส้นต่างๆที่แตกต่างกัน รวมทั้งบอกความหมายของเส้นที่เขียนได้และเล่าเรื่องราวจากเส้นได้สัมพันธ์กัน</p> <p>2.2 ขีดเขียนเส้นต่างๆที่แตกต่างกัน รวมทั้งบอกความหมายของสิ่งที่ขีดเขียนที่ได้</p> <p>2.3 ขีดเขียนเส้นต่างๆที่แตกต่างกัน</p> <p>2.4 ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง</p>	<p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0</p>
<p>3. เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ</p> <p>3.1 เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆและบอกความหมายของสิ่งที่เขียนได้ พร้อมทั้งเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน</p> <p>3.2 เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ และบอกความหมายของสิ่งที่เขียนได้</p> <p>3.3 เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ</p> <p>3.4 ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง</p>	<p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0</p>

พัฒนาการด้านการเขียน	ระดับ คะแนน
<p>4. เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร</p> <p>4.1 เขียนด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ รวมทั้งบอกความหมายของเส้นที่เขียนได้และเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน</p> <p>4.2 เขียนสัญลักษณ์ต่างๆรวมทั้งบอกความหมายของเส้นที่เขียนได้</p> <p>4.3 เขียนด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ</p> <p>4.4 ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง</p>	<p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0</p>
<p>5. เขียนตัวอักษรที่รู้จักด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง</p> <p>5.1 เขียนตัวอักษรโดยไม่มีแบบและกฎเกณฑ์บอกความหมายของตัวอักษรที่ได้และเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน</p> <p>5.2 เขียนตัวอักษรโดยไม่มีแบบและกฎเกณฑ์บอกความหมายของตัวอักษรที่เขียนได้</p> <p>5.3 เขียนตัวอักษรโดยไม่มีแบบและกฎเกณฑ์และไม่สัมพันธ์กับคำที่ต้องการบันทึก</p> <p>5.4 ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง</p>	<p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0</p>
<p>6. เขียนโดยลอกเลียนแบบตัวอักษร</p> <p>6.1 ขีดเขียนคำจากต้นแบบที่กำหนดให้รวมทั้งบอกความหมายของคำที่เขียนได้และเล่าเรื่องราวจากคำนั้นได้สัมพันธ์กัน</p> <p>6.2 ขีดเขียนคำจากต้นแบบ รวมทั้งบอกความหมายของคำที่เขียนได้สัมพันธ์กัน</p> <p>6.3 ขีดเขียนคำโดยลอกเลียนแบบ</p> <p>6.4 ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง</p>	<p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0</p>
<p>7. เขียนโดยสะกดขึ้นเอง</p> <p>7.1 เขียนโดยสะกดคำขึ้นเอง รวมทั้งบอกความหมายของคำที่เขียนและเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน</p> <p>7.2 ขีดเขียนโดยสะกดคำขึ้นเองรวมทั้งบอกความหมายของคำที่เขียนได้</p> <p>7.3 เขียนโดยสะกดคำขึ้นเองได้</p> <p>7.4 ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง</p>	<p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0</p>

แบบบันทึกคะแนนงานเขียนของนักเรียน

เด็กชาย / เด็กหญิง

ชั้นอนุบาล เกิดวันที่ เดือน พ.ศ.อายุ ปี เลขที่

ผู้ตรวจให้คะแนนงานเขียน

พัฒนาการด้านการเขียน	คะแนน		
	3	2	1
1. วาดแทนเขียน 1.2 วาดภาพและบอกความหมายของภาพที่วาดได้เหมาะสมและเชื่อมโยงเป็นเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน 1.2 วาดภาพบอกความหมายของภาพและเชื่อมโยงเรื่องราวเป็นตอนๆ 1.3 วาดอิสระไม่สามารถบอกความหมายและเชื่อมโยงเรื่องราวได้ 1.4 ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง			
2. เขียนเส้นต่างๆ แทนเขียน 2.2 ขีดเขียนเส้นต่างๆที่แตกต่างกัน รวมทั้งบอกความหมายของเส้นที่เขียนได้และเล่าเรื่องราวจากเส้นได้สัมพันธ์กัน 2.5 ขีดเขียนเส้นต่างๆที่แตกต่างกัน รวมทั้งบอกความหมายของสิ่งที่ขีดเขียนที่ได้ 2.6 ขีดเขียนเส้นต่างๆที่แตกต่างกัน 2.7 ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง			
3. เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ 3.5 เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆและบอกความหมายของสิ่งที่เขียนได้ พร้อมทั้งเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน			

พัฒนาการด้านการเขียน	คะแนน		
	3	2	1
3.2 เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ และบอกความหมายของสิ่งที่เขียนได้ 3.3 เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ 3.4 ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง 4. เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร 4.1 เขียนด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ รวมทั้งบอกความหมายของเส้นที่เขียนได้และเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน 4.2 เขียนสัญลักษณ์ต่างๆรวมทั้งบอกความหมายของเส้นที่เขียนได้ 4.5 เขียนด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ 4.6 ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง			
5. เขียนตัวอักษรที่รู้จักด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง 5.5 เขียนตัวอักษรโดยไม่มีแบบและกฎเกณฑ์บอกความหมายของตัวอักษรที่ได้และเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน 5.6 เขียนตัวอักษรโดยไม่มีแบบและกฎเกณฑ์บอกความหมายของตัวอักษรที่เขียนได้ 5.7 เขียนตัวอักษรโดยไม่มีแบบและกฎเกณฑ์และไม่สัมพันธ์กับคำที่ต้องการบันทึก 5.8 ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง			
6. เขียนโดยลอกเลียนแบบตัวอักษร 6.5 ขีดเขียนคำจากต้นแบบที่กำหนดให้รวมทั้งบอกความหมายของคำที่เขียนได้และเล่าเรื่องราวจากคำนั้นได้สัมพันธ์กัน			

พัฒนาการด้านการเขียน	คะแนน		
	3	2	1
<p>6.2 ขีดเขียนคำจากต้นแบบ รวมทั้งบอกความหมายของคำที่เขียนได้ สัมพันธ์กัน</p> <p>6.3 ขีดเขียนคำโดยลอกเลียนแบบ</p> <p>6.4 ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง</p>			
<p>7. เขียนโดยสะกดขึ้นเอง</p> <p>7.5 เขียนโดยสะกดคำขึ้นเอง รวมทั้งบอกความหมายของคำที่เขียนและเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน</p> <p>7.6 ขีดเขียนโดยสะกดคำขึ้นเองรวมทั้งบอกความหมายของคำที่เขียนได้</p> <p>7.7 เขียนโดยสะกดคำขึ้นเองได้</p> <p>7.8 ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง</p>			

ภาคผนวก ค

- ตารางแสดงการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง
พฤติกรรมกับจุดประสงค์ IOC
- หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ
- หนังสือราชการขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

ตารางแสดงการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมกับจุดประสงค์ IOC

พัฒนาการด้านการเขียน	ผู้เขียน ชาวนคนที่ 1	ผู้เขียน ชาวนคนที่ 1	ผู้เขียน ชาวนคนที่ 1	ΣR	จำนวน ผู้เขียน ชาวน
1. วาดแทนเขียน					
1.1 วาดภาพและบอกความหมายของภาพที่วาดได้ เหมาะสมและเชื่อมโยงเป็นเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน	1	1	1	3	3
1.2 วาดภาพบอกความหมายของภาพและเชื่อมโยง เรื่องราวเป็นตอนๆ	1	1	1	3	3
1.3 วาดอิสระไม่สามารถบอกความหมายและ เชื่อมโยง	1	1	1	3	3
เรื่องราวได้	1	1	1	3	3
1.4 ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง					
2. เขียนเส้นต่างๆ แทนเขียน					
2.1 ขีดเขียนเส้นต่างๆที่แตกต่างกัน รวมทั้งบอก ความหมายของเส้นที่เขียนได้และเล่าเรื่องราวจาก เส้นได้สัมพันธ์กัน	1	1	1	3	3
2.2 ขีดเขียนเส้นต่างๆที่แตกต่างกัน รวมทั้งบอก ความหมายของสิ่งที่ขีดเขียนที่ได้	1	1	1	3	3
2.3 ขีดเขียนเส้นต่างๆที่แตกต่างกัน	1	1	1	3	3
2.4 ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง	1	1	1	3	3
3. เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ					
3.1 เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆและบอก ความหมายของสิ่งที่ เขียนได้ พร้อมทั้งเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน	1	1	1	3	3
3.2 เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ และบอก ความหมายของสิ่งที่เขียนได้	1	1	1	3	3
3.3 เขียนตั้งชื่อผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ	1	1	1	3	3
3.4 ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง	1	1	1	3	3

พัฒนาการด้านการเขียน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ΣR	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ
4. เขียนโดยทำเครื่องหมายคล้ายตัวอักษร					
4.1 เขียนด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ รวมทั้งบอกความหมายของเส้นที่เขียนได้และเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน	1	1	1	3	3
4.2 เขียนสัญลักษณ์ต่างๆรวมทั้งบอกความหมายของเส้นที่เขียนได้	1	1	1	3	3
4.3 เขียนด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ	1	1	1	3	3
4.4 ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง					
5. เขียนตัวอักษรที่รู้จักด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง					
5.1 เขียนตัวอักษรโดยไม่มีแบบและกฎเกณฑ์บอกความหมายของตัวอักษรที่ได้และเล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน	1	1	1	3	3
5.2 เขียนตัวอักษรโดยไม่มีแบบและกฎเกณฑ์บอกความหมายของตัวอักษรที่เขียนได้	1	1	1	3	3
5.3 เขียนตัวอักษรโดยไม่มีแบบและกฎเกณฑ์และไม่สัมพันธ์กับคำที่ต้องการบันทึก	1	1	1	3	3
5.4 ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง	1	1	1	3	3
6. เขียนโดยลอกเลียนแบบตัวอักษร					
6.1 ขีดเขียนคำจากต้นแบบที่กำหนดให้รวมทั้งบอกความหมายของคำที่เขียนได้และเล่าเรื่องราวจากคำนั้นได้สัมพันธ์กัน	1	1	1	3	3
6.2 ขีดเขียนคำจากต้นแบบ รวมทั้งบอกความหมายของคำที่เขียนได้สัมพันธ์กัน	1	1	1	3	3
6.3 ขีดเขียนคำโดยลอกเลียนแบบ	1	1	1	3	3
6.4 ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง	1	1	1	3	3

พัฒนาการด้านการเขียน	ผู้เชี่ยวชาญ ชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ ชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ ชาญคนที่ 1	ΣR	จำนวน ผู้เชี่ยวชาญ ชาญ
7. เขียนโดยสะกดขึ้นเอง					
7.1 เขียนโดยสะกดคำขึ้นเอง รวมทั้งบอก ความหมายของคำที่เขียนและเล่าเรื่องราวได้ สัมพันธ์กัน	1	1	1	3	3
7.2 ขีดเขียนโดยสะกดคำขึ้นเองรวมทั้งบอก ความหมายของคำที่เขียนได้	1	1	1	3	3
7.3 เขียนโดยสะกดคำขึ้นเองได้ ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง	1	1	1	3	3
7.4 ไม่ขีดเขียนเส้นใด ๆ หรือเว้นว่าง	1	1	1	3	3
รวม	28	28	28	84	84

หมายเหตุ ผู้เชี่ยวชาญชาญคนที่ 1 คือ อาจารย์ไพบุลย์ ปันโน
 ผู้เชี่ยวชาญชาญคนที่ 2 คือ อาจารย์อดุลย์ ไบกุหลาบ
 ผู้เชี่ยวชาญชาญคนที่ 3 คือ อาจารย์สุนิสา จัยม่วงศรี

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

$$IOC = \frac{84}{84} = 1.00$$

ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC = 1.00

หนังสือเรียนเชิญ ผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศท 0519.12/๖๖๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ พฤศจิกายน 2548

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางปะกอก

สิ่งที่ส่งมาด้วย ชุดพัฒนาทักษะการเขียน

เนื่องด้วย นางสาวอริกา อินนุพัฒน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน” โดยมี รองศาสตราจารย์สิริมา กัญญาอนันตพงษ์ และ รองศาสตราจารย์บุญเชิด กัญญาอนันตพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณี นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน กับนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 30 คน ในระหว่างเดือนธันวาคม 2548 - มกราคม 2549

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอริกา อินนุพัฒน์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญสิริ จิระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 034-812-638 มือถือ 01-734-3521

ที่ ศบ 0519.12/115

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ พฤศจิกายน 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนอนุบาลเปรมฤทธิสิตถ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนการสอน

เนื่องด้วย นางสาวธิดา อินนุพัฒน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน” โดยมี รองศาสตราจารย์สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ และ รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแผนการสอนความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวธิดา อินนุพัฒน์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติสิล โทรศัพท์ 02-4272607

ที่ ศธ 0519.12/7114

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ พฤศจิกายน 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนการสอน

เนื่องด้วย นางสาวอริกา อินุพัฒน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน” โดยมี รองศาสตราจารย์สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ และ รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นางสาวดารารัตน์ อุทัยพยัคฆ์ศึกษานิเทศก์ กศ.4 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแผนการสอนความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอริกา อินุพัฒน์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จิระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-4272607

ที่ ศธ 0519.12/7 //3

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖ พฤศจิกายน 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพระนครศรีอยุธยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนการสอน

เนื่องด้วย นางสาวอริกา อินนุพัฒน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน” โดยมี รองศาสตราจารย์ศิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ และ รองศาสตราจารย์บุญเจ็ด ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ประไพ แสงดา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแผนการสอนความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอริกา อินนุพัฒน์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเชษฐกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-4272607

ที่ ศธ 0519.12/๗118

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

พศจิกายน 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการกองสำนักวัดผลและประเมิน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมิน

เนื่องด้วย นางสาวอริกา อินนุพัฒน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษารัฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์เรื่อง “ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน” โดยมี รองศาสตราจารย์สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ และ รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์สุนิสา จ้อยม่วงศรี เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบประเมินความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอริกา อินนุพัฒน์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จีระเศชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731

หมายเหตุ : คํงการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-4272607

ที่ ศธ 0519.12/๗ //๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุโขมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ พฤศจิกายน 2548

เรื่อง ขอบเขตเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมิน

เนื่องด้วย นางสาวธิดา อินนุพัฒน์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง "ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน" โดยมี รองศาสตราจารย์ศิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ และ รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาโท ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นายอศุทธ์ ไบกุลลาบ สึกขานิมเทศก์ คบ.6 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบประเมินความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวธิดา อินนุพัฒน์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จิระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-4272607

หนังสือราชการขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 0519.12/๖๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตูมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖ พฤศจิกายน 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมิน

เนื่องด้วย นางสาวอริกา อินุพันธ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน” โดยมี รองศาสตราจารย์ศิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ และ รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ไพฑูริย์ อุปปีนโน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบประเมินความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ใช้ชุดพัฒนาทักษะการเขียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอริกา อินุพันธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จิระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-4272607

ภาคผนวก ง

- ภาพประกอบคำบอกเล่า
- ตัวอย่างผลงานแสดงการเขียนและภาพวาด

กิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียน

กิจกรรมเสริมทักษะการเขียน

ผลงานด้านการเขียน

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อสกุล	นางสาวอริกา อินนพัฒน์
วันเดือนปีเกิด	1 มีนาคม 2520
สถานที่เกิด	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	หมู่บ้านมหาชัยเมืองใหม่ บ้านเลขที่ 67/138 หมู่ที่ 2 ซอย 2/16 ตำบลคอกกระบือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร 74000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 4
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดบางปะกอก ซอยสุขสวัสดิ์ 19 แขวงบางปะกอก เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร 10140 โทร. 0-2427-0386
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2531	ประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนวัดพระพรหม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
พ.ศ. 2535	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
พ.ศ. 2538	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
พ.ศ. 2542	ปริญญาตรี จากสถาบันราชภัฏสงขลา จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2548	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร